

IZVJEŠĆE O ODRŽIVOSTI
2022. / 2023.

FRANCK GRUPA

SADRŽAJ

04 Uvodna riječ direktora

05 O izvješću

06 O Francku

08 Franck kroz povijest

12 Naši brendovi i proizvodi

17 Lanac vrijednosti

20 Tržišta na kojima Franck djeluje

22 Upravljanje i korporativna struktura

23 Investicije i aktivnosti Uprave i menadžmenta u 2022. i 2023. godini

24 Strateška članstva Francka

27 Procjena materijalnosti tema

30 Uključivanje dionika u procjenu materijalnosti

31 Redovita Franckova suradnja s ključnim dionicima

32 Materijalni učinci, rizici i prilike

43 Put prema strategiji održivog razvoja

44 Franck – pokretač promjena

46 Klimatske promjene

46 Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

46 Učinci, rizici i prilike

49 Pokazatelji emisija stakleničkih plinova (GHG)

53 Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena

53 Upravljanje energijom i energetska učinkovitost

60 Onečišćenje

60 Učinci, rizici i prilike

60 Politike i mjere

60 Pokazatelji

63 Vodni resursi

63 Učinci, rizici i prilike

63 Politike i mjere

64 Pokazatelji

65 Bioraznolikost i ekosustavi

65 Učinci, rizici i prilike

65 Politike i mjere upravljanja učincima na bioraznolikost i ekosustave u lancu vrijednosti

66 Pokazatelji povezani s bioraznolikosti i ekosustavima

67 Upotreba resursa i kružno gospodarstvo

67 Učinci, rizici i prilike

68 Politike i mjere u odnosu na korištenje resursa i kružno gospodarstvo

70 Pokazatelji – Odljev resursa, uključujući otpad

73 Vlastita radna snaga

73 Interesi, stajališta i prava osoba iz vlastite radne snage

74 Učinci, rizici i prilike te način njihove interakcije sa strategijom i poslovnim modelom

75 Politike vezane za upravljanje materijalnim učincima na vlastitu radnu snagu

76 Opći postupci za suradnju s osobama iz vlastite radne snage i predstavnicima radnika

80 Kanali za komunikaciju s vlastitom radnom snagom

80 Ključna obilježja zaposlenika u vlastitoj radnoj snazi

83 Rodna i dobna raspodjela na najvišoj rukovodećoj razini

83 Vlastita radna snaga s invaliditetom

84 Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću

85 Rodiljni i roditeljski dopust

86 Uloga radnika u lancu vrijednosti

87 Socijalno pogođene zajednice

88 Učinci, rizici i prilike

88 Suradnja s pogođenim zajednicama i njihovim predstavnicima

89 Mjere za rješavanje pitanja materijalnih učinaka na pogođene zajednice

91 Potrošači i krajnji korisnici

91 Učinci, rizici i prilike

94 Upravljanje materijalnim rizicima, učincima i prilikama

96 Suradnja s potrošačima

97 Kanali za komunikaciju s potrošačima

99 Upravljanje učincima, rizicima i mogućnostima povezanim s potrošačima

101 Poslovno ponašanje

101 Učinci, rizici i prilike

101 Mjere i politike u odnosu na poslovno ponašanje

102 Korporativna kultura

103 Zaštita zviždača

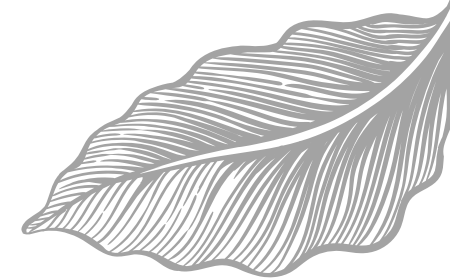
103 Upravljanje odnosima s dobavljačima

103 Sprječavanje korupcije i podmićivanja

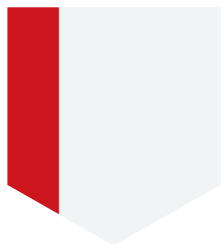
103 Politički angažman i lobiranje

104 Prilog izvješću

UVODNA RIJEČ DIREKTORA

IVAN ARTUKOVIĆ

direktor

S velikim zadovoljstvom predstavljam vam treće Franckovo izvješće o održivosti. Godina 2022. i 2023. bile su vrijeme ispitivanja, prilagodbe i novih inicijativa, a mi smo, kao i uvijek, ostali posvećeni unaprjeđenju našeg temeljitog pristupa odgovornom poslovanju i održivosti. U 2022. i 2023. suočili smo se s brojnim izazovima koji su dodatno naglasili potrebu za proaktivnim pristupom prema održivosti. Klimatske promjene, koje utječu na uzgoj kave i druge sirovine, postale su izazov našem poslovanju i životnoj sredini. Porast temperatura, promjene u obrascima padalina i učestali ekstremni vremenski uvjeti stvorili su pritisak na opskrbe lance i povećali troškove sirovina. Svjesni smo da ove promjene ne pogađaju samo nas, već i vas, naše dionike, koji svakodnevno osjećaju utjecaj tih globalnih promjena.

Naša poruka je jasna – želimo vam pružiti proizvode koji su ne samo visokokvalitetni, već i proizvedeni na način koji smanjuje naš ekološki otisak. Radimo na razvoju strategije i mjera koje će doprinijeti ostvarenju ambicije da naša kava postane dobro s nultom emisijom ugljika, razumijevajući važnost smanjenja emisije stakleničkih plinova i očuvanja ekosustava i bioraznolikosti u svim fazama proizvodnje te na svim razinama našeg lanca vrijednosti. Ovo nije samo tehnička promjena, već odraz naše duboke predanosti očuvanju okoliša i doprinosu održivoj budućnosti za sve nas.

Posebno nam je važno razumjeti i očekivanja naših potrošača. Vidljivo je da potrošači u sve većoj mjeri potražuju proizvode koji su u skladu s najvišim standardima održivosti, znajući da i oni osjećaju utjecaj klimatskih promjena u vlastitim životima. Zato smo usmjereni na transparentnost, te se marljivo pripremamo za implementaciju Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti, uključujući potpuno usklađivanje s Europskim standardima izvješćivanja o održivosti. Ovo izvješće donosi detaljan pregled naših aktivnosti, mjera i postavljenih ciljeva. Prikazujemo i konkretne rezultate naših aktivnosti u području energetske učinkovitosti, razvoju reciklabilne ambalaže i gospodarenju otpadom.

Naša posvećenost ne staje samo na zaštiti okoliša. Odabirom kvalitetnih dobavljača, radimo na poboljšanju ljudskih prava u cijelom lancu vrijednosti, od plantaža do vašeg stola. Važnost pridajemo omogućavanju pravednijih uvjeta rada i osiguravanju da svaka osoba uključena u proizvodnju Franckovih proizvoda bude poštovana i cijenjena.

Zahvaljujem našem izvrsnom timu, čija predanost i inovativnost omogućuju da se nosimo s izazovima, te svim našim partnerima i potrošačima na povjerenju i podršci. Vaša vjernost motivira nas da kontinuirano radimo na poboljšanju i održivosti, a svaki naš proizvod rezultat je tog zajedničkog truda.

Dok se prisjećamo svega što smo zajedno postigli u više od 130 godina, koliko Franckova tradicija traje, hrabro i entuzijastično gledamo prema budućnosti. Naša posvećenost održivosti, kako stoji u našoj misiji: „Svaki dan na održiv način stvaramo vrhunski doživljaj uživanja u kavi i čaju”, bit će naš vodič u svim budućim koracima. Zajedništvo i odgovornost važan su sastojak svake Franckove šalice!

O IZVJEŠĆU

U ovom izvješću o održivosti opisujemo ekonomski, ekološki i društveni učinak naših poslovnih aktivnosti u dvogodišnjem razdoblju koje obuhvaća 2022. i 2023. godinu (od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2023.) te predstavljamo naše trenutačne aktivnosti u području održivosti.

Cilj je izvješća pružiti transparentan prikaz načina na koji Franck Grupa trenutačno doprinosi održivom razvoju te kako planira to činiti u budućnosti, uzimajući u obzir nove regulatorne zahtjeve i standarde izvješćivanja o održivosti.

Izvješće o održivosti obuhvaća Grupu Franck u svim pokazateljima u kojima je to bilo moguće za protekle dvije godine. Grupu Franck čine matično društvo Franck d.d., društvo Elle Gi d.o.o. Koper, društvo Franck d.o.o. Sarajevo, Franck Snogoo d.o.o., Hug & Punch d.o.o., Franck Makedonija d.o.o.e.l, Franck Slovakia s.r.o., Johann Franck d.o.o., Zagreb i Franck Ljubljana d.o.o., Ljubljana.

Tijekom pripreme ovog izvješća o održivosti, u Francku smo započeli proces prilagodbe za prelazak na nove Europske standarde izvještavanja o održivosti. Novi standardi zahtijevaju konsolidaciju podataka, na istoj osnovi na kojoj se provodi konsolidacija za sastavljanje financijskih izvješća. Prema tome, u Francku ćemo u predstojećem periodu provesti dodatnu nadogradnju sustava i politika. Izvješće uključuje sadržaj koji je potreban za razumijevanje poslovanja Francka te učinaka njegovih aktivnosti koje se odnose na teme održivosti, pri čemu sadržaj izvješća proizlazi iz procjene materijalnosti, a informacije o pojedinim materijalnim temama prikazane su unutar relevantnih poglavlja.

Ovom izvješću prethodi Izvješće o održivosti 2020. i 2021. Za sva pitanja moguće se obratiti na adresu e-pošte: info@franck.hr.

Izvješće nije podvrgnuto vanjskoj verifikaciji, ali se očekuje nastupanje obveze za revizorsku provjeru s ograničenim uvjerenjem u narednim izvještajnim razdobljima.

O FRANCKU

Osnovne informacije

IME ORGANIZACIJE: **Franck d.d.**

SJEDIŠTE: **Vodovodna ulica 20, Zagreb, Hrvatska**

Glavne djelatnosti Francka d.d.: Proizvodnja kave, proizvodnja čaja, proizvodnja hrane

Osnovne djelatnosti: proizvodnja hrane i pića, kupnja i prodaja robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, proizvodnja celuloze, papira i proizvoda od papira, poslovanje nekretninama.

Osnovna djelatnost ovisnih društava Franck d.o.o. Sarajevo, Elle Gi d.o.o. Koper, Franck Snogoo d.o.o., Zagreb i Hug & Punch d.o.o., Matulji je prerada i prodaja kave i čaja. Osnovna djelatnost ostalih ovisnih društava je prodaja i distribucija. Na dan 31. prosinca 2023. grupa je zapošljavala 641 djelatnika, dok je na dan 31. prosinca 2022. bilo zaposleno 659 djelatnika.

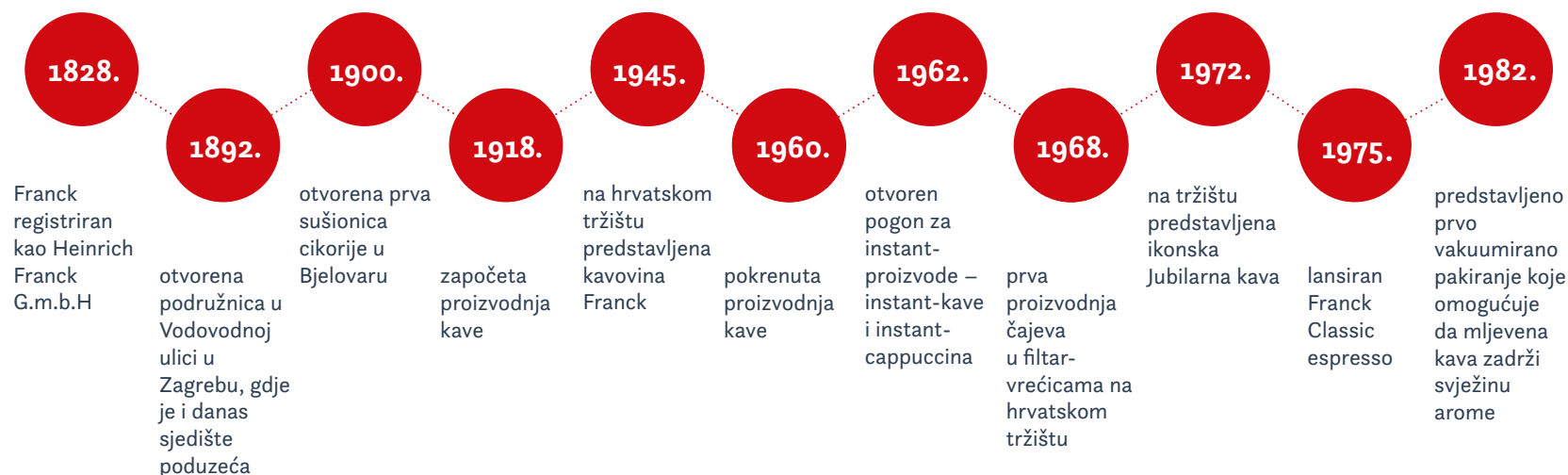

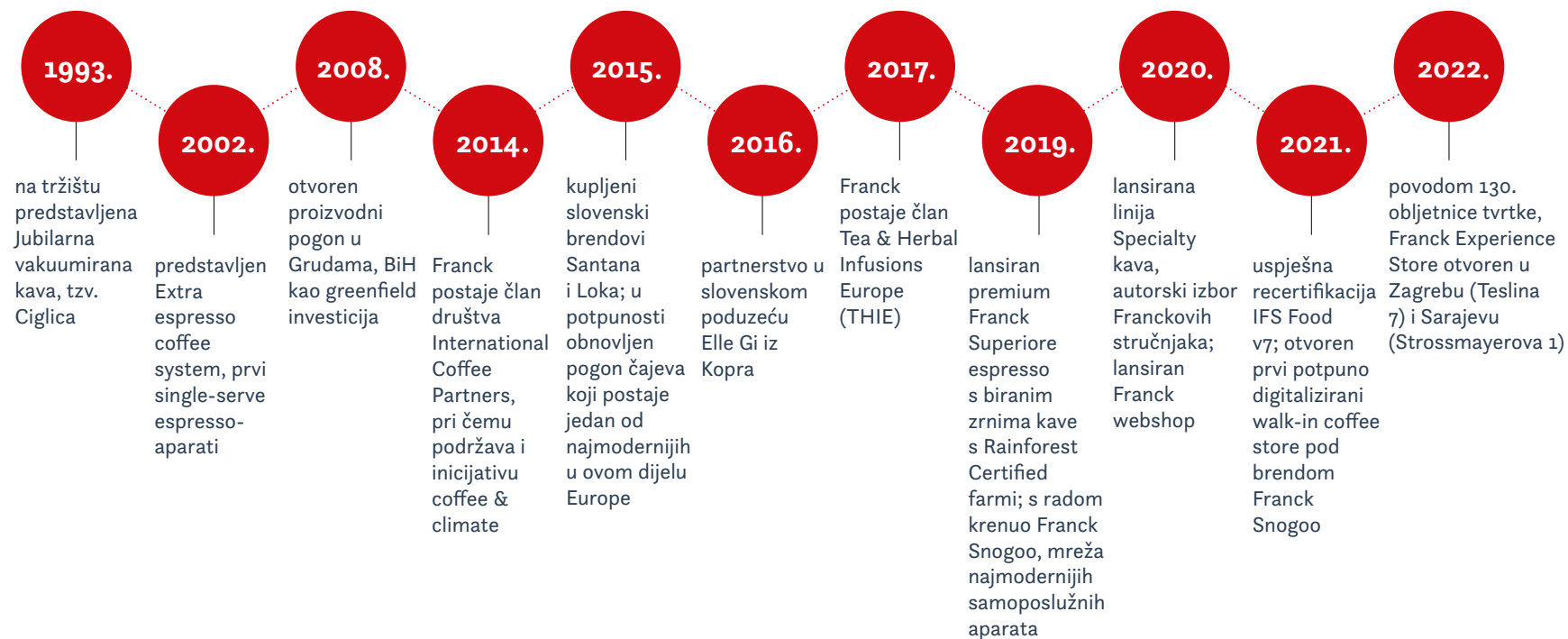
A cup of coffee with latte art on a white saucer sits on a rustic wooden table. In the background, a calm blue lake stretches towards a hazy mountain range under a clear sky. The scene is peaceful and scenic.

**„Svaki dan na
održiv način
stvaramo
vrhunski
doživljaj uživanja
u kavi i čaju.”**

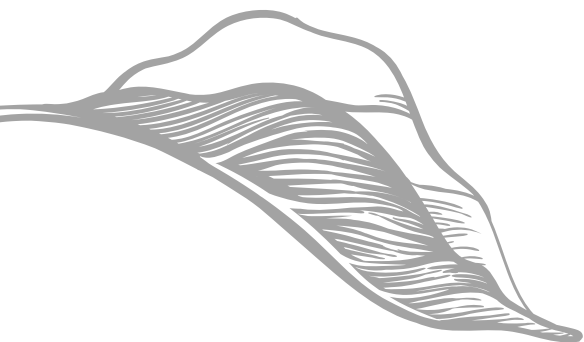
Franck kroz povijest

Franckova tradicija duga više od 130 godina započinje 1827. kada je mladi, ambiciozni njemački poduzetnik Johann H. Franck po prvi puta uspio ljekovitu biljku cikoriju preraditi u napitak od cikorije. Godine 1892. otvorena je tvornica na tadašnjoj periferiji Zagreba, u Vodovodnoj ulici gdje se nalazi i danas, a početak djelatnosti utemeljila je upravo na ideji Johanna Francka, prerađujući cikoriju u topli napitak. Istovremeno su moslavačka polja zasađena cikorijom, a otkupna stanica s pogonom za sušenje ove plemenite biljke otvorena je u Bjelovaru 1900. Od tog trenutka pa sve do danas poduzeće je širenjem na regionalna tržišta te kontinuiranim ulaganjem u proizvodnju, istraživanje, razvoj i inovacije postalo simbol vizionarstva i poduzetničkog duha.

Franck Grupa danas

Ključni pokazatelji uspjeha (u 000 EUR)

	2023.	2022.
Ukupan broj zaposlenika	641	659
Broj novih proizvoda	13	15
Količina proizvoda ili pruženih usluga (tona)	13.447	13.742
Ukupan prihod od prodaje (u 000 EUR)	117.812	107.457

Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost (u 000 EUR)

Izravno stvorena ekonomska vrijednost

Prihodi (prihodi od prodaje robe, imovine, paleta, papira, prihodi od najma, logističkih usluga i kamata)

118.311

107.963

Distribuirana ekonomska vrijednost

95.282

95.891

Operativni troškovi (materijalni troškovi, troškovi osiguranja, troškovi grupe, troškovi platnog prometa, troškovi najma, troškovi radne odjeće, obuke zaposlenika)

79.822

80.308

Troškovi zaposlenika (plaće)

9.890

9.319

Plaćanja davateljima kapitala (trošak kamata)

546

711

Uplate u državni proračun (porez i prirez na dohodak, mirovinsko, zdravstveno)

4.999

5.523

Ulaganja u zajednicu (donacije robe i novca)

25

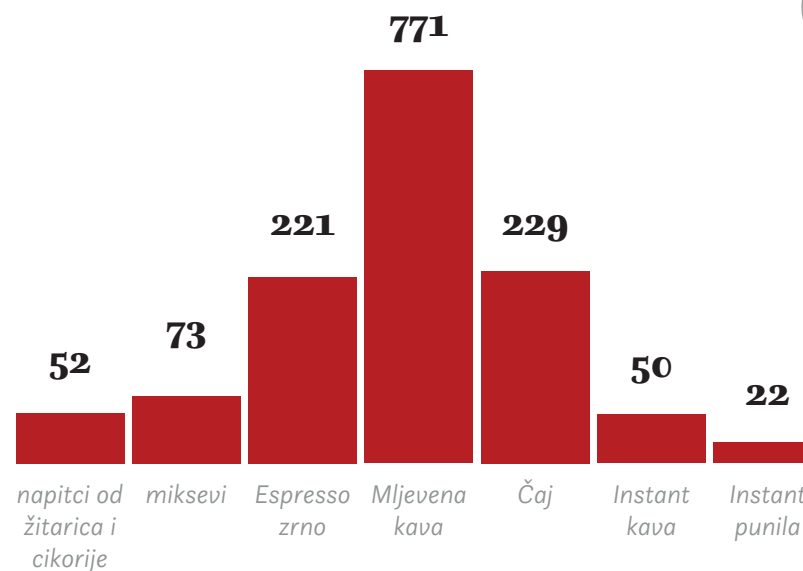
30

Zadržana ekonomska vrijednost

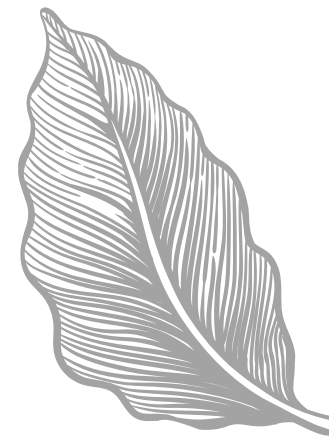
23.029

12.072

Potrošnja Franck proizvoda po šalici / milijun

1,42 milijardi
prodanih šalica Franck napitaka godišnje

NAŠI BRENDovi I PROIZVODI

Franck Grupa danas je tržišni lider u kavi i čaju s uspješnicama poput Jubilarne kave, Classic, Bonus, Superiore, Stretto i 125 YEARS EDITION espressa, Franck Cappuccina i Franck čajeva s bogatim asortimanom od preko 40 vrsta različitih okusa vrhunske kvalitete. Uz glavne kategorije proizvoda, Franckov portfelj još uključuje napitke od cikorijske i žitarica, začine, dodatke jelima i sastojke za kolače.

Proizvodne kategorije

Tržište kave i čaja doživljava brze promjene i značajnu transformaciju u svim segmentima, a posebno su vidljivi idući trendovi: rast popularnosti „single-serve” espressa (kapsule, cialde), jer potrošači sve više teže kvaliteti kave koju mogu postići i kod kuće, usporedivoj s onom iz kafića.

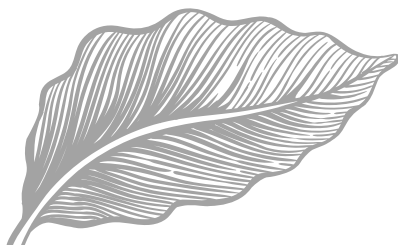
Naš odgovor na ovaj trend uključuje proširenu ponudu, od **Franck Nota kapsula** koje su kompatibilne s **Dolce Gusto®** aparatima, do Franck kapsula kompatibilnih s **Nespresso®** aparatima, te naš **Franck Easy Serve Espresso** sustav s filter jastučićima svježe mljevene kave (cialde).

Osim toga, dolazi do promjene u načinu razmišljanja potrošača, koji sve više pažnje pridaju onome što konzumiraju i traže proizvode s dodanom vrijednošću. Zabilježen je rast interesa za specialty kave i čajeve, što dodatno potvrđuje trend sve veće osviještenosti potrošača o kvaliteti. Danas su kupci bolje informirani i sve češće kao ključan kriterij pri donošenju odluke o kupnji navode održivost, očekujući od poduzeća da jasno definiraju svoje pozicije u tom pogledu. Kao odgovor na ovaj trend, primjer je **Franck Superiore espresso**.

Superiore espresso je mješavina probranih zrna kave isključivo s Rainforest Alliance™ certificiranih plantaža koje udovoljavaju najstrožim standardima ekološke, društvene i ekonomske održivosti.

U skladu s ciljevima ove organizacije, Franck se pridružio globalnoj kampanji „Follow The Frog” u kojoj mogu sudjelovati brendovi koji surađuju s organizacijom Rainforest Alliance i time podržavaju očuvanje bioraznolikosti, kao i održivi razvoj. Franck se pridružio prikazivanjem edukativnog videa za društvene mreže, kao i organiziranjem nagradnog natječaja za potrošače. Kampanja „Follow the Frog” ima za cilj povezati ljude iz cijelog svijeta kako bi „svojim svakodnevnim djelovanjem izgradili bolje sutra”. Navedeno podrazumijeva promicanje održive i urbane poljoprivrede, recikliranja, upravljanje šumama u zajednici i druge prakse, putem odabira i kupnje robe koju proizvode partnerska poduzeća organizacije Rainforest Alliance.

Franckova strategija održivosti usko je povezana s našom poslovnom svrhom, a naglasak stavljamo na ulaganje i vraćanje zajednici. Uz to, visoka kvaliteta proizvoda postaje presudna pri odabiru kave. Ovaj interes za vrhunsku kavu nadopunjen je dvoznamenkastim rastom „single-serve” espresso, što smo prepoznali u našoj ponudi, koju smo obogatili novitetima za Easy Serve espresso, kao i kapsulama prilagođenima različitim aparatima.

Franck proizvodne kategorije

kave

- ESPRESSO ASORTIMAN
- MLJEVENE KAVE
- KAPSULE
- INSTANT MIXEVI
- READY TO DRINK
- INSTANT KAVE
- INSTANT CAPPUCCINO ASORTIMAN

čajevi

- SUPERIORE ČAJEVI
- BILJNI ČAJEVI
- FUNKCIONALNI ČAJEVI
- CRNI I ZELENI ČAJEVI
- VOĆNI ČAJEVI

hrana

- ZAČINI
- SASTOJCI ZA KOLAČE
- PRILOZI JELIMA

napitci od cikoriје i žitarica

- INSTANTI
- MLJEVENI

Novi proizvodi u 2022. i 2023. godini

Naše društvo strateški je usmjereno na daljnji razvoj te održivi rast poslovanja u kategoriji toplih napitaka. Kroz kontinuirano ulaganje u proizvodnu izvrsnost i primjenu naprednih tehnoloških rješenja i razvoj inovativnih koncepata i proizvoda Franck uvodi nove trendove.

Fokus je jasan – učvršćivanje postojeće leaderske pozicije kroz inovacije, visoki standard kvalitete proizvoda, sustavni rad na razvoju proizvodnog asortimana i brendova, čime se stvaraju pretpostavke za daljnji iskorak u regiji te internacionalizaciju poslovanja.

U izvještajnom razdoblju razvili smo i lansirali ukupno 28 novih proizvoda. Svi proizvodi razvijeni su na temelju preferencija naših potrošača koje redovito pratimo. Asortiman je obogaćen proizvodima, od kojih ističemo dolje navedene:

Franck Stretto Nespresso® Stretto espresso jačeg intenziteta s prirodno prisutnom aromom tamne čokolade, protkanom profinjenim notama crnog ribiza i crvenog grejpa.

Intenzitet okusa: 8

Čarolija espresso uz Franck Nespresso® kompatibilne kapsule Franck Superiore Nespresso® s Rainforest Alliance certifikatom. Intenzivna aroma Franck Superiore espresso kreirana za najzahtjevnija nepca i ljubitelje vrhunske kave. Prirodno prisutne cvjetne note s čokoladnom bazom donose neodoljivu punoću okusa.

Intenzitet okusa: 7

Franck 125 years Nespresso® Posebno izdanje espresso koji u samo jednoj kapsuli nudi savršeni balans aroma badema, kao i prirodno prisutnih voćnih nota arancina, manga i papaje. Uz postojanu kremastu pjenu pri vrhu šalice pruža jedinstven i dugotrajan okus.

Intenzitet okusa: 7

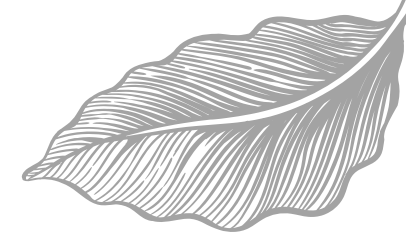

Franck Classic Nespresso® Idealan izbor za ljubitelje kave srednje jačine i svilenkaste strukture. Osvojiti će vas prirodno prisutnim notama karamela prožete aromom lješnjaka i karamela te blagim voćnim notama.

Intenzitet okusa: 5

Espresso zrno za kućnu upotrebu
- Classic espresso zrno – vrećica 500 g
- Superiore espresso zrno – vrećica 500 g
Rainforest Alliance certifikat
- 1892 Edition espresso zrno – vrećica 500 g
- Stretto espresso zrno – vrećica 500 g

Franck plant-based cappuccino vrhunskog okusa na bazi zobi, bez laktoze, s dodatkom prirodnih aroma, kao stvoren je za one koji znaju uživati. Ponudom tri različita okusa koja se odlično slažu s kavom, Franck je svojim kupcima želio omogućiti da uživaju u klasičnim okusima (vanilija; s dodatkom prirodne arome vanilije ili čokolada; s dodatkom kaka), ali i cappuccinu ružičaste boje koja dolazi od praha cikle. Napitci se mogu pripremati u toploj ili hladnoj varijanti, a dolaze u 100% reciklabilnoj ambalaži.

Franck Specialty čajevi. Ova linija probranih čajeva uključuje šest „pravih“ čajeva od kojih su dvije mješavine čaja s voćnim i začinskim komponentama koje će oduševiti i najzahtjevnije ljubitelje ovog napitka – Oolong, zeleni čajevi Mao Feng, Jasmine i 1001 Nights, Black Chai i Darjeeling.

Obogaćen biotinom i cinkom, Beauty čaj doprinosi održavanju zdravlja kose, kože i noktiju. Pomno odabrani sastojci kao što su bijeli čaj, mrkva i cvjetovi ruže također doprinose pozitivnom djelovanju Beauty čaja, no zaslužni su i za nježan i harmoničan okus.

Espresso zrno za kućnu upotrebu
 - Classic espresso zrno – vrećica 500 g
 - Superiore espresso zrno – vrećica 500 g Rainforest Alliance certifikat
 - 1892 Edition espresso zrno – vrećica 500 g
 - Stretto espresso zrno – vrećica 500 g

Potrošači prepoznaju i cijene dinamiku inovacija u kategoriji instant cappuccina gdje također bilježimo rast. Lansirali smo plant-based liniju s tri nova okusa koja dolazi u 100 % reciklabilnoj ambalaži što je u skladu s ciljevima naše strategije razvoja ambalažnih materijala za sva pakiranja Franckovih proizvoda.

S obzirom na snažnu potražnju kave za van, Franck je 2021. otvorio i prvi digitalizirani Franck Snogoo store. Riječ je o suvremenom walk-in storeu u kojem potrošači od 0 do 24 h mogu kupiti šalicu vrhunske Franck kave za van te ostale tople i hladne napitke, ali i sendviče, kolače, svježe cijedene sokove te razne grickalice. Franck Snogoo store u svojem prostoru nudi više od 36 različitih napitaka od kave poznatih Franck brendova, ali i aparate s hladnom jedinicom koja poslužuje osvježavajuće ice coffee i cappuccino napitke te sokove. Prvi potpuno digitalizirani Franck Snogoo store u Hrvatskoj posjeduje i nekoliko digitalnih noviteta, poput Digital Signagea, velikog centralnog ekrana na dodir te sustava za navigaciju i prikazivanje sadržaja koji je vezan uz sam prostor. Samoposlužni Franck Snogoo aparati dostupni su na više od 2 000 lokacija diljem Hrvatske uz daljnje širenje mreže, a podržavaju sve oblike plaćanja, uključujući beskontaktno kartično plaćanje i plaćanje putem aplikacije. Kupci mogu besplatno preuzeti Snogoo aplikaciju i postati članovi Franck Loyalty kluba te tako prikupljati nagradne bodove, koje je kasnije moguće iskoristiti za besplatnu konzumaciju proizvoda u storeu.

Franck Experience Store u Zagrebu i Sarajevu – ekskluzivno mjesto za doživljaj vrhunske kave

Franck je 2022. otvorio Franck Experience Store u Zagrebu i Sarajevu. Riječ je o moderno uređenom prostoru u kojem posjetitelji mogu uživati u širokom izboru najkvalitetnijih kava, čajeva te kavovina brenda Franck.

Franck Experience Store u Teslovoj 7 otvoren je povodom 130. godišnjice osnutka Francka – prostor oduševljava funkcionalnošću, personaliziranim pristupom i bogatim izborom kave, čaja i kavovina premium kvalitete. Program storea uključuje degustacije, radionice kušanja i pripreme napitaka s ciljem daljnje promocije kulture kave i čaja te edukacije.

U ponudi je širok izbor kave poznatih espresso blendova poput Superiore, Stretto, 125 Years Espresso, single-origin mljevenih kava, kao i posebna linija specialty kava koje se pripremaju prema narudžbi potrošača. U ponudi je i izbor aparata za pripremu kave kod kuće s kapsulama, kao i ostalog asesoara poput šalice, termosica, čajnika i opreme za različite načine pripreme toplih napitaka. U ponudi je i široki asortiman različitih čajeva u filter vrećicama i u rinfuzi, premium linija Superiore čajeva te klasici iz ponude kavovina poput Divke, Kneippa i linije instant kavovina Bianka.

Franck Experience Store donosi i jedan novitet koji ga čini jedinstvenim u Hrvatskoj te ujedno podiže razinu kvalitete usluge. Četiri Azomico silosa ekskluzivni su dodatak Franckovom prostoru u Teslovoj, a osiguravaju da kava u zrnju ostane svježa te se melje na licu mjesta ovisno o preferiranom načinu pripreme. Sami silosi punjeni su dušikom koji sprječava proces kvarenja i čuva bogate okuse zrna kave.

Veliki naglasak stavljen je na stvaranje jedinstvenog potrošačkog iskustva i doživljaja samog brenda Franck uz inovativne tržišne trendove, što se očituje i u korištenju kvalitetne tehnologije za čuvanje i pripremu kave.

Franck Experience Store u Sarajevu nalazi se u Strossmayerovoj 1, a osim trgovine, uključuje i ugostiteljski dio te poseban dio namijenjen potrebama edukacije barista i ugostiteljskog osoblja iz cijele BiH.

LANAC VRIJEDNOSTI

Lanac vrijednosti kave obuhvaća niz koraka od uzgoja sirove kave do njezine konačne potrošnje. Svaka od ovih faza pridonosi stvaranju dodane vrijednosti i krajnje kvalitete proizvoda.

UZLAZNI (DOBAVLJAČKI LANAC VRIJEDNOSTI)

01

UZGOJ KAVE I OBRADA SIROVE KAVE:

Prerada sirove kave: lanac vrijednosti započinje na plantažama u području koje se naziva kavin pojas (coffee belt) poput Latinske Amerike, Afrike i Azije, gdje se uzgaja kava. Ovdje ključnu ulogu imaju sorta kave, klimatski uvjeti, tlo i metode uzgoja. Kvaliteta sirovine presudna je za finalni proizvod.

Berba: kava se bere ručno, često selektivno, kako bi se odabrala samo zrela zrna. Ako okolina to dopušta, berba se može provoditi i pomoću strojeva. Berba je jedan od ključnih trenutaka koji utječe na okus i kvalitetu prženih zrna. Obično se radi o jednoj berbi godišnje, iako su u nekim područjima moguće i dvije berbe godišnje, ovisno o klimatskim uvjetima.

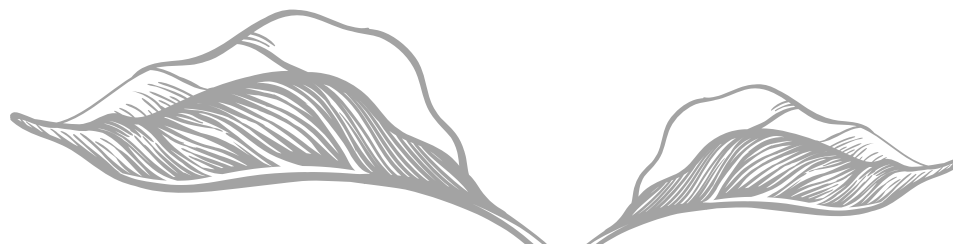
KLJUČNI DIONICI U LANCU VRIJEDNOSTI: poljoprivrednici, često mali uzgajivači, uzgajaju kavu na plantažama smještenima unutar područja pojasa kave. Svoje proizvode prodaju lokalnim traderima, lokalnim trgovcima, izvoznicima ili kroz zadruge i udruženja. Pri kupnji sirove kave Franck sklapa ugovore s traderima za kavu.

02

OBRADA SIROVE KAVE:

Procesiranje (mokro i suho): nakon berbe, zrna kave prolaze kroz proces obrade kako bi se odvojila od pulpe i pripremila za sušenje. Postoje različite metode, od mokrog procesiranja, gdje se zrna odvajaju od pulpe pomoću vode, do suhog procesiranja, gdje se zrna suše zajedno s plodom, nakon čega se odvaja pulpa. Ova faza utječe na profil okusa kave.

KLJUČNI DIONICI U LANCU VRIJEDNOSTI: radnici u postrojenjima za obradu kave zaduženi su za odvajanje zrna od pulpe i njihovo sušenje.

03

IZVOZ I TRANSPORT:

Pakiranje i izvoz: obrana i osušena zrna kave pakiraju se i pripremaju za izvoz u zemlje u kojima se prže. Tijekom transporta, važno je osigurati očuvanje kvalitete kave, primjerice, zaštitom od vlage i temperaturnih oscilacija. Prije kupnje sirove kave, stručnjaci za razvoj u Francku vrše analize fizikalno-kemijskih parametara na zaprimljenom uzorku sirove kave. Uzorak se zatim prži i kuša tj. cuppira. U cuppiranju sudjeluju master cupperi s dugogodišnjim iskustvom koji u šalici ocjenjuju prisustvo svojstvenih karakteristika aroma, koje su se iz zrna kave oslobodile u procesu prženja. Ako uzorak zadovoljava postavljene kriterije prema standardu, na temelju istog naručuje se sirovina. Nakon što se odobri uzorak, pošiljka se prati tijekom skladištenja, prije utovara na kamione u luci te prije zaprimanja u Franckove silose za sirovu kavu. S obzirom na to da Franck ima potpuno automatiziran sustav proizvodnje, sve su te rigorozne prethodne kontrole nužne kako bi se osigurala jednaka, nepromijenjena kvaliteta kave tijekom cijelog puta.

Logistika: efkasan transport i distribucija ključni su za očuvanje svježine zrna do dolaska u pogon kave. Sirovina se distribuira većinom morskim prijevozom, npr. u kontejnerima. Kava se iz raznih europskih luka do Francka transportira kamionima.

KLJUČNI DIONICI U LANCU VRIJEDNOSTI: izvoznici, logističke kompanije i trgovci na veliko.

VLASTITO POSLOVANJE

04

PRŽENJE KAVE KOJE SE ODVIJA U FRANCKU:

Prilikom dolaska pošiljke, a prije ulaska u proizvodnju, provjerava se usklađenost kvalitete isporučene sirove kave s prethodno potvrđenim/izabranim uzorkom. Ako su svi parametri kvalitete zadovoljeni, pošiljka se odobrava za prihvrat.

Prženje: proces prženja najvažniji je korak koji definira okus i aromu kave. Proizvođači koriste specifične tehnike kako bi postigli željeni profil prženja. Razine prženja mogu varirati od svjetlijih do tamnijih profila, ovisno o tržišnim preferencijama i načinu pripreme kave.

Blendiranje (miješanje) i mljevenje

Pakiranje gotovog proizvoda: nakon prženja, kava odležava, pakira se u ambalažu koja zadržava svježinu, te se priprema za distribuciju.

SILAZNI LANAC VRIJEDNOSTI

05

DISTRIBUCIJA DO POTROŠAČA I KRAJNJIH KORISNIKA:

Maloprodaja: pržena kava distribuira se maloprodajnim trgovinama, uključujući specijalizirane dućane, supermarkete i Franckovu internetsku trgovinu.

Ugostiteljski sektor: dio pržene kave prodaje se kafićima, restoranima i drugim ugostiteljskim objektima.

KLJUČNI DIONICI: maloprodajni trgovci, ugostitelji (HoReCa)

06

KONAČNA POTROŠNJA:

Priprema kave: kava dolazi do krajnjeg potrošača, koji je priprema kod kuće ili u ugostiteljskom objektu. Na konačni doživljaj utječe način pripreme (espresso, filter, French press itd.).

Povratne informacije i briga o korisnicima: posljednji korak u lancu vrijednosti uključuje prikupljanje povratnih informacija od potrošača, koje mogu pomoći u daljnjem poboljšanju proizvoda i poslovnih procesa.

KLJUČNI DIONICI U LANCU VRIJEDNOSTI: krajnji potrošači, ugostiteljski objekti i kafići.

TRŽIŠTA NA KOJIMA FRANCK DJELUJE

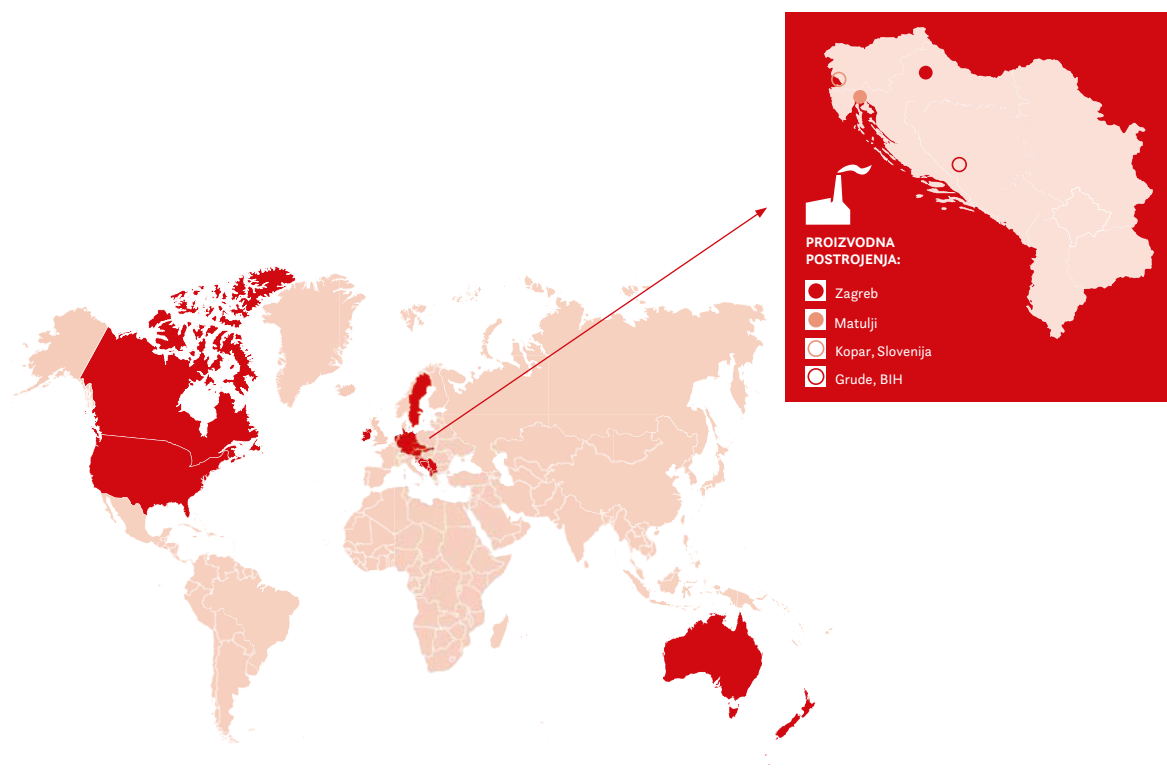
Franck Grupu čine matično društvo Franck d.d. Zagreb te iduća ovisna društva prikazana kako slijedi:

Naziv društva	Zemlja	Vlasnički udjel 31.12.2023.	Vlasnički udjel 31.12.2022.
Franck d.o.o. Sarajevo	Bosna i Hercegovina	100,00 %	100,00 %
Franck Ljubljana d.o.o., Ljubljana	Slovenija	-	100,00 %
Elle Gi d.o.o. Koper	Slovenija	55,00 %	55,00 %
Franck Slovakia s.r.o., Bratislava	Slovačka	100,00 %	100,00 %
Franck Makedonija d.o.o.e.l, Skopje	Makedonija	100,00 %	100,00 %
Franck Snogoo d.o.o., Zagreb	Hrvatska	100,00 %	85,00 %
Hug & Punch d.o.o., Matulji	Hrvatska	80,00 %	80,00 %
Johann Franck d.o.o., Zagreb	Hrvatska	100,00 %	100,00 %

Franckovi proizvodi izvoze se u Srbiju, Crnu Goru, Kosovo, Albaniju, Njemačku, Austriju, Nizozemsku, Rumunjsku, Irsku, Švedsku, Češku, Kanadu, SAD, Australiju, Novi Zeland i Katar. Franck nema zabranu djelovanja ni na jednom tržištu.

Proizvodni pogoni nalaze se u Zagrebu i Matuljima te u Grudama u BiH i Kopru u Sloveniji. Distribucija u Hrvatskoj organizirana je kroz pet skladišta i distribucijskih centara u Zagrebu, Splitu, Zadru, Rijeci i Osijeku.

Uz kontinuirano povećanje učinkovitosti poslovanja i bolje pozicioniranje u svim kanalima prodaje, Franck posebnu pažnju pridaje vrhunskoj usluzi i pružanju pouzdane podrške i logistike svojim partnerima u HoReCa kanalu. Franckova prodajna organizacija za HoReCa kanal ogledni je primjer izvrsnosti i dobre ekipiranosti u smislu brze reakcije na potrebe partnera. U cilju kontinuiranog unapređivanja usluga, 2016. je u Zagrebu otvoren regionalni servisni centar u potpunosti opremljen za pružanje profesionalne potpore visoke razine svim partnerima. Uz servis profesionalnih ugostiteljskih aparata, centar omogućuje i provedbu edukacijskih programa za servisere, čime je dodatno podignuta razina izvrsnosti u HoReCa kanalu. Poduzeće na ovaj način razvija svoje poslovanje zajedno sa svojim kupcima, što ga čini lojalnim partnerom na duge staze.

Promjene mjesta poslovanja, uključujući otvaranje i zatvaranje postrojenja i širenja

U izvještajnom razdoblju nije bilo promjena mjesta poslovanja, sve proizvodne aktivnosti odvijaju se na lokaciji sjedišta društva.

UPRAVLJANJE I KORPORATIVNA STRUKTURA

Pravni oblik trgovačkog društva Franck d.d. je dioničko društvo, koje ima sva tijela propisana Zakonom o trgovačkim društvima. Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Najviši organ upravljanja je Uprava koju čini jedan član, tj. direktor. Rad Uprave nadzire Nadzorni odbor koji se sastoji od tri člana, a Skupštinu čine dioničari društva. Franck je dioničko društvo čiji su dioničari pravne osobe (neizravno vlasništvo) i fizičke osobe (izravno vlasništvo). Društvo jednom godišnje održava redovitu glavnu skupštinu.

Poslovanjem Društva upravlja Uprava na čelu s direktorom i menadžerskim timom koji donose poslovne odluke u resorima za koje su nadležni – financije, proizvodnja, istraživanje, razvoj, nabava, kontrola kvalitete, prodaja, marketing, ljudski resursi – koje su centralne okosnice djelatnosti poduzeća.

UPRAVA DRUŠTVA:

IVAN ARTUKOVIĆ
direktor

ČLANOVI NADZORNOG ODBORA:

DUBRAVKO ARTUKOVIĆ
TATJANA RUKAVINA
VICE MANDARIĆ

Uključenost upravljačkih, administrativnih i nadzornih tijela u upravljanje temama održivosti

Sva pitanja povezana s utjecajem na okoliš, društvo i gospodarstvo u nadležnosti su Uprave, a Odjel korporativnih komunikacija, uz širi tim stručnjaka iz različitih područja, zadužen je za koordinaciju aktivnosti i provedbu programa održivosti. U ovom trenutku, pitanja održivosti, poput pitanja klime, nisu uključena u naknade članovima upravljačkih, administrativnih i nadzornih tijela.

Direktor Francka volonterski djeluje u Upravnom odboru udruženja International Coffee Partners, neprofitne organizacije koja okuplja sedam vodećih europskih proizvođača i trgovaca kavom, te je angažiran u globalnoj inicijativi coffee&climate s ciljem osnaživanja i podrške malim uzgajivačima kave u primjeni održivih praksi i suočavanju s klimatskim promjenama.

UPRAVA

upravljačka struktura društva Franck d.d

SEKTOR ZA
MARKETING

SEKTOR ZA
PRODAJU

SEKTOR ZA
LANAC OPSKRBE

SEKTOR ZA
FINANCIJE

Ured Uprave, Ljudski resursi, Pravni poslovi,
Istraživanje, razvoj i kontrola kvalitete,
Upravljanje sustavima sigurnosti i kvalitete
hrane

Investicije i aktivnosti Uprave i menadžmenta u 2022. i 2023. godini

U proteklom dvogodišnjem razdoblju istaknute su sljedeće investicije u Franck Grupi:

Dovršen dvogodišnji projekt cjelovite modernizacije opreme u vrijednosti od oko 1 milijun eura, s pomoću koje se upravlja proizvodnjom kave, od prijema zrna do završnog pakiranja, i uvođenje najmodernijeg SCADA sustava. Dio je to potpune automatizacije i korištenja naprednih digitalnih tehnologija u proizvodnim procesima koji spadaju u Industriju 4.0 i naše poslovanje čine višestruko učinkovitijim.

Projekt nadogradnje i modernizacije sustava za pripremu i miješanje poluproizvoda u pogonu instant mješavina, TECHNOSILOS. Projekt vrijedan oko 350 tisuća eura obuhvaća sve segmente tehnološkog procesa pripreme instant mješavina, Franck Cappuccina. Time se optimiziraju proizvodni procesi, smanjuje potrošnja sirovina za čišćenje sustava, osigurava zdravstvena sigurnost proizvoda te pouzdanost i proizvodna sigurnost sustava. Projekt je završen u svibnju 2024.

Završetak druge faze investicija u nova tehničko-tehnološka rješenja proizvodnje čajeva. Ova investicija, koja je dio trogodišnjeg plana u vrijednosti od 3,7 milijuna eura, znatno unaprjeđuje naše proizvodne kapacitete i omogućuje nam održavanje visokih standarda kvalitete. Ovime smo osigurali povećanu produktivnost i učinkovitost proizvodnje te smanjenje radnih sati (smanjili smo potrebu za radom noću, što je rezultiralo smanjenjem ukupnog broja radnih sati za oko 6 600 godišnje).

Daljnje jačanje izravnog pristupa i prodaje uključuje korištenje umjetne inteligencije u daljnjem razvoju poslovanja. Navedeno realiziramo kroz različite projekte poput našeg webshopa i Franck Loyalty Cluba, koje razvijamo uz podršku CRM alata i marketing automatizacije. Franck je tako jedan od prvih FMCG brendova u regiji, ali i globalno, koji je u svoju marketinšku strategiju uključio tzv. direct-to-consumer komunikaciju. Uspješnim lansiranjem ovog projekta ostajemo dosljedni našem nasljeđu inovacija.

*Osim istaknutih investicija koje doprinose unaprjeđenju Franckovog poslovanja, Franckov menadžment radi na projektu **Franck Way Forward** – razradi strategije kompanije do 2030.*

Prednosti koje proizlaze iz investicije u jačanje proizvodnih kapaciteta za proizvodnju čaja su i okolišna održivost – uklonili smo staru opremu koja je bila skupa za održavanje i manje učinkovita. Sva nova ambalaža čajeva sada je u potpuno reciklabilna, čime smo znatno smanjili naš ekološki otisak.

STRATEŠKA ČLANSTVA FRANCKA

Kroz članstvo u nacionalnim i međunarodnim udruženjima koja su posvećena održivom razvoju, Franck pridonosi svojim iskustvima i znanjem u cilju poboljšanja održivosti unutar svoje industrije.

Nacionalna udruženja:

Hrvatska udruga poslodavaca (HUP) – Franck je 2019. sudjelovao u osnivanju Koordinacije proizvođača, prerađivača i distributera kave te aktivno sudjeluje u radu Koordinacije hrane i pića pri HUP-u, kao i u radu Udruge prehrambene industrije i poljoprivrede. Koordinacija koju čine Franck d.d., Atlantic grupa d.d., Nestlé Adriatic d.o.o., Arabesca d.o.o., Anamaria Company d.o.o. i Coca-Cola HBC Hrvatska svoje će aktivnosti i dalje usmjeravati u promociju konzumacije kave kao omiljenog napitka našeg područja te distribuciju kvalitetnog, ukusnog i cjenovno prihvatljivog proizvoda za, u konačnici, zadovoljnog potrošača. Krajem 2023. za predsjednika Koordinacije jednoglasno je izabran g. Ivan Artuković, direktor poduzeća Franck d.d., na mandat od dvije godine.

Hrvatska gospodarska komora (HGK) – Svojim aktivnostima i inicijativama Franck u suradnji s članovima HGK-a aktivno sudjeluje u razmjeni znanja i praksi industrije.

Međunarodna udruženja:

International Coffee Partners (ICP) je neprofitno udruženje koje okuplja sedam vodećih proizvođača i trgovaca kavom u Europi: Löfbergs (Švedska), Neumann Kaffe Gruppe (Njemačka), Tchibo (Njemačka), Delta (Portugal), Lavazza (Italija), Joh. Johansson Kaffe (Norveška) i Franck (Hrvatska). Osnovano je 2001., a cilj je bio učiniti male uzgajivače kave konkurentnima oslanjajući se na održive prakse. Kroz članstvo u ICP-u Franck aktivno sudjeluje u osnaživanju i pružanju podrške malim uzgajivačima kave. ICP-jeva vizija ide dalje od same provedbe pojedinačnih razvojnih projekata; ICP želi doprinijeti održivoj transformaciji sektora kave u cijelosti. Inovativni regionalni programi u Srednjoj Americi, Ugandi, Tanzaniji, Indoneziji i Brazilu rezultirali su znatnim pogodnostima za obitelji uzgajivača, kao i cjelokupni opskrbi lanac. Uz pomoć zaklade Hanns R. Neumann Stiftung, provedbenog partnera, ICP-jevi projekti realiziraju se na globalnoj razini.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

INTERNATIONAL
Coffee Partners

Inicijativa coffee&climate

Područja pogodna za uzgoj kave iznimno su osjetljiva na klimatske oscilacije te se zbog sve snažnijih klimatskih promjena smanjuju površine pogodne za uzgoj, u nekim godinama i za 2 do 3 %. Najveće probleme predstavljaju rast temperatura, jake kiše i vjetrovi te produljenje sušne sezone, što rezultira razvojem različitih bolesti usjeva, erozijom i lošom kvalitetom tla te, u konačnici, smanjenim urodom i lošijom kvalitetom zrna kave. Kako bi pomogli malim uzgajivačima kave, najvažniji akteri tržišta kave iz privatnog, razvojnog i istraživačkog sektora osnovali su inicijativu coffee&climate (c&c) kojoj se pridružio i Franck. Kao razvojno partnerstvo, c&c su pokrenuli vodeći europski proizvođači i trgovci kavom okupljeni unutar gore spomenutoga društva International Coffee Partners.

Tea and Herbal Infusions Europe (THIE) je strukovno udruženje koje na europskoj razini predstavlja proizvođače i trgovce čajem (*Camellia sinensis*), biljnim infuzijama, kao i njihovim ekstraktima.

Certifikati osiguranja kvalitete i sigurnosti proizvoda:

IFS Food certifikat - IFS razvija globalno priznate standarde kvalitete i sigurnosti proizvoda te programe razvoja uz stručnost trgovaca, proizvođača, certifikacijskih tijela i drugih stručnjaka. Posjedovanjem ovog certifikata, osiguravamo povjerenje naših kupaca kroz transparentnost i usklađenost s međunarodnim normama.

Certifikat Rainforest Alliance - Posjedujemo certifikat Rainforest Alliance za Franck Superiore espresso te čajeve Indijski, Zeleni i English breakfast. Na primjeru našeg Superiore espressa, Rainforest Alliance certifikat jamči da sva zrna u mješavini ovoga espressa potječu s certificiranih plantaža kave.

Certifikat FSC - FSC je neprofitna organizacija osnovana s ciljem promoviranja odgovornog upravljanja šumama širom svijeta. FSC certifikat je međunarodno priznat standard koji potvrđuje da drvo kao i proizvodi nastali od njega, potječu iz šuma kojima se upravlja na ekološki odgovoran, društveno koristan i ekonomski održiv način. FSC simbol poznat je širom svijeta kao simbol odgovornog šumarstva koji garantira da je proizvod koji ima navedenu oznaku u skladu sa standardom koji podržava održivo upravljanje šumama. Transportne kutije svih gotovih proizvoda sada su tzv. natur kutije (bez boje), što ih čini u potpunosti reciklabilnima, te posjeduju i FSC certifikat. Certifikat posjeduju i naši čajeви Indijski, Zeleni i English breakfast.

coffee & climate

Hrvatska kvaliteta

Oznaka „Hrvatska kvaliteta” označava natprosječnu kvalitetu proizvoda i hrvatsko podrijetlo. Proizvodi koji sadrže oznaku su: Jubilarna kava, Jubilarna bez kofeina, Gloria i espresso-asortiman, Instant-kukuruzna krupica, Instant-pšenična krupica.

Hrvatska kvaliteta

Halal certifikat

Franck posjeduje halal certifikat od 21. travnja 2016., čime se dokazuje da su proizvodi u skladu sa zahtjevima halal norme HRN BAS 1049:2012. Certifikat se odnosi na sljedeće kategorije proizvoda: kava, instant-mješavine, čajevi, ugostiteljski šećeri, hot mix, instant-kava. Uprava poduzeća prepoznala je zahtjeve halal kvalitete kao jasnu poveznicu i smjer kojem teži u daljnjem razvoju sustava upravljanja unutar poduzeća. Poštivanje halal zahtjeva kvalitete nadovezuje se na poštivanje nacionalnih i međunarodnih zakonskih propisa, kao i poštivanje temeljnih zahtjeva referentnih normi prethodno uklopljenih u redovno poslovanje. Implementacijom standarda BAS 1049 omogućena je transparentnost poslovanja prema zahtjevima halal tržišta te približavanje još širem krugu potrošača.

Košer certifikat

Franck posjeduje i košer certifikat za kavu. Uvođenjem košer certifikata Franck se na tržištu regije svrstao u kategoriju proizvođača koji nude siguran i kvalitetan proizvod s jamstvom.

Certifikat sustava upravljanja energijom ISO 50001

U Francku upravljamo energijom prema normi ISO 50001:2018 Sustav upravljanja energijom, koja zahtijeva od poduzeća da izrade i implementiraju svoju energetska politiku, postavljaju ciljeve te izrade akcijske planove kako bi ostvarili zadane ciljeve.

Certifikat sustava upravljanja zaštitom okoliša ISO 14001

Implementacijom sustava upravljanja okolišem, postojeći sustav upravljanja nadograđen je kako bi se osiguralo učinkovito smanjenje nepovoljnih utjecaja na okoliš, kako unutar proizvodnih, tako i svih ostalih poslovnih procesa unutar poduzeća. Proces je započeo 2021., a dovršen 2022.

PROCJENA MATERIJALNOSTI TEMA

Proveli smo našu prvu procjenu dvostruke materijalnosti, što nam je pomoglo u prikupljanju spoznaja i informacija koje će nam koristiti u svrhu daljnjeg unaprjeđenja naše metodologije u sljedećim godinama izvještavanja, sve do usklađivanja postupka sa svim zahtjevima Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD) i Europskih standarda izvješćivanja o održivosti (ESRS), čija je primjena za Franck Grupu obvezna počevši od poslovne godine 2025., s objavljivanjem izvješća u 2026. Primijenili smo Implementacijske smjernice za provedbu postupka procjene dvostruke materijalnosti koje je objavila radna skupina iz EFRAG-a (European Financial Reporting Advisory Group), kombinirajući ih s vlastitim tumačenjem zahtjeva za objavljivanje i zahtjeva za primjenu iz ESRS-ova.

Postupak smo započeli procjenom materijalnosti učinka (iznutra prema van) na okoliš i društvo, uzimajući u obzir način na koji smo u prethodnim razdobljima identificirali i procjenjivali učinke povezane s održivosti koji proizlaze iz našeg vlastitog poslovanja i lanca vrijednosti. Nastavno na to, proveli smo preliminarnu procjenu financijske materijalnosti (izvana prema unutra), odnosno procijenili smo rizike i prilike kojima smo kao poduzeće, uključujući i naš lanac vrijednosti, izloženi.

Dvostruka materijalnost

Financijska materijalnost

Poduzeće

Utjecaj društva
i okoliša na
poduzeće

Društvo i okoliš

Materijalnost učinka

Poduzeće

Utjecaj poduzeća
na društvo i okoliš

Društvo i okoliš

Metodologija postupka procjene dvostruke materijalnosti

Korak	➤ Utvrđivanje konteksta i Franckovog okruženja ➤	Utvrđivanje ključnih dionika (stakeholdera) ➤	➤ Identifikacija potencijalnih i stvarnih učinaka, rizika i prilika ➤	➤ Procjena materijalnosti učinka i financijske materijalnosti
Opis koraka	Prikupljanje podataka o lancu vrijednosti, poslovnim odnosima i svim dionicima iz uzlaznog i silaznog dijela lanca vrijednosti Prikupljanje podataka o geografskim lokacijama i stanju okoliša i ekosustava na istim lokacijama	Identifikacija relevantnih dionika i podjela dionika u dvije kategorije: pogođeni dionici i korisnici izvješća o održivosti	Izrada popisa potencijalnih i stvarnih, negativnih i pozitivnih učinaka na ljude ili okoliš u kratkoročnom, srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju. Obuhvaćeni su oni učinci koji su povezani s poslovanjem i višim i nižim razinama lanca vrijednosti poduzeća, među ostalim putem njegovih proizvoda i usluga te njegovih poslovnih odnosa. Poslovni odnosi uključuju one u višim i nižim razinama lanca vrijednosti poduzeća i nisu ograničeni na izravne ugovorne odnose. Izrada popisa financijskih rizika i prilika odnosno slučajeva kada čimbenik održivosti stvara ili može stvoriti rizike ili prilike koji značajno utječu ili bi se moglo opravdano očekivati da će značajno utjecati na razvoj, financijski položaj, financijske rezultate, novčane tokove poduzeća, njegov pristup financiranju ili trošak kapitala u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Rizici i prilike mogu proizlaziti iz prošlih ili budućih događaja. Ovi rizici i prilike nisu ograničeni na čimbenike koji su pod kontrolom poduzeća, već uključuju informacije o materijalnim rizicima i prilikama koji se mogu pripisati poslovnim odnosima izvan opsega konsolidacije koji se primjenjuje pri sastavljanju financijskih izvještaja. Pri tome, ovisnosti o prirodnim, ljudskim i socijalnim resursima mogu biti izvor financijskih rizika ili prilika. Pri identifikaciji učinaka, rizika i prilika, tj. procjeni dvostruke materijalnosti, primijenjeni su sljedeći vremenski intervali: • kratkoročno razdoblje: razdoblje koje je poduzeće primijenilo kao izvještajno razdoblje u svojim financijskim izvještajima, • srednjoročno razdoblje: do pet godina od završetka kratkoročnog izvještajnog razdoblja te • dugoročno razdoblje: dulje od pet godina.	Utvrđivanje kriterija za ocjenjivanje negativnih učinaka (razmjer, opseg, nepopravljivost, vjerojatnost), pozitivnih učinaka (razmjer, opseg, vjerojatnost) te rizika i prilika (financijski razmjer, vjerojatnost), uz određivanje praga materijalnosti. Procjena materijalnosti prethodno identificiranih učinaka, rizika i prilika na temelju utvrđenih kriterija za ocjenjivanje i praga materijalnosti.
Output	➤ Vizualizacija lanca vrijednosti ➤	➤ Provedba anketnog ispitivanja mišljenja ključnih dionika o materijalnosti ESG učinaka. ➤	➤ Popis identificiranih stvarnih i potencijalnih učinaka, rizika i prilika mapiranih po ESRS 1 AR.16 popisu tema, podtema i podpodtema te razmatranje tema specifičnih za poduzeće ➤	➤ Potvrđeni popis materijalnih tema od strane odabranih ključnih dionika iz Francka (rukovoditelja i zaposlenika) ➤

Metodologija – Procjena materijalnosti učinka

Procjena materijalnosti učinka utemeljena je na **ozbiljnosti** (razmjer, opseg i nepopravljivost) i **vjerojatnosti**.

Pri tome se ozbiljnost temelji na ocjenama **razmjera, opsega i nepopravljivosti**.

Za procjenu smo koristili skale i kriterije za ocjenjivanje u rasponu 1 – 5, kako je prikazano u nastavku.

Ozbiljnost je procijenjena uz prethodno procjenjivanje razmjera, opsega i nepopravljivosti kada su u pitanju negativni učinci, odnosno razmjera i opsega kada su u pitanju pozitivni učinci.

Kriteriji koji su korišteni kvalitativne su prirode.

Metodologija – Financijska materijalnost

Procjena financijske materijalnosti utemeljena je na **potencijalnom razmjeru financijskih posljedica i vjerojatnosti**. Za procjenu smo, kao i kod procjene učinaka, koristili skale i kriterije za ocjenjivanje u rasponu 1 – 5, kako je prikazano u nastavku. Kriteriji za ocjenjivanje koji su korišteni kvalitativne su prirode.

Metodologija – Konačna ocjena materijalnosti

Svi identificirani učinci, rizici i prilike procijenjeni su na bruto razini, bez netiranja pozitivnih i negativnih učinaka. Čimbenik održivosti, odnosno tema, smatrao se materijalnim ako je barem jedan od učinaka, rizika ili prilika bio ocijenjen iznad praga materijalnosti koji je određen na 12,5, pri čemu je raspon ukupne ocjene materijalnosti u rasponu od 1 do 25. Nematerijalne teme održivosti bile su one u kojima nije identificiran nijedan učinak, rizik ili prilika i/ili su svi učinci, rizici i prilike ocijenjeni ispod praga materijalnosti. Finalizaciju ocjena učinaka, rizika i prilika proveli su Franckovi ključni interni dionici, rukovoditelji i zaposlenici. Pri tome je u obzir uzeto i mišljenje vanjskih dionika i materijalnost tema održivosti, što je opisano u nastavku.

Uključivanje dionika u procjenu materijalnosti

Za potrebe postupka procjene dvostruke materijalnosti, identificirali smo ključne dionike, pri čemu su dionici definirani kao osobe koje mogu utjecati na poduzeće ili osobe na koje poduzeće može utjecati. Dolje su prikazane skupine koje je Franck odredio kao ključne dionike čije mišljenje se uzima u obzir u sklopu procjene dvostruke materijalnosti. Dionici su mišljenje o materijalnosti učinaka imali priliku iskazati putem online anketnog upitnika. Ispitivanju je pristupilo 58 dionika.

Franckovi ključni dionici uključeni u određivanje materijalnih tema

Korisnici izvješća o održivosti	Pogođeni dionici
Mediji	Zaposlenici
Financijske ustanove	Potrošači i krajnji korisnici
Nevladine organizacije	Lokalna zajednica i autohtoni narodi
Znanstvene ustanove	Dobavljači i poddobavljači
Vladine agencije	Poslovni partneri
Regulatorna i nadzorna tijela	

Kao okvir za utvrđivanje materijalnih ESG tema u odnosu na koje su se utvrđivali učinci, rizici i prilike koristio se popis ESG tema i podtema (ESRS 1 AR. 16) koje su propisane novim Europskim standardima izvješćivanja o održivosti (ESRS). Svrha takvog pristupa postupna je priprema Franck Grupe za ispunjavanje zahtjeva propisanih ESRS-ovima koji su objavljeni pod zakonski obavezujućim okvirom, Direktivom EU-a o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD).

Redovita Franckova suradnja s ključnim dionicima

Osim komunikacije vezane za procjenu dvostruke materijalnosti, Franck kontinuirano komunicira sa svojim ključnim dionicima. Suradnja s ključnim dionicima važna je za razumijevanje potrebnih napora koje Franck treba uložiti kako bi pružao kontinuiranu i održivu vrijednost u skladu sa svojim strateškim usmjerenjem.

Primarni dionici Francka brojni su potrošači koji svakodnevno kupuju Franckove proizvode, ali jednako su važni dionici i zaposlenici, dobavljači, poslovni partneri, banke, nevladine organizacije, akademska zajednica, članska udruženja, mediji itd. Upravo je kroz dijalog s dionicima koji utječu ili bi mogli utjecati na poslovanje omogućena transparentnost, koja je temelj i inspiracija za poboljšanje poslovanja i poslovnih procesa u cilju održivog razvoja. S ciljem utvrđivanja materijalnih učinaka u sklopu postupka procjene dvostruke materijalnosti, provedeno je online anketno ispitivanje mišljenja ključnih dionika u sklopu kojega su dionici imali priliku ocijeniti važnost Franckovih učinaka na društvo i okoliš.

Aktivnosti redovite suradnje i dijaloga s ključnim dionicima Franck planira provoditi i u narednim izvještajnim razdobljima, a njihovo mišljenje o ESG temama planira uključiti i u postupak izrade Strategije održivosti.

Franck komunicira sa svim dionicima u prehrambenom lancu koji mogu utjecati na sigurnost proizvoda, što je definirano kroz pojedinačne ugovore. Svu vanjsku komunikaciju povezanu s područjem sigurnosti hrane, halal i košer kvalitete provode zaposlenici Francka u svojim područjima rada, uz suglasnost koordinatora HACCP timova.

Kako bi se osigurao dostatan izvor važnih informacija, uspostavljeni su vanjski kanali komunikacije sa sljedećim skupinama:

- dobavljačima, prodavačima i kooperantima
- potrošačima
- državnim tijelima
- organizacijama od značaja i ostalim zainteresiranim stranama (stručnim organizacijama, klubovima, gospodarskom komorom, udruženjima...).

Ključne kategorije dionika:

- zaposlenici
- B2B kupci
- poslovni partneri i distributeri
- vlasnici i dioničari
- potrošači
- dobavljači
- investitori i financijske institucije
- regulatorna tijela
- poslovna i stručna udruženja te sektorska suradnja
- lokalne zajednice
- uzgajivači kave
- mediji
- javnost

Metode za održavanje redovitog dijaloga:

INFORMIRANJE Franck dionike informira o poslovanju i aktivnostima pružanjem transparentnih informacija na službenim kanalima: službena internetska stranica [Franck.eu](https://franck.eu) koja je dostupna na šest jezika, [Franck webshop](#), društveni kanali [Facebook](#), [YouTube](#), [LinkedIn](#), [Instagram](#) i [TikTok](#), digitalni newsletter za potrošače, priopćenja za tisak, FINA i Izvješće o održivosti, Franck dnevne vijesti za zaposlenike, Intranet, oglasne ploče.

SAVJETOVANJA I DIJALOG Redovita savjetovanja i razmjena informacija odvijaju se uglavnom putem sastanaka, radnih skupina, intervjua, elektroničke pošte, posjeta kupaca, sajмова, anketnih upitnika itd.

PARTNERSKA SURADNJA Aktivnim članstvom i podrškom ostvaruje se i partnerska suradnja.

MATERIJALNI UČINCI, RIZICI I PRILIKE

Okolišni čimbenici

Tema: Klimatske promjene

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Prilagodba klimatskim promjenama	- Povećani troškovi poslovanja uslijed klimatskih promjena. - Stvarni fizički rizici radi klimatskih promjena od kojih se ističu poplave, oluje, toplinski valovi, mogu dovesti do oštećenja infrastrukture i ugrožavanja sigurnosti radnika. - Povećana očekivanja regulatora, pogođenih zajednica i korisnika izvješća u odnosu na procjenu i praćenje klimatskih rizika, što uzrokuje porast troškova za poduzeće.	Rizik	Vlastito poslovanje
Prilagodba klimatskim promjenama	- Mogući financijski gubici uslijed utjecaja klimatskih promjena na prinose pri uzgoju sirovina. - Temperaturni stresovi, kontinuirani rast temperatura, produljenje sušnih sezona, mraz, jake kiše i time uzrokovana erozija tla, nepovoljno utječu na prinose sirovina (kave, čaja) te drastično utječu na količinu, dostupnost i kvalitetu sirovina.	Rizik	Uzlazni lanac vrijednosti

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Ublažavanje klimatskih promjena	- GHG emisije u vlastitom poslovanju i lancu vrijednosti. - Franck je proizvodno poduzeće čije poslovanje generira GHG emisije opsega 1 (fosilna goriva za proizvodnju energije, vozila) i opsega 2, a najistaknutije su emisije opsega 3 iz lanca vrijednosti što uključuje nabavu od tradera, transport sirovina iz dalekih zemalja (npr. nabava kave i čaja) i neodržive poljoprivredne prakse kod uzgoja sirovina, uključujući deforestaciju.	Negativan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti Vlastito poslovanje Silazni lanac vrijednosti
Ublažavanje klimatskih promjena	Inicijative i sljedivi proizvodi koji su uzgojeni održivim poljoprivrednim praksama s manjim GHG emisijama, uključujući odgovorno upravljanje šumama koje djeluju kao prirodni ponori ugljika (npr. Rainforest Alliance certificirani proizvodi - Franckov Superiore espresso).	Pozitivan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti Vlastito poslovanje
Ublažavanje klimatskih promjena	Tranzijski rizik uslijed pritiska regulatora i tržišta koje očekuje smanjenje GHG emisija u poslovanju i prelazak na klimatski neutralno gospodarstvo (neispunjavanje očekivanja može rezultirati reputacijskim rizikom i sl.).	Rizik	Uzlazni lanac vrijednosti Vlastito poslovanje Silazni lanac vrijednosti
Energetika	- Povećani troškovi tranzicije na energetske učinkovito poslovanje. - Tranzijski rizik uslijed pritiska regulatora i tržišta koje očekuje prelazak na obnovljive izvore energije (povećani troškovi tranzicije na obnovljive izvore energije, povećani troškovi kapitalnih ulaganja, mogući troškovi neuspješne tranzicije).	Rizik	Vlastito poslovanje
Energetika	Ovisnost o određenim izvorima energije, što može uzrokovati troškove u slučaju prekida opskrbe (povećanje cijene električne energije).	Rizik	Uzlazni lanac vrijednosti Vlastito poslovanje Silazni lanac vrijednosti

Tema: Onečišćenje

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Onečišćenje zraka	Emisije onečišćujućih tvari u zrak uzrokovane poljoprivrednim aktivnostima u lancu vrijednosti i radom proizvodnih postrojenja.	Negativan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti, Vlastito poslovanje
Onečišćenje vode	Proces uzgoja i prerade zrna kave u lancu vrijednosti može imati znatne emisije u vode, taj utjecaj je jači time što su područja uzgoja kave nerijetko područja s nedostatkom vode i lošom kvalitetom vodnih tijela.	Negativan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti
Onečišćenje tla	Prekomjerno korištenje pesticida pri uzgoju sirovina uzrokuje emisije onečišćujućih tvari u tlo i dovodi do gubitka bioraznolikosti u tlu te kvalitete tla.	Negativan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti

Tema: Voda

Povlačenje vode	- Ovisnost o vodi kao resursu - Nedostatak pitke i čiste vode u područjima uzgoja sirovina dovodi do nemogućnosti navodnjavanja i neuspjelih usjeva, a također i do preseljenja radne snage koja se bavi uzgojem kave s područja koja su prekomjerno sušna, što dovodi do nedostatka radnika za uzgoj kave.	Rizik	Uzlazni lanac vrijednosti
Ispuštanje vode	Voda je nužna i koristi se u velikim količinama u procesu uzgoja i pripreme kave, a pritom se utječe na kvalitetu vodnih tijela koja se zagađuju vodama koje nastaju kao otpad.	Negativan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti Učinci na stanje vrsta	Krčenje šuma dovodi do iscrpljivanja ugljičnih ponora i degradacije te fragmentacije prirodnih staništa, radi prenamjene zemljišta u poljoprivredna zemljišta za uzgoj sirovina.	Negativan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti
Učinci na opseg i stanje ekosustava	Poljoprivredne prakse koje nisu usklađene s načelima održivosti, poput pretjeranih upotreba agrokemikalija (pesticidi, fungicidi, herbicidi) i lošeg upravljanja tlom, doprinose degradaciji tla i dezertifikaciji.	Negativan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti
Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti	Tranzicijski rizik povezan s Uredbom EU-a o sprječavanju krčenja šuma (EUDR), koja nalaže da sva kava uvezana u Europsku uniju ne smije biti povezana s krčenjem šuma (deforestacijom), što mora biti popraćeno ispunjavanjem zahtjeva povezanih s dužnom pažnjom i sljedivosti.	Rizik	Uzlazni lanac vrijednosti
Učinci usluga ekosustava i ovisnosti o tim uslugama	Ovisnost o uslugama ekosustava i bioraznolikosti bez kojih je onemogućen uzgoj kvalitetnih sirovina, pri čemu je prisutan rizik od kolapsa ekosustava.	Rizik	Uzlazni lanac vrijednosti
Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti	Nabava sirovina s certificiranih plantaža koje vode računa o održivom uzgoju i plasiranje certificiranih proizvoda (npr. Franck Superiore espresso Rainforest Alliance certifikat).	Pozitivan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti

Društveni čimbenici

Tema: Vlastita radna snaga

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Radni uvjeti – Sigurnost radnog mjesta	Ponuda sigurnih radnih mjesta, pri čemu se u slučaju nemogućnosti obavljanja trenutnog posla zaposlenicima nudi preraspoređivanje na drugo radno mjesto.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Radni uvjeti – radno vrijeme	Prekovremeni rad je izniman, najavljen radnicima i dodatno se plaća.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Radni uvjeti – Odgovarajuće plaće	Plaće svih radnika iznad su minimuma propisanog zakonom, definirane su prema kriterijima kompleksnosti posla, odgovarajućih odgovornosti, temeljem organizacijske pozicije te temeljem dobivenih objektivnih procjena tržišnih plaća u srodnim poduzećima.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Radni uvjeti – Socijalni dijalog	Održavanje socijalnog dijaloga s radnicima i predstavnicima radnika (npr. istraživanja i ispitivanja mišljenja, objava politika kroz interni portal, organizacija događaja na kojima uprava komunicira sa zaposlenicima, uključivanje radnika u procjenu rizika opasnosti na radu, mjesečni sastanci s radničkim vijećem).	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Radni uvjeti – Sloboda udruživanja, postojanje radničkih vijeća, prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje	Omogućavanje potpune slobode radnicima za osnivanje sindikata i učlanjivanje u isti; Franck pristupa pregovaranju u dobroj vjeri i osigurava odgovarajuće vrijeme za predstavnike radnika za obavljanje njihovih dužnosti i vodi računa o nediskriminaciji članova sindikata i predstavnika radnika.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Radni uvjeti – Ravnoteža između poslovnog i privatnog života	Smjenski rad može imati učinak na ravnotežu između poslovnog i privatnog života radnika.	Negativan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Radni uvjeti – Ravnoteža između poslovnog i privatnog života	Fleksibilno radno vrijeme, izbjegavanje prakse prekovremenog rada, roditeljski i roditeljski dopust, dar za rođenje djeteta, slobodan dan za zaposlenike koji su roditelji djece koja polaze u prvi razred.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Radni uvjeti – Zdravlje i sigurnost	Provedba mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te organizacija sistematskih pregleda i edukacija po pitanju fizičkog i mentalnog zdravlja, potpore za bolovanje duže od 90 dana.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Rodna ravnopravnost i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti	Jednake plaće za jednako vrijedan rad, ne ugrožava se pitanje ravnopravnosti po spolnoj, starosnoj ili bilo kojoj drugoj diskriminatornoj osnovi.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Osposobljavanje i razvoj vještina	Provedba jasne komunikacije očekivanih znanja, vještina, vrijednosti i stavova kod radnika, prema opisu radnog mjesta, ulogama i očekivanom radnom učinku, uz plan edukacija.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Zapošljavanje i uključivanje osoba s invaliditetom	Aktivno sudjelovanje i promocija zapošljavanja i uključivanja osoba s invaliditetom u rad.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Mjere protiv uznemiravanja na radnom mjestu	Nulta tolerancija te propisane upute i smjernice za prijavu nasilna ponašanja i uznemiravanja, uz imenovanje osobe odgovorne za zaštitu dostojanstva zaposlenika te osoba koje su dužne provoditi mjere ako dođe do neprihvatljivog ponašanja.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Jednako postupanje i mogućnosti za sve – Raznolikost	Omogućavanje zapošljavanja svim ljudima, neovisno o spolu, rodu, religiji, boji kože, zemlji porijekla, isključivo temeljem završenog obrazovanja, znanja, vještina, kompetencija i iskustava koje osoba ima.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Radni uvjeti, Jednako postupanje i mogućnosti za sve, Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa	- Najveći dio uzgoja kave i čaja odvija se preko malih poljoprivrednika u dalekim i manje razvijenim zemljama, koji se oslanjaju na sezonske radnike, zbog čega je izazovno utvrditi razinu implementiranih ljudskih i radničkih prava. Franck se primarno oslanja na informacije od tradera s kojima surađuje i koji su direktni dobavljači sirovina. Uzroci dječjeg rada i rada u nesigurnim uvjetima često su ovisni o karakteristikama zajednice unutar koje se uzgoj odvija. *Kad je riječ o mogućem negativnom učinku na ljudska prava, ozbiljnost učinka ima prednost pred vjerojatnošću.	Negativan učinak, potencijalan	Uzlazni lanac vrijednosti
Radni uvjeti, Jednako postupanje i mogućnosti za sve, Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa	Inicijative i sljedivi proizvodi koji su uzgojeni na certificiranim plantažama na kojima se vodi računa o pravima radnika i ljudskim pravima (npr. Rainforest Alliance certificirani proizvodi - Franckov Superiore espresso).	Pozitivan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti

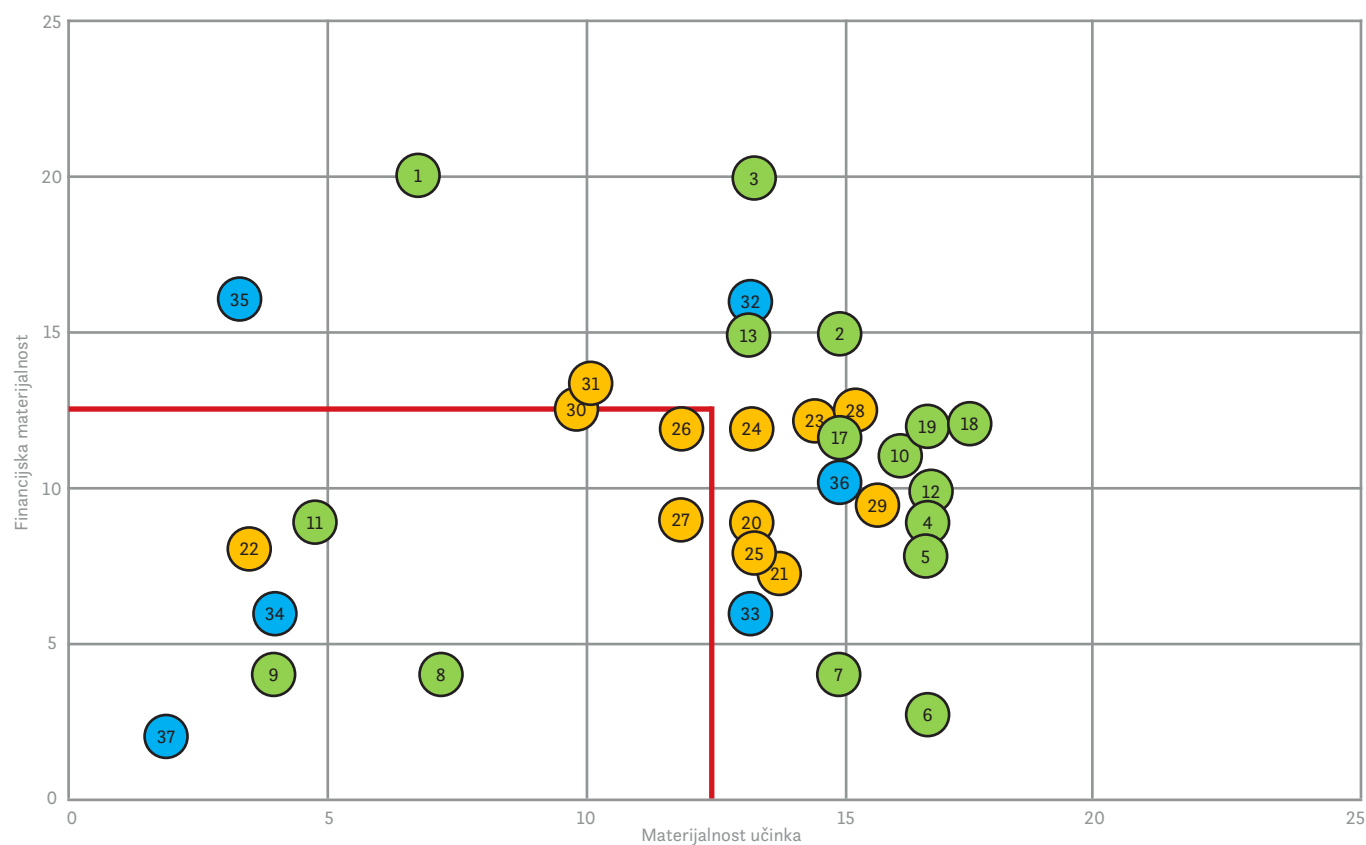
Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Radni uvjeti, Jednako postupanje i mogućnosti za sve, Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa	Unaprjeđenje dobavljačkih praksi, uključujući uspostavljanje sljedivosti za sve sirovine i odabir dobavljača koji nude certificirane sirovine koje nisu povezane s negativnim učincima na kvalitetu života radnika na plantažama; može doprinijeti reputaciji poduzeća te zadržavanju i privlačenju potrošača.	Prilika	Uzlazni lanac vrijednosti
Prava autohtonih zajednica	Moguće narušavanje prava na dobrovoljan, prethodni i informirani pristanak npr. u slučaju prenamjene zemljišta, crpljenja izvora vode koje lokalna zajednica koristi, raznih vrsta onečišćenja itd.	Negativan učinak, potencijalan	Uzlazni lanac vrijednosti
Prava autohtonih zajednica	Sudjelovanje u provedbi inicijativa u lokalnim zajednicama u kojima se odvija uzgoj kave (ICP članstvo i coffee&climate) koje utječu na poboljšanje kvalitete života i prava zajednica.	Pozitivan učinak, stvaran	Uzlazni lanac vrijednosti

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Učinci povezani s informacijama	Zaštita privatnosti potrošača, uz otvorene kanale stalno dostupne potrošačima za dijalog i za svaki upit/pritužbu/pohvalu na koje se odgovara u zakonskom roku.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Osobna sigurnost	Visoki standardi po pitanju osiguravanja zdravstvene ispravnosti i kvalitete sirovina i konačnih proizvoda, potvrđeni normama i certifikatima, omogućavaju pozitivne učinke na kvalitetu života i očuvanje zdravlja potrošača.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Osobna sigurnost	Robustan sustav osiguravanja kvalitete i sigurnosti proizvoda ključan je za opstojnost uspješnog poslovanja, a svako dodatno ulaganje i poboljšanje sustava prilika je za dodatne financijske koristi i zaradu.	Prilika	Vlastito poslovanje
Osobna sigurnost	Promptno rješavanje reklamacija i kompenzacije prema potrošačima.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Osobna sigurnost	Razvijen je webshop koji omogućava lakšu i sigurniju distribuciju proizvoda direktno do potrošača i u kriznim situacijama (npr. pandemija, građanski nemiri i sl.).	Prilika	Vlastito poslovanje
Socijalna uključenost	Odgovorne marketinške prakse, uz posebnu pažnju posvećenu komunikaciji o funkcionalnim benefitima proizvoda i zdravstvenim tvrdnjama.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje

Podtema	Opis identificiranog učinka, rizika ili prilike	Učinak (stvaran ili potencijalan) / Rizik / Prilika	Mjesto u lancu vrijednosti na koje se odnose učinci, rizici ili prilike
Socijalna uključenost	Uslijed klimatskih promjena dolazi do nestabilnosti i rasta cijena sirovina, što može dovesti do znatnog poskupljenja konačnog proizvoda i prelijevanja troška na potrošače, a to može rezultirati gubitkom određene skupine lojalnih potrošača s manjom kupovnom moći.	Rizik	Vlastito poslovanje
Socijalna uključenost	Ulaganje poduzeća u odgovorne marketinške prakse koje će adekvatno komunicirati o pozitivnom ESG utjecaju poduzeća može donijeti poduzeću konkurentsku prednost kroz dodatno poboljšanje ugleda te zadržavanja i privlačenja potrošača koji pokazuju sve veću sklonost prema okolišno i društveno odgovornim proizvodima.	Prilika	Vlastito poslovanje
Korporativna kultura	Nedovoljno jasno određena korporativna kultura i izostanak jasnih korporativnih ciljeva mogu dovesti do neiskorištenog potencijala i profitabilnosti poduzeća.	Rizik	Vlastito poslovanje
Zaštita zviždača	Donesene su procedure i mjere u sklopu pravilnika o unutarnjem prijavljivanju nepravilnosti, uključujući povjerljivu osobu.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje
Politički angažman i lobiranje	Jasno pozicioniranje poduzeća te donošenje pravila vezanih za postupanje poduzeća u okviru lobističkih aktivnosti.	Prilika	Vlastito poslovanje
Upravljanje odnosima s dobavljačima	Jednaka politika plaćanja neovisno o veličini dobavljača, a preferiraju se dobavljači s domaćeg tržišta za sirovine i proizvode koji su dostupni na hrvatskom tržištu.	Pozitivan učinak, stvaran	Vlastito poslovanje

Popis materijalnih tema i podtema za izvješćivanje

Matrica materijalnosti prikazuje okolišne, ekonomske i društvene teme koje čine temelj za pripremu ovog Izvješća o održivosti. Matrica je izrađena u skladu s metodologijom koja je prethodno opisana u odjeljku Metodologija – Konačna ocjena materijalnosti.

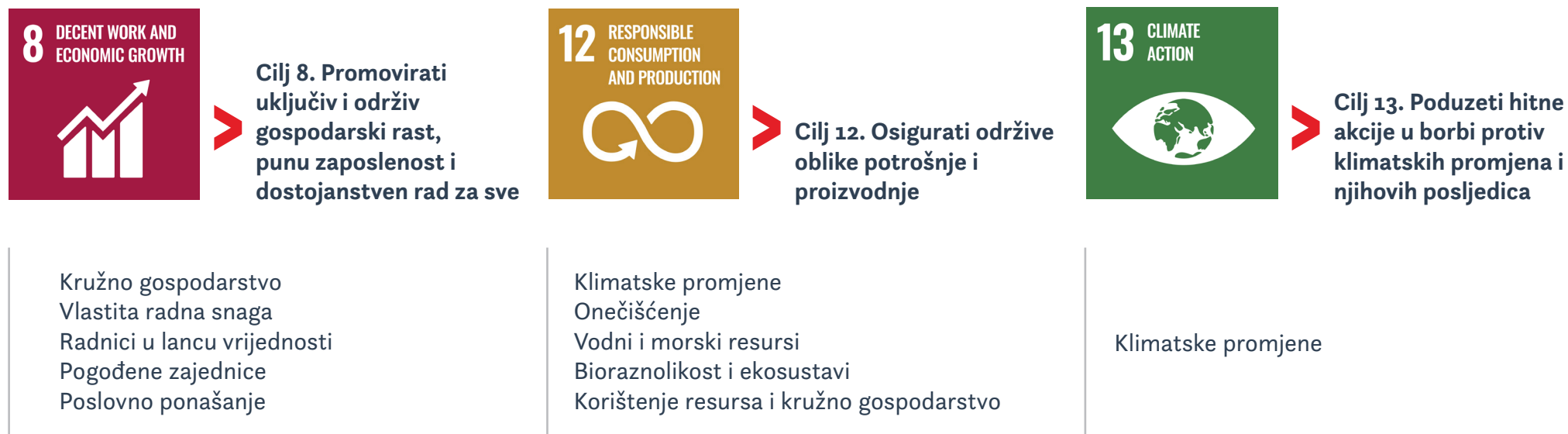

Popis nematerijalnih tema	
Zabrinjavajuće stvari i posebno zabrinjavajuće stvari	8
Mikroplastika	9
Morski resursi	11
Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa u vlastitoj radnoj snazi	22
Gospodarska, socijalna i kulturna prava zajednica	26
Građanska i politička prava zajednica	27
Dobrobit životinja	34
Korupcija i podmićivanje	37

Popis materijalnih tema	
Prilagodba klimatskim promjenama	1
Ublažavanje klimatskih promjena	2
Energetika	3
Onečišćenje zraka	4
Onečišćenje vode	5
Onečišćenje tla	6
Onečišćenje živih organizama i prehrambenih resursa	7
Voda	10
Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti	12
Učinci na stanje vrsta, na opseg i stanje ekosustava i usluge ekosustava te ovisnosti o tim uslugama	13
Priljevi sredstava, uključujući iskorištavanje resursa	17
Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama	18
Otpad	19
Radni uvjeti vlastite radne snage	20
Jednako postupanje i mogućnosti za sve u vlastitoj radnoj snazi	21
Radni uvjeti radnika u lancu vrijednosti	23
Jednako postupanje i mogućnosti za sve radnike u lancu vrijednosti	24
Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa u lancu vrijednosti	25
Prava autohtonih naroda	28
Učinci povezani s informacijama za potrošače i/ili krajnje korisnike	29
Osobna sigurnost potrošača i/ili krajnjih korisnika	30
Socijalna uključenost potrošača i/ili krajnjih korisnika	31
Korporativna kultura	32
Zaštita zviždača	33
Politički angažman i lobiranje	35
Upravljanje odnosima s dobavljačima	36

PUT PREMA STRATEGIJI ODRŽIVOG RAZVOJA

U razdobljima koja prethode ovom izvještajnom razdoblju definirani su Ciljevi održivog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030. (skraćeno: UN SDG) na koje Franck utječe. Ciljevi su utvrđeni i prioritzirani na temelju procjene materijalnosti i materijalnih tema. S obzirom na to da je u svrhu izrade ovog izvješća ažurirana procjena materijalnosti te da je procjena utemeljena na načelu dvostruke materijalnosti, u nastavku je prikazan odnos nanovo utvrđenih materijalnih tema s UN SDG-ima.

Franck je svjestan važnosti strategije održivosti koja uključuje različite čimbenike održivosti i zahtijeva stalna ulaganja te kvalitetno mjerenje i praćenje rezultata, imajući na umu da su različiti dionici podjednako zainteresirani za ESG načela. Uz jačanje vrijednosti brenda, lojalnosti potrošača (koji su spremni platiti više za ekološki prihvatljive proizvode) i reputacije poduzeća, tu je i operativna i troškovna učinkovitost (niža potrošnja energije, vode i ostalih resursa), rastuće povjerenje investitora i financijskih institucija upravo prema održivim poduzećima koja pravilno integriraju načela održivosti u svoje poslovanje, jačanje konkurentске prednosti i dobro upravljanje rizicima, ali i jačanje spremnosti i sposobnosti poduzeća da se prilagođava tržišnom krajoliku koji se stalno mijenja.

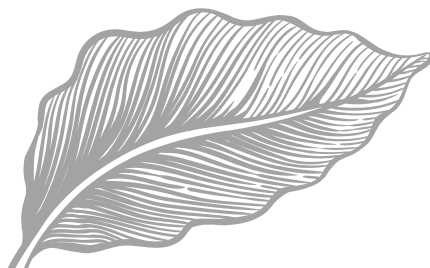
FRANCK – POKRETAČ PROMJENA

Franck djeluje unutar društva International Coffee Partners (ICP) koje čini sedam vodećih obiteljskih poduzeća koja proizvode kavu u Europi. Svrha je ICP organizacije doprinijeti uspostavi poštenog i održivog sektora kave u svim zemljama u kojima se proizvodi kava. Edukacijom o održivim praksama planiramo ostvariti naš cilj, kako bismo poboljšali radne i životne uvjete malih uzgajivača kave te ih tako učinili konkurentnima.

Mali uzgajivači kave suočavaju se s mnoštvom izazova. Imaju poteškoća u pristupu tržištu i ravnopravnom pregovaranju te su osjetljivi na nestabilnost cijena. Uz to, imaju niske razine produktivnosti zbog nedostatka znanja, pojava štetočina, bolesti usjeva te utjecaja klimatskih promjena. Povrh svega, rodne nejednakosti također sputavaju male uzgajivače.

S obzirom na to da izazovi s kojima se suočavaju obuhvaćaju različita područja, naš pristup mora biti sveobuhvatan. ICP-jev pristup integrira promicanje poboljšanih i raznolikih proizvodnih sustava na razini farmi, primjenu održivih poljoprivrednih praksi, razvoj snažnih poljoprivrednih organizacija, promicanje rodne ravnopravnosti i uključivanje mladih u donošenje odluka. Alati i prakse koje ICP razvija imaju za cilj povećati otpornost uzgajivača kave na klimatske promjene te na njihov utjecaj na poljoprivredne uvjete. Projekte na terenu provodi zaklada Hanns R. Neumann Stiftung, ključni partner u planiranju, programiranju, razvoju partnerstva, izvješćivanju i drugim projektnim aktivnostima. ICP djeluje na tri kontinenta u šest država: Honduras, Brazil, Uganda, Etiopija, Tanzanija i Indonezija.

Članovi International Coffee Partners skupa s Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) osnovali su coffee&climate inicijativu koja je usredotočena na sljedeće:

- zajedničko donošenje odluka o strategijama prilagodbe klimatskim promjenama na razini kućanstva
- sigurnost hrane i diverzifikacija prihoda
- mladi s poslovnom i društvenom perspektivom
- osnivanje mikropoduzeća povezanih s klimatskim djelovanjem
- obuka o sigurnoj uporabi i rukovanju agrokemikalijama

Od 2010. coffee&climate inicijativa izravno podupire male uzgajivače, njihove obitelji i zajednice da učinkovito odgovore na klimatske promjene i poboljšaju svoju otpornost. Kako bi se podržalo zajednice uzgajivača kave da postanu otporne na klimatske promjene te obnove i zaštite krajolike, coffee&climate inicijativa provodi projekte u nekoliko faza. U trećoj fazi koja je trajala od 2020. do 2023. fokus je bio na promicanju sredstava za život otpornih na klimatske promjene i minimiziranje emisija ugljika uz istovremeno povećanje potencijala skladištenja ugljika na farmama kave i u krajolicima kave. U sljedećoj, četvrtoj fazi, koja će trajati od 2024. do 2028., fokus će biti na evaluaciji agrošumarskih proizvodnih sustava temeljenih na kavi i promicanju teritorijalnih klimatskih pristupa.

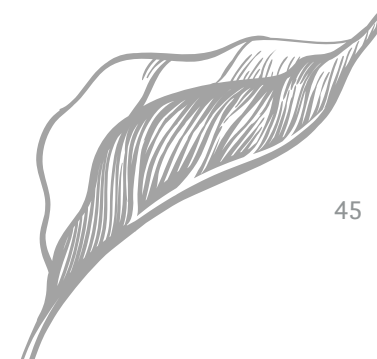
OKOLIŠ

CERTIFIKAT SUSTAVA UPRAVLJANJA ENERGIJOM (ISO 50001)

Franck od 25. veljače 2016. posjeduje certifikat energetske učinkovitosti. Certifikat sustava upravljanja energijom ISO 50001 zahtijeva od poduzeća razvoj i primjenu energetske politike, uz ciljeve i akcijske planove. Objavljena je nova verzija norme ISO 50001:2018, koja donosi manje promjene u zahtjevima u odnosu na prethodnu, a prema kojoj je Franck auditiran prilikom recertifikacijskog audita 25.3.2022.

CERTIFIKAT SUSTAVA UPRAVLJANJA ZAŠTITOM OKOLIŠA (ISO 14001) Implementacijom sustava upravljanja okolišem, postojeći sustav upravljanja nadograđen je kako bi se osiguralo učinkovito smanjenje nepovoljnih utjecaja na okoliš, kako unutar proizvodnih, tako i svih ostalih poslovnih procesa unutar poduzeća. Proces je započet 2021., a dovršen 2022.

coffee & climate

KLIMATSKE PROMJENE

Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

UČINCI, RIZICI I PRILIKE

Klimatski rizici

U sklopu procjene dvostruke materijalnosti, ocijenili smo rizike povezane s klimatskim promjenama uz podjelu rizika na fizičke rizike i na tranzicijske rizike. Fizički rizici klimatskih promjena označavaju rizike uzrokovane događajima (akutni), primjerice vremenske neprilike, ili dugoročnim promjenama (kronični), primjerice povećanje temperature i promjene u produktivnosti zemljišta i tla. S druge strane, tranzicijski rizici proizlaze iz prelaska na niskougljično gospodarstvo otporno na klimatske promjene te se manifestiraju kroz politike, pravne, tehnološke, tržišne i reputacijske rizike.

Primjeri rizika povezanih s ublažavanjem i prilagodbom klimatskim promjenama

KATEGORIJA RIZIKA	OPIS RIZIKA
FIZIČKI RIZIK	Vremenske neprilike (poplave, oluje, toplinski valovi)
TRANZICIJSKI RIZIK	Osiguravanje otpornosti imovine i infrastrukture na klimatske promjene
TRANZICIJSKI RIZIK	Pritisak investitora i regulatora
FIZIČKI RIZIK	Povećani troškovi nabave sirovine uzrokovani vremenskim neprilikama (temperaturni stresovi, suša i sl.)
TRANZICIJSKI RIZIK	Reputacijski ili pravni rizik uzrokovan neobjavlivanjem ili netočnim objavljivanjem podataka o smanjenju GHG emisija

Franck je utvrdio koji rizici predstavljaju najveći izazov njegovom poslovanju te u predstojećem razdoblju planira donijeti mjere za ublažavanje tih rizika. Ti rizici detaljnije su prikazani u sljedećim poglavljima.

FIZIČKI I TRANZICIJSKI RIZICI U VLASTITOM POSLOVANJU

U postupku procjene dvostruke materijalnosti utvrdili smo da se najznačajnije zgrade proizvodnih pogona Franck Grupe, uključujući i poslovne prostorije, nalaze na lokacijama u Hrvatskoj i zemljama na teritoriju Europe (Slovačka, Slovenija, Sjeverna Makedonija, Bosna i Hercegovina).

Prema posljednjem IPCC izvješću o procjeni izloženosti i ranjivosti fizičkim klimatskim rizicima iz 2022. najveći fizički klimatski rizici za Europu su sljedeći

01

Smrtnost i oboljenja kod ljudi te promjene u ekosustavima zbog topline

02

Stres uzrokovan toplinom i sušom na usjevima

03

Nedostatak vode

04

Poplave i porast razine mora

S obzirom na naše poslovne lokacije, na temelju dosadašnjeg iskustva identificirali smo postojeće i potencijalne rizike koji se u kratkom roku mogu pojaviti zbog klimatskih promjena. Od fizičkih rizika koje smo identificirali ističu se poplave i olujna nevremena, koja su sve češća pojava, a mogu nanijeti direktnu materijalnu štetu našoj imovini i utjecati na sigurnost i zdravlje naših radnika te tako dovesti do duljih ili kraćih prekida u poslovanju. Nadalje, tu su i toplinski valovi, sve češćeg i jačeg intenziteta, koji otežavaju hlađenje pogona što povisuje troškove hlađenja i uzrokuje povećanu potrošnju energije.

Osim toga, na temelju dosadašnjeg iskustva identificirali smo da klimatske promjene generiraju i tranzicijske rizike, koji se odnose na znatna financijska sredstva koja će potencijalno biti potrebno uložiti u kapitalna ulaganja u infrastrukturu otpornu na klimatske promjene, kao i na povećane troškove uslijed regulatornih obveza i očekivanja investitora. Osim toga, tu su i očekivanja financijskih institucija, odnosno povećani troškovi financiranja i osiguranja imovine u slučaju izloženosti visokim klimatskim rizicima i neprovođenja zaštitnih mjera za ublažavanje tih rizika. Nadalje, svjesni smo i reputacijskih tranzicijskih klimatskih rizika poput mogućnosti učestalog kašnjenja isporuke kupcima zbog neprilagođenosti logističkog sustava fizičkim klimatskim rizicima, npr. utjecaj poplave na vozila, garaže, skladišta. Tranzicijski rizik promjena na tržištu također može biti značajan za Franck Grupu jer kupci zbog reputacijskog rizika tj. kašnjenja isporuke zbog neprilagođenosti logistike i skladišnih prostora klimatskim promjenama mogu prestati biti kupci Franck Grupe.

FIZIČKI I TRANZICIJSKI RIZICI U LANCU VRIJEDNOSTI

U sklopu postupka provedbe procjene dvostruke materijalnosti prepoznati su i fizički i tranzicijski rizici u lancu vrijednosti, na temelju dosadašnjeg iskustva i razmjene informacija s dobavljačima i poslovnim partnerima.

Temperaturni stresovi, produljenje sušnih sezona, mraz, jake kiše i time uzrokovana erozija tla u zemljama uzgajivačima, nepovoljno utječu na prinose sirovina (kave i čaja) te drastično utječu na količinu, dostupnost i kvalitetu sirovina.

Geografske lokacije koje su pogodne za uzgoj kave (coffee belt) izrazito su pogođene fizičkim klimatskim rizicima (kontinuirani rast temperatura, jake kiše i vjetrovi te produljenje sušne sezone), a posljedice se ogledaju u eroziji i lošoj kvaliteti tla što dovodi do smanjenog uroda i lošije kvalitete zrna kave.

Nepovoljni uvjeti izazvani klimatskim promjenama nastavljaju se kretati trendom koji je vrlo nepovoljan za urod. Rezultat je materijalno smanjenje dostupnosti sirove kave na globalnom tržištu, što u konačnici potiče daljnje drastično povećanje cijena ove osnovne sirovine. Naime, prema procjenama analitičara, ovaj znatan troškovni udar porasta burzovnih cijena za više od 1,5 puta na godišnjoj razini, dosegno je najveću razinu unatrag deset godina. U odnosu na ostale Franckove proizvodne kategorije, nisu prepoznati ovako snažni klimatski rizici, međutim iste je potrebno anticipirati i pratiti u srednjem i dugom roku s obzirom na to da su klimatski rizici i njihove posljedice u porastu.

Priprema za procjenu ranjivosti i izloženosti klimatskim promjenama

U predstojećem razdoblju Franck Grupa provest će procjenu ranjivosti i izloženosti klimatskim promjenama, uzimajući u obzir relevantne izvore podataka poput Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama. Nakon analize ranjivosti i izloženosti Franck Grupe te značajnih dionika u lancu vrijednosti, utvrdit će se mjere koje je potrebno provesti, ciljevi koje je potrebno postići, financijska sredstva koja je potrebno osigurati za prilagodbu klimatskim promjenama te na temelju toga uskladiti postojeću strategiju poslovanja i poslovni model.

Pokazatelji emisija stakleničkih plinova (GHG)

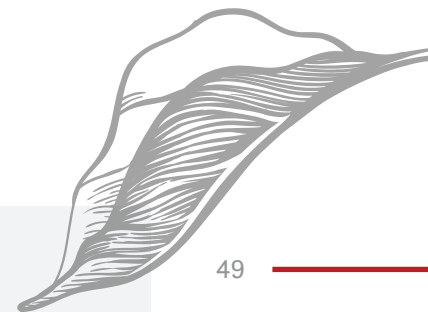
Franck je proizvodno poduzeće čije poslovanje generira **izravne (direktne) emisije opsega 1**, što podrazumijeva emisije iz nepokretnih izvora, odnosno, fosilna goriva za proizvodnju energije za proizvodne procese, grijanje i hlađenje proizvodnih postrojenja i poslovnih prostora, te emisije iz pokretnih izvora, to jest korištenje industrijskih i službenih vozila. Osim toga, Franckovo poslovanje uzrokuje i **neizravne (indirektne) emisije opsega 2** koje se odnose na emisije uzrokovane proizvodnjom električne energije koju Franck koristi za svoje poslovanje. Osim toga, ukupne emisije stakleničkih plinova Franckovog poslovanja uključuju i **neizravne (indirektne) emisije opsega 3** u sklopu kojih se uračunavaju emisije nastale u lancu vrijednosti poduzeća.

Opseg 1 i 2 emisija stakleničkih plinova

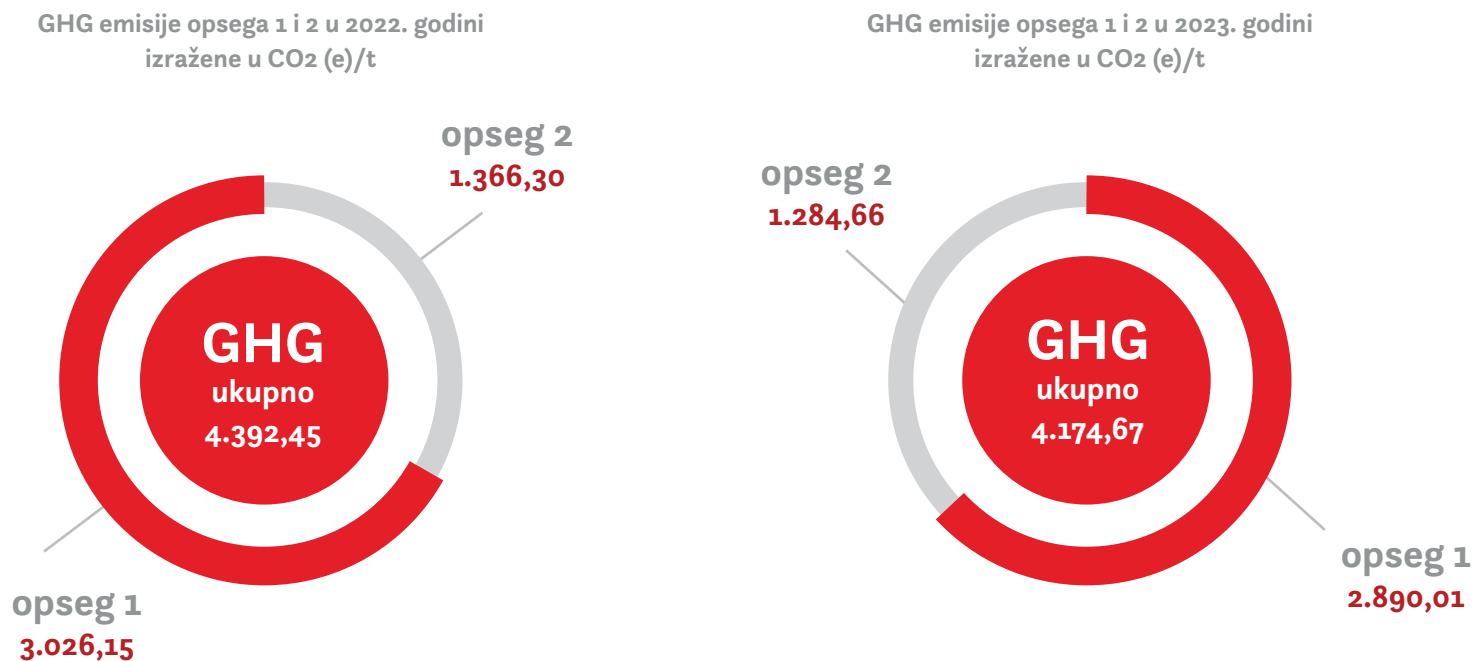
Opseg 1 - odnosno izravne (direktne) emisije stakleničkih plinova proizlaze iz aktivnosti koje su pod Franckovom izravnom operativnom kontrolom (npr. u slučaju najma skladišta, službenih vozila koji nisu u vlasništvu Franck Grupe). Izvori emisija su pokretni i nepokretni. U izračun opsega 1 za 2022. i 2023. uključene su izravne (direktne) emisije iz pokretnih izvora (osobna, dostavna vozila te radni strojevi) društva Franck d.d. te izravne (direktne) emisije iz nepokretnih izvora (radni strojevi koji kao pogonsko gorivo koriste fosilna goriva, tj. u slučaju Francka, dizel; proizvodni i poslovni procesi u kojima se kao pogonsko gorivo koristi prirodni plin; klimatizacijski i rashladni uređaji, protupožarni sustavi i aparati za gašenje te dizalice topline koje sadrže kontrolirane tvari ili fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovise, kako bi se obnovili, oporabili ili uništili) društva Franck d.d. te direktne emisije iz industrijskih procesa prženja cikoriije, ječma i suhog slada društava Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo i Elle Gi d.o.o.

Opseg 2 - odnosi se na neizravne (indirektne) emisije stakleničkih plinova od električne energije i industrijske pare kupljene od dobavljača na tržištu.

Za 2022. i 2023. nije određen cilj smanjenja stakleničkih plinova, a odredit će se na temelju analize početnog stanja u Franck Grupi te ga planiramo objaviti u izvješću za 2025. koje se objavljuje 2026.

Usporedni prikaz emisija stakleničkih plinova iz opsega 1 i opsega 2 za 2022. i 2023. godinu.

Kod promatranja podataka prikazanih u gornjem grafikonu o emisijama stakleničkih plinova iz opsega 1 i opsega 2 potrebno je uzeti u obzir sljedeće informacije o metodologiji izračuna:

U izračun emisija stakleničkih plinova u opsegu 1 uključeni su CO₂, CH₄, NO₂, a za preračunavanje emisija stakleničkih plinova na ekvivalent CO₂ (e) korišten je GWP za CH₄ i NO₂ iz 5. IPCC izvješća. Izračun ugljičnog otiska na temelju dostavljenih podataka društava Franck Grupe napravljen je prema metodologiji GHG protokola.

U izračun opsega 1 ubraja se i količina nadopunjenih radnih tvari u klimatizacijskim uređajima i uređajima za hlađenje, a riječ je o uređajima koji sadrže više od 3 kilograma radne kontrolirane tvari. No takve nadopune nisu uračunate u izračun emisija opsega 1. Za izračun opsega 2 korišteni su podaci za Franck d.d. o intenzitetu emisija dobiveni od opskrbljivača (tržišni pristup) i sektorski pristup po državama koji objavljuje Europska agencija za zaštitu okoliša (EEA).

U ovom izvješću neće biti objavljena usporedba GHG emisija iz 2019., 2020. i 2021. i GHG emisija iz 2022. i 2023. jer u izračunu GHG emisija od 2019. do 2021. nisu bile uključene podružnice, a u izračunu za 2022. i 2023. bila su uključena društva Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo i Elle Gi d.o.o. Detaljniji podaci s napomenama nalaze se u Prilogu ovom izvješću u Tablici 1. Ugljični otisak iz opsega 1 Franck Grupe za 2022. i 2023., Tablici 2. Ugljični otisak za opseg 2 Franck Grupe za 2022. i 2023. i Tablici 3. Ugljični otisak za opseg 1 i 2 Franck Grupe za 2022. i 2023.

Intenzitet emisija stakleničkih plinova iz opsega 1 i opsega 2 t/mil. EUR prihoda u 2022. i 2023. godini

	Prihod	Jedinica	Intenzitet emisija stakleničkih plinova opsega 1 i 2	Jedinica
Prihod Franck Grupe 2022.	114,07	mil. EUR	38,51	tCO ₂ (e)/mil. EUR
Prihod Franck Grupe 2023.	121,21	mil. EUR	34,44	tCO ₂ (e)/mil. EUR

Kod promatranja podataka prikazanih u gornjoj tablici potrebno je uzeti u obzir da opseg 3 nije uključen u izračun pokazatelja Intenziteta emisija stakleničkih plinova. U izračun su uključena društva Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo i Elle Gi d.o.o.

Intenzitet emisija stakleničkih plinova iz opsega 1 i opsega 2 t/ t proizvedenog proizvoda u 2022. i 2023. godini

	Prihod	Jedinica	Intenzitet emisija stakleničkih plinova	Jedinica
Ukupna proizvodnja proizvoda u Franck Grupi 2022.	12.751	t proizvedenog proizvoda	0,34	tCO ₂ (e)/t proizvedenog proizvoda
Ukupna proizvodnja proizvoda u Franck Grupi 2023.	12.204	t proizvedenog proizvoda	0,34	tCO ₂ (e)/t proizvedenog proizvoda

Kod promatranja podataka prikazanih u gornjoj tablici potrebno je uzeti u obzir da opseg 3 nije uključen u izračun pokazatelja Intenziteta emisija stakleničkih plinova. U izračun su uključena društva Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo i Elle Gi d.o.o.

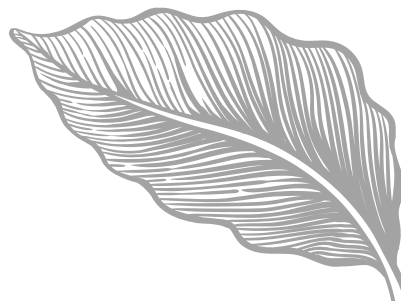
Opseg 3 emisija stakleničkih plinova

Opseg 3 obuhvaća najširi spektar emisija odnosno emisije iz cijelog lanca vrijednosti. Emisije iz opsega 3 rezultat su aktivnosti koje proizlaze iz imovine koju organizacija koja izvještava ne posjeduje ni ne kontrolira, ali na koju organizacija neizravno utječe unutar svog lanca vrijednosti. Lanac vrijednosti organizacije obuhvaća i aktivnosti u uzlaznom i silaznom lancu vrijednosti.

Društva Franck Grupe sa sjedištem u Hrvatskoj i zemljama na teritoriju Europe (Slovačka, Slovenija, Sjeverna Makedonija, Bosna i Hercegovina) bave se proizvodnjom hrane i pića zbog čega od dobavljača nabavljaju sirovine poput kave, čaja, začina, žitarica i cikoriје, šećera, pšenice i kukuruza. Nabavu sirovina generira znatan ugljični otisak, odnosno opseg 3 emisija stakleničkih plinova, koji uključuje emisije iz uzgoja, obrade i transporta tih sirovina. Transport gotovih proizvoda prema trgovinama i ugostiteljskim objektima također predstavlja izvor emisija u sklopu opsega 3. Uz to, u opseg 3 uključuju se emisije proizašle iz proizvodnje i transporta ambalaže kao i njezinog odlaganja. Važno je napomenuti i emisije povezane s krajnjom potrošnjom naših proizvoda, u sklopu čega potrošači troše energiju tijekom pripreme kave i čaja. Konačno, upravljanje otpadom iz proizvodnje i distribucije, uključujući zbrinjavanje ambalaže, predstavlja dodatni izvor emisija u opsegu 3.

Na količinu emisija stakleničkih plinova iz opsega 3 utječe odabir uzgajivača kave, širenje plantaža i zbog toga krčenje šuma ili livada (promjene u korištenju zemljišta), prijevoznici tj. vrsta vozila i vrsta goriva koju koriste, opskrbljivači energije i energenata, uzgajivači i opskrbljivači cikoriје, šećera, pšenične i kukuruzne krupice, proizvođači i opskrbljivači aparata za kavu, proizvođači i distributeri ambalaže itd.

Za 2022. i 2023. Franck Grupa nije prikupljala podatke o emisijama stakleničkih plinova u lancu vrijednosti, odnosno opsegu 3. Prema tome, opseg 3 nije uključen u izračun pokazatelja Intenziteta emisija stakleničkih plinova koji je prethodno prikazan.

Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena

Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena sastavni je dio opće strategije poduzeća za utvrđivanje ciljnih vrijednosti (mjerljivi ciljevi usmjereni na rezultate koje poduzeće namjerava ostvariti u vezi s materijalnim učincima, rizicima i prilikama povezanima s klimatskim promjenama) te mjera i resursa za prelazak na gospodarstvo s nižim emisijama ugljika. Svrha je tranzicijskog plana postići smanjenje emisija stakleničkih plinova kako bi se ostvario cilj ograničenja globalnog zagrijavanja na 1,5 °C u skladu s Pariškim sporazumom te klimatska neutralnost.

Iako Franck Grupa nema tranzicijski plan, u sklopu razvoja strategije održivosti prepoznaje i važnost donošenja mjera i ciljeva za ublažavanje klimatskih promjena. Pri donošenju plana, vodit ćemo se relevantnim regulatornim propisima te okvirima koji su predloženi unutar istih. Poseban izazov bit će postavljanje ciljeva za smanjenje ugljičnog otiska u opsegu 3 s obzirom na to da većina sirovina potječe izvan zemalja Europske unije koje nemaju ambiciozne ciljeve za dekarbonizaciju kao što je to slučaj za članice EU-a. No očekuje se da će i ostala poduzeća iz industrije, sa sjedištima u državama članicama Europske unije, od svojih dobavljača tražiti podatke o ugljičnom otisku, što bi trebalo potaknuti promjene kod samih proizvođača i poljoprivrednika.

Upravljanje energijom i energetska učinkovitost

Ciljevi ublažavanja klimatskih promjena i smanjenja potrošnje energije međusobno su povezani i ovise jedni o drugima. Smanjenjem potrošnje energije i energenata smanjuje se i ugljični otisak, odnosno emisije stakleničkih plinova.

Ukupna potrošnja energije u Franck Grupi odnosi se na potrošnju industrijske pare za grijanje i proizvodnju, električne energije za rad proizvodnih postrojenja, ureda i pomoćnih sustava, potrošnju prirodnog plina za industrijski proces prženja kave, cikoriije, ječma i slada, kao i potrošnju goriva (dizela) za potrebe voznog parka.

Učinci, rizici i prilike povezani s energijom

Iako u svom poslovanju koristimo energiju proizvedenu korištenjem energije iz neobnovljivih izvora, energijom upravljamo sukladno normi ISO 50001:2018 i normi ISO 14001:2015 u sklopu čega su zadani ciljevi koji se odnose na smanjenje potrošnje električne energije po jedinici proizvoda, smanjenje prosječne potrošnje plina za prženje kave po jedinici proizvoda, smanjenje prosječne potrošnje toplinske energije za grijanje, smanjenje prosječne potrošnje goriva za osobna i dostavna vozila uz druge ciljeve koji su prikazani u nastavku ovog izvješća.

Ovisnost o određenim izvorima energije može uzrokovati povećane troškove u slučaju prekida opskrbe, a svjedoci smo i rasta cijena energenata. Rast cijena energenata, uključujući električnu energiju, gorivo i plin, predstavlja materijalan rizik za poslovanje poduzeća. Iako su subvencije Vlade RH privremeno ublažile trošak električne energije, iste nisu trajne, a nestabilnost tržišta energenata i dalje stvara pritisak na operativne troškove te dodatno povećava izazove u upravljanju troškovima. Uslijed rasta cijena energenata povećani su i ukupni troškovi energije za 4,43 % u 2023. u odnosu na 2022. Osim toga, prisutan je i tranzicijski rizik uslijed pritiska regulatora i tržišta koje očekuje prelazak na obnovljive izvore energije (povećani troškovi tranzicije na obnovljive izvore energije, povećani troškovi kapitalnih ulaganja, mogući troškovi neuspješne tranzicije).

Politike upravljanja energijom u Francku

U Francku upravljamo energijom prema normi ISO 50001:2018 Sustav upravljanja energijom, koja zahtijeva od poduzeća da izrade i implementiraju svoju energetska politiku, postavljajući ciljeve te izrade akcijske planove kako bi ostvarili zadane ciljeve. U skladu s normom, u Francku na godišnjoj bazi provjeravamo jesmo li postigli ciljeve te izrađujemo nove za sljedeću godinu. Osim toga, posjedujemo i certifikat sustava upravljanja zaštitom okoliša ISO 14001, u sklopu kojeg su također doneseni ciljevi koji se odnose na uštedu energije i smanjenje negativnog utjecaja na okoliš koji proizlazi iz neobnovljivih izvora.

Franck d.d. je certificiran sukladno normama ISO 50001 Sustav upravljanja energijom te ISO 14001 Sustav upravljanja okolišem u sklopu kojih se donose i ispunjavaju ciljevi povezani sa smanjenjem potrošnje energije iz neobnovljivih izvora i povećanjem energetske učinkovitosti.

Koliko nam je bitna energetska učinkovitost naglašavamo i u našoj Politici energetske učinkovitosti koja je dostupna svim zaposlenicima i poslovnim partnerima. Kroz edukacije o energetske kućnom redu dodatno osvještavamo naše zaposlenike o održivoj upotrebi resursa u uredima, primarno električne energije i vode. Edukacije smo održali i 2022. i 2023.

Mjere i ciljevi povezani s energetsom učinkovitosti

Franck je tijekom 2023. radio na energetskej optimizaciji organizacijsko-proizvodnih procesa kao i sustava grijanja i hlađenja u zgradama. Investirali smo u učinkovitost proizvodnje nabavom novog stroja za pakiranje čaja, kave i kavovina. Ulagali smo u infrastrukturu sanacijom starih instalacija toplinske energije. Realizirane su sljedeće investicije s utjecajem na energetiku: novi stroj za pakiranje čaja IMA C24E, novi stroj za pakiranje kave ICA CSV40N, novi stroj za pakiranje kavovina ICA CSV40N, ulaganja u infrastrukturu za toplinsku energiju – eliminacija gubitaka energije i povećanje učinkovitosti.

Ostvarili smo sljedeće zadane ciljeve sustava upravljanja energetsom učinkovitošću koji su postavljeni u skladu s normom ISO 50001:2018 za 2023.

Opći ciljevi sustava upravljanja energijom prema normi ISO 50001 ostvareni u 2023.	• Smanjenje prosječne potrošnje električne energije po jedinici proizvoda za 1 % u 2023. u odnosu na 2022. • Smanjenje prosječne potrošnje plina po jedinici proizvoda za 1 % u 2023. u odnosu na 2022. • Smanjenje prosječne potrošnje toplinske energije po stupanj danu grijanja za 1 % u 2023. u odnosu na 2022. • Smanjenje prosječne potrošnje vode po jedinici proizvoda za 12 % u 2023. u odnosu na 2022. • Održavanje prosječne potrošnje goriva za osobna vozila ispod 5,2 l/100 km, a za dostavna vozila ispod 7,3 l/100 km • Održavanje prosječne potrošnje tehničkih plinova (UNP/LPG-a) ispod 1,9 kg po radnom satu viličara
Pojedinačni ciljevi sustava upravljanja energijom prema normi ISO 50001 ostvareni u 2023.	ELEKTRIČNA ENERGIJA • Optimalna nabava nove proizvodne opreme u svrhu energetske učinkovitosti – linija pakiranja čajeva IMA C24E • Remont stroja za pakiranje kave HIVAC 2 u cilju povećanja produktivnosti/učinkovitosti • Ponavljanje edukacije o energetsom kućnom redu preko intraneta (primarno električna energija i voda) • Programiranje automatskog gašenja vakuum pumpi na starijim C23 strojevima PLIN • Optimizacija planiranja proizvodnje uzimajući u obzir energetski aspekt • Redovno održavanje plamenika PARA • Pravovremena zamjena neispravnih ventila, odvajača kondenzata i filtera • Edukacija radnika na održavanju energetskih postrojenja – optimiziranje automatske regulacije sustava grijanja • Sanacija propuštanja pare ispred pogona krupice VODA • Nastavljanje provedbe redovnih obilazaka svih lokacija toaleta od strane djelatnika vatrodjave, radi pravovremenog uočavanja propuštanja kotlića • Nastavljanje provedbe redovnih obilazaka i inspekcije svih vodovodnih šahtova od strane djelatnika vatrodjave, radi pravovremenog uočavanja propuštanja ventila i prirubnica TEHNIČKI PLINOV • Praćenje potrošnje ukapljenog plina u boci LPG • Redovno održavanje plinskih viličara

Ciljevi energetske učinkovitosti za 2024.

Potrošnje gotovo svih energenata ovise o broju radnih dana i količinama proizvodnje, koje su teške za predvidjeti. Ipak, ako se pretpostave trošenja energije i proizvedene količine na mjesečnim razinama u protekle dvije godine, uz manja poboljšanja i ispunjavanje ciljeva energetske učinkovitosti, to su:

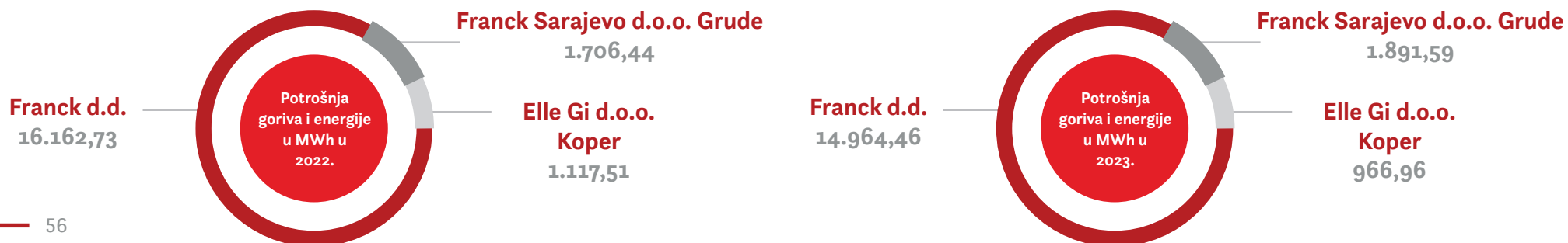
1. Smanjenje prosječne potrošnje električne energije po jedinici proizvoda za 4 % u 2024. u odnosu na 2023.
2. Smanjenje prosječne potrošnje plina po jedinici proizvoda za 1 % u 2024. u odnosu na 2023.
3. Smanjenje prosječne potrošnje toplinske energije po stupanj danu grijanja za 5 % u 2024. u odnosu na 2023.
4. Smanjenje prosječne potrošnje vode po jedinici proizvoda za 3 % u 2024. u odnosu na 2023.
5. Održavanje prosječne potrošnje goriva za osobna vozila ispod 5,2 l/100 km, a za dostavna vozila ispod 7,3 l/100 km
6. Održavanje prosječne potrošnje tehničkih plinova (UNP/LPG) ispod 1,9 kg po radnom satu viličara

Pokazatelji potrošnje energije i energetske učinkovitosti

Društva Franck Grupe (Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo, Elle Gi d.o.o.) u 2022. i 2023. trošila su električnu energiju, toplinsku energiju, ukapljeni naftni plin i prirodni plin za pokretanje vlastitih proizvodnih procesa, a električna i toplinska energija utrošena je i za ostale vlastite poslovne procese u društvima. Uz to, utrošak energije odnosi se i na gorivo za osobna i dostavna vozila, te tehnički plin za plinske viličare.

Podaci iz 2022. i 2023. o potrošnji goriva i energije i strukturi izvora energije za društva Franck Grupe, te podaci o udjelima pojedine vrste energenata u ukupnoj potrošnji energije za Franck d.d. prikazani su u nastavku.

Potrošnja goriva i energije po društvima Franck Grupe za 2022. i 2023. te usporedba ukupne potrošnje u 2022. i 2023.

Ukupna potrošnja goriva i energije u MWh u 2022. i 2023. godini u izabranim društvima Grupe Franck

Iznosi i izvori faktora konverzije: (Izvori faktora za goriva i radne kontrolirane tvari su sljedeći:

- Intergovernmental Panel on Climate Change. 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, Volume 2, Energy. WMO, UNEP. Hayama, Japan, 2006

Faktori za kupljenu električnu i toplinsku energiju dobiveni su od opskrbljivača HEP-Elektre i HEP-Toplinarstva)

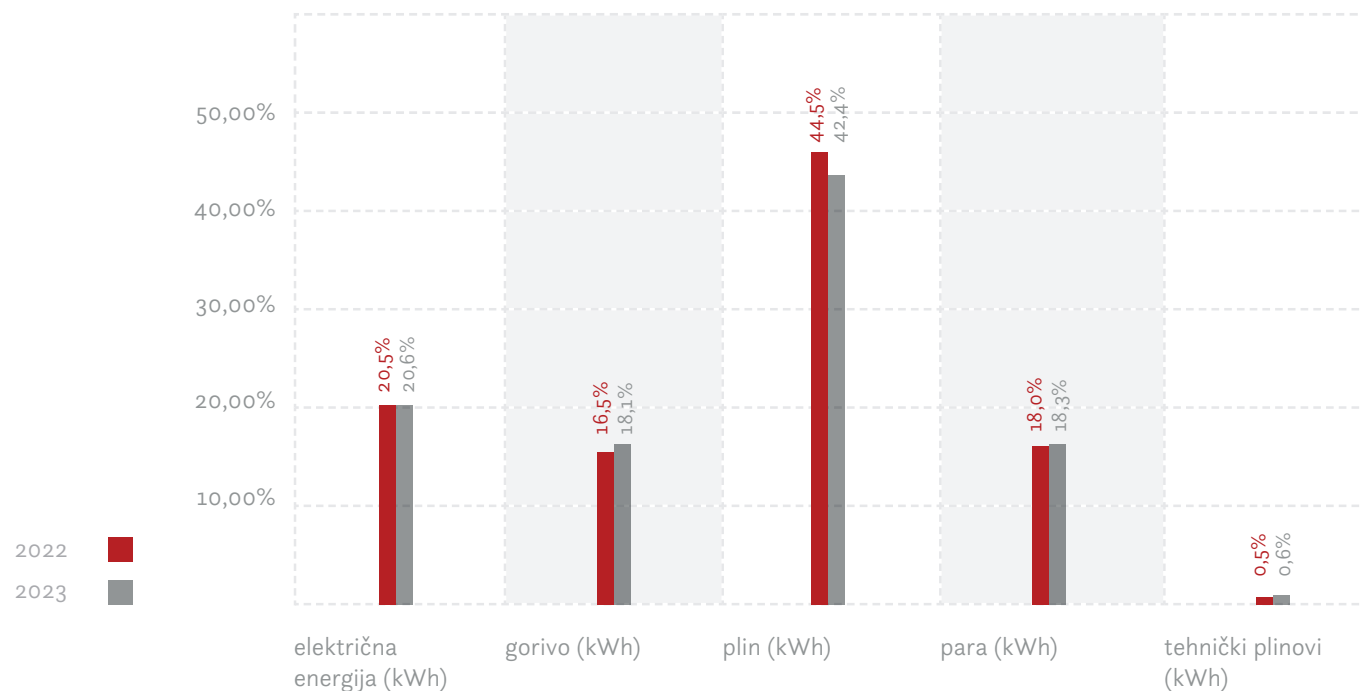
Podaci prikazani u gornjim grafikonima odnose se na Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo i Elle Gi d.o.o. Koristili smo istu metodologiju izračuna potrošnje energije u 2022. i 2023. te smo kao mjernu jedinicu koristili MWh (megavat sat). Detaljniji podaci s napomenama nalaze se u Prilogu ovom izvješću u Tablici 4.
Potrošnja goriva i energije u 2022. i 2023. u društvima Franck Grupe.

Struktura izvora utrošene energije u 2022. i 2023.

Podaci prikazani u gornjim grafikonima odnose se na Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo i Elle Gi d.o.o. Nuklearna energija nalazila se u miksu energije kupljene od dobavljača.

Udio pojedine vrste energenata u ukupnoj potrošnji energije 2022./2023. – Franck d.d.

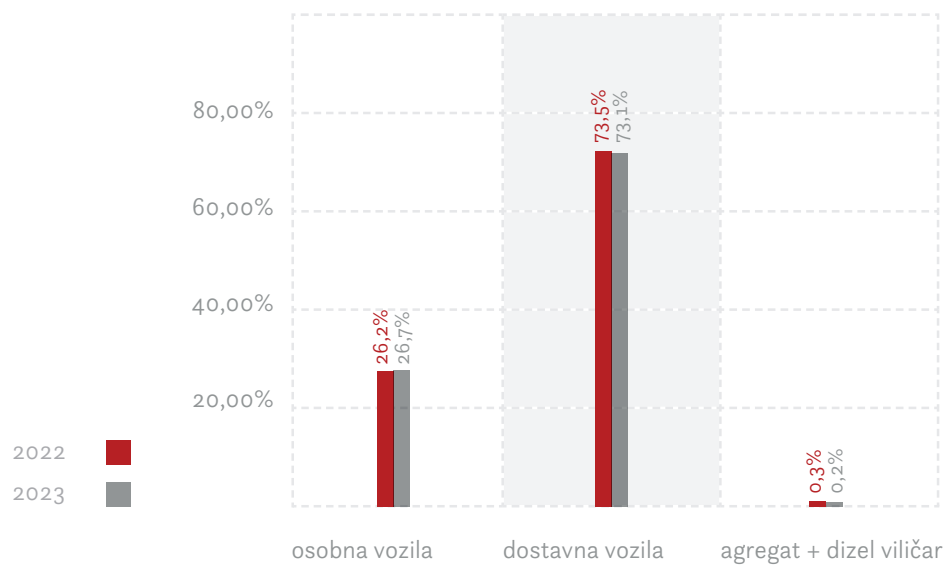
Podaci prikazani u gornjem grafikonu odnose se na Franck d.d.

Potrošnja goriva

Gorivo se u društvu Franck d.d. Zagreb u najvećoj mjeri koristi za potrebe voznog parka te u vrlo maloj, zanemarivoj mjeri za potrebe agregata i dizelskog viličara, kao što je i prikazano u gornjem grafikonu. Statički faktori koji utječu na potrošnju goriva su vremenski uvjeti, znanje i iskustvo vozača, vrsta i duljina putovanja, snaga vozila, stanje vozila te vrsta goriva.

Kod potrošnje goriva, prilike za poboljšanje energetske učinkovitosti mogu biti npr. nadogradnja sustava praćenja kretanja vozila sustavom za daljinsko praćenje potrošnje, redovno servisiranje vozila, nabava efikasnijih modela vozila, edukacije o principima učinkovite vožnje.

Udjeli pojedinih potrošača u ukupnoj potrošnji goriva u 2022. i 2023. – Franck d.d.

Podaci prikazani u gornjem grafikonu odnose se na Franck d.d.

Intenzitet energije Franck Grupe u 2022. i 2023.

	Prihod	Jedinica	Intenzitet energije	Jedinica
Prihod Franck Grupe 2022.	114,07	mil. EUR	166,4598,18	MWh/mil. EUR
Prihod Franck Grupe 2023.	121,21	mil. EUR	147,0575,24	MWh/mil. EUR

Podaci prikazani u gornjoj tablici odnose se na Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo i Elle Gi d.o.o.

ONEČIŠĆENJE

Učinci, rizici i prilike

Postupkom procjene dvostruke materijalnosti utvrđeno je da našim vlastitim poslovanjem emitiramo onečišćenje u zrak, vodu i tlo, no istaknutije je onečišćenje koje se potencijalno emitira u lancu vrijednosti, odnosno kod dobavljača, a posebno kod dobavljača sirovina koji provode poljoprivredne aktivnosti. U ovoj fazi procjene nismo imali mogućnost utvrditi stvarnu razinu onečišćenja koje uzrokuju naši dobavljači i poddoblavljači. Onečišćenje u lancu vrijednosti, osim zraka, tla i vode, obuhvaća i onečišćenje živih organizama i prehrambenih resursa.

U tom smislu onečišćenje zraka predstavlja sve emisije generirane u zrak (osim emisija stakleničkih plinova), toplinu, buku, svjetlost itd. koje mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi, okoliš, imovinu itd. Onečišćenje vode označava generirane emisije u vodna tijela (npr. fizikalna, kemijska, biološka i okusna svojstva vode, kao i količina površinskih voda i podzemnih voda), dok onečišćenje tla uključuje neorganske onečišćujuće tvari, postojeće organske onečišćujuće tvari, pesticide, spojeve dušika i fosfora itd. Onečišćenje živih organizama i prehrambenih resursa koje je ocijenjeno kao materijalno u lancu vrijednosti zbog identificiranih potencijalnih negativnih učinaka iz poljoprivrednih aktivnosti kod uzgoja sirovina, odnosi se na negativne učinke onečišćenja zraka, vode ili tla na žive organizme i prehrambene resurse uslijed onečišćenja okoliša (zraka, vode, tla).

Politike i mjere

Franck svojim učincima po pitanju okoliša upravlja prema normi ISO 14001:2015.

Pokazatelji

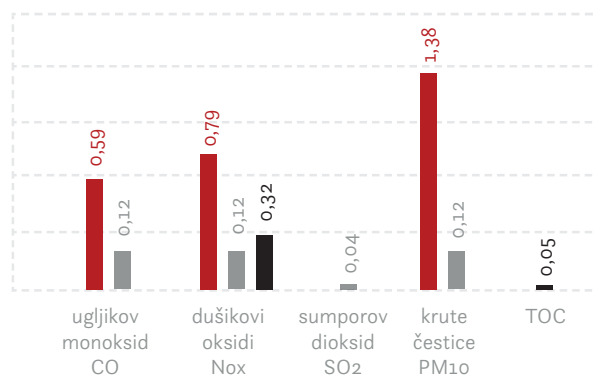
Prema Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 166/2006 Franck d.d. prijavljuje sljedeće onečišćujuće tvari koje se ispuštaju u zrak, vodu i tlo, osim emisija stakleničkih plinova koje se objavljuju u skladu s ESRS-om E1 Klimatske promjene: zrak: čestice (PM₁₀), oksidi dušika izraženi kao dušikov dioksid (NO₂) i ugljikov monoksid (CO); vode: kemijska potrošnja kisika-dikromatom (kao O₂) (KPKCr), biokemijska potrošnja kisika nakon pet dana (BPK₅); deterdženti, anionski; deterdženti, neionski; ukupni ugljikovodici (tvari koje Franck d.d. prijavljuje u Registar onečišćavanja okoliša - ROO). Elle Gi d.o.o. od onečišćujućih tvari u zrak prati sljedeće parametre: TOC (ukupni organski ugljik), dušikov monoksid (NO), dušikov dioksid (N₂O) i ugljikov monoksid (CO). Franck d.o.o. Sarajevo nije dostavio podatke o emisijama onečišćujućih tvari u zrak.

Pokazatelji onečišćenja zraka

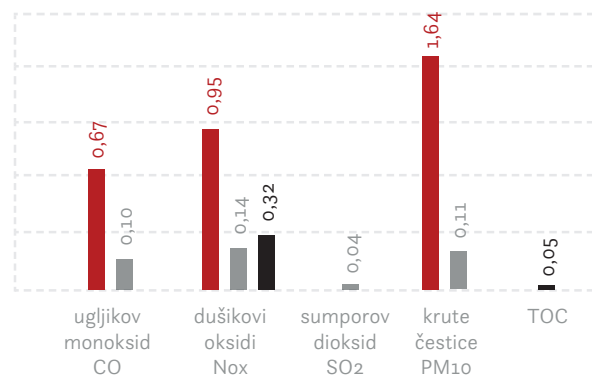
Uređaji u Francku d.d. u kojima se koristi plin kao gorivo u proizvodnom procesu te u procesima bez izgaranja goriva podliježu povremenim mjerenjima onečišćujućih tvari u zrak (jednom u dvije godine). U slučaju prelaska praga, podatci o godišnjim količinama onečišćujućih tvari u zrak dostavljaju se u Registar onečišćavanja okoliša. Mjerenja onečišćujućih tvari u zrak za Franck d.d. radi Metroalfa d.o.o. Mjerenje onečišćujućih tvari u zrak za Franck d.o.o. Sarajevo radi Zagrebinspekt.

Struktura emisija onečišćujućih tvari u zrak (u tonama) u Franck Grupi u 2022. i 2023.

Emisije onečišćujućih tvari u zraku 2023. (t)

Emisije onečišćujućih tvari u zraku 2022. (t)

ukupno Franck d.d. ■ ukupno Franck Sarajevo d.o.o. ■ ukupno Elle Gi d.o.o. ■

Gore prikazani grafikoni obuhvaćaju podatke za Franck d.d., Franck d.o.o. Sarajevo, Elle Gi d.o.o.

Mjerenja se vrše na povremenoj bazi, svake dvije godine u Franck d.d. i Franck d.o.o. Sarajevo te svake tri godine u Elle Gi d.o.o.

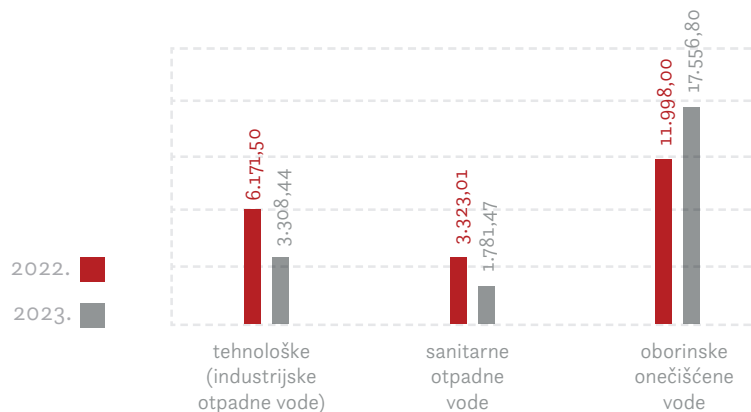
Tijekom 2022. i 2023. društva Franck Grupe nisu prekoračila propisane granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak.

Pokazatelji onečišćenja vode

Franck d.d. ima vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda s propisanim graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari koje mjere ovlašteni laboratoriji. Podatci o količinama i vrstama otpadnih voda te rezultati mjerenja dostavljaju se na propisanim obrascima u Hrvatske vode dvaput godišnje te u Registar onečišćavanja okoliša, ako godišnja količina prijeđe dopušteni prag. Analize otpadnih voda za Franck d.d. obavlja vanjski neovisni kemijski laboratorij. Franck Sarajevo nije obveznik vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda. Franck d.d. i Franck d.o.o. Sarajevo preuzimaju vodu iz vodoopskrbnih sustava, a ispuštaju vode u sustav javne odvodnje. Društvo Elle Gi d.o.o. u Sloveniji ima vodopravnu dozvolu za preuzimanje maksimalno 156 m³ pitke vode iz vodoopskrbnog sustava.

Vrste onečišćujućih tvari koje se prate prema vodopravnoj dozvoli su: pH vrijednost, temperatura vode, boja, miris, krupne tvari, taložive tvari, biokemijska potrošnja kisika nakon pet dana BPK₅, kemijska potrošnja kisika-dikromatom (kao O₂) KPK-Cr, ukupni ugljikovodici, detergentski anionski, detergentski neionski.

Količina otpadnih voda u Franck d.d. (m³)

Ni u 2022. ni u 2023. Franck d.d. nije prekoračio propisane granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u vode iz vodopravne dozvole.

Društva Franck Grupe ne obavljaju djelatnost gospodarenja otpadom, već se otpad predaje ovlaštenim društvima za gospodarenje otpadom. Za 2022. i 2023. nije se pratilo onečišćenje živih organizama i prehrambenih resursa niti su trenutačno propisane zakonske obveze praćenja takvih utjecaja koji bi se odnosili na Franck Grupu.

VODNI RESURSI

Količina vode koja je u izvještajnom razdoblju povučena u krug poduzeća (ili postrojenja) i koja se u tom razdoblju ne ispušta natrag u vodni okoliš ili trećoj strani predstavlja **potrošnju vode**, ukupna količina vode koja se unosi u krug poduzeća iz svih izvora i za bilo koju namjenu u izvještajnom razdoblju smatra se **povlačenjem vode**, a ukupna količina otpadne i druge vode koja u izvještajnom razdoblju izlazi iz kruga organizacije i ispušta se u površinsku vodu, podzemnu vodu ili trećim stranama naziva se **ispuštanje vode**.

Učinci, rizici i prilike

U sklopu postupka procjene dvostruke materijalnosti utvrdili smo da su potrošnja, povlačenje i ispuštanje vode materijalne teme. U tom procesu utvrđeno je da Franck povlači vodu iz javne vodovodne mreže, a većina vode koristi se za sanitarne potrebe. Rizici povećane potrošnje vode, a time i troškova, uključuju moguća puknuća cjevovoda uslijed vremenskih neprilika i potresa, zbog čega vidimo priliku u obnovi cjevovodne infrastrukture.

Istaknuti učinci po pitanju vode proizlaze iz lanca vrijednosti, voda je nužna i koristi se u velikim količinama u procesu uzgoja i pripreme kave koja kao sirovina stiže u Franck. Pri tome se utječe na kvalitetu i količinu vode koja se povlači. Negativan učinak veći je ako se uzgoj kave odvija na područjima siromašnima vodom i sušnim područjima. Prema atlasu o područjima na kojima postoji rizik od nestašice vode koji je objavio WWF (<https://riskfilter.org/water/explore/map>), društva Franck Grupe u 2022. i 2023. nisu se nalazila na područjima visokog rizika. Potrebno je analizirati i lanac vrijednosti prema ovom pokazatelju (lanac vrijednosti uključen u ocjenu dvostruke materijalnosti).

Prilike za poboljšanje upravljanja vodnim resursima u vlastitom poslovanju obuhvaćaju mjere poput pravovremenog uočavanja i sanacije svakog kvara vodovodne instalacije, osvještavanja radnika o važnosti pravovremenog javljanja svakog propuštanja službi održavanja, izrade plana i dokumenta za redovni obilazak svih lokacija toaleta i vodovodnih šahtova od strane djelatnika vatrodjave radi pravovremenog uočavanja bilo kakvog propuštanja te zamjene kompletne zastarjele vodovodne mreže tvorničkog kruga.

Politike i mjere

Vodom upravljamo postavljajući ciljeve i provodeći mjere sukladno normama ISO 50001:2018 i ISO 14001:2015, u sklopu čega je u 2023. ispunjen prethodno postavljen cilj smanjenja prosječne potrošnje vode po jedinici proizvoda za 12 % u 2023. u odnosu na 2022.

Franck d.d. zahvaća vodu iz vodoopskrbnog sustava i otpadne vode ispušta u sustav javne odvodnje. Odvodnja s naše lokacije u Zagrebu vrši se sustavom interne odvodnje, koji je putem pet priključaka spojen na sustav javne odvodnje aglomeracije Zagreb. U sustav interne odvodnje puštaju se industrijske i sanitarne otpadne vode te potencijalno onečišćene oborinske vode s manipulativnih i prometnih površina. Zbog toga konstantno moderniziramo tehnološke procese što dodatno smanjuje potrošnju vode u proizvodnji, a time i količinu otpadnih voda.

Prema PI-V obrascu količina zahvaćene/isporučene vode jednaka je količini ispuštene otpadne vode, pa je potrošnja 0 m³. Elle Gi d.o.o. ima vodopravnu dozvolu za zahvaćenu/isporučenu vodu iz vodoopskrbnog sustava u količini od 156 m³ godišnje koju ispušta u sustav javne odvodnje, pa je potrošnja vode 0 m³, a količina se odnosi i na 2022. i 2023.

Statički faktori koji utječu na povlačenje vode su vremenski uvjeti, tehnologija proizvodnje, osviještenost i broj djelatnika, broj smjena rada, vrsta proizvoda, stanje vodovodne instalacije.

Pokazatelji

Potrošnja vode tvornice Franck d.d. na lokaciji Zagreb u 2023. iznosila je 5,090 m³, što je dvostruko manje nego u prethodnoj 2022.

Količina isporučene/zahvaćene (kupljene vode) iz vodoopskrbnih sustava i količina ispuštene vode u sustave javne odvodnje u Franck d.d. u 2022. i 2023.

2022. 10.264,60 2023. 5.089,91

Prikazan grafikon obuhvaća podatke za Franck d.d. Količina isporučene i ispuštene vode je izjednačena, što rezultira neto potrošnjom vode od 0 m³ tijekom 2022. i 2023. godine. U Franck d.d. u 2022. i 2023. godini voda se nije reciklirala niti oporabljivala.

Prihod po zahvaćenoj/ isporučenoj količini vode u Franck Grupi 2022. i 2023.

	Prihod	Jedinica	Količina zahvaćene/ isporučene vode	Jedinica	Količina zahvaćene/ isporučene vode/prihod	Jedinica
Prihod Franck Grupe 2022.	114,07	mil. EUR	10.264,60	m ³	107,14	m ³ /mil. EUR
Prihod Franck Grupe 2023.	121,21	mil. EUR	5.089,91	m ³	50,05	m ³ /mil. EUR

BIORAZNOLIKOST I EKOSUSTAVI

Učinci, rizici i prilike

Provedbom procjene dvostruke materijalnosti, utvrdili smo bioraznolikost i ekosustave kao svoju materijalnu temu. Naime, iako nemamo izravan dodir s bioraznolikosti i ekosustavima u vlastitom poslovanju, svjesni smo da je u lancu vrijednosti moguća prenamjena zemljišta u poljoprivredna zemljišta za uzgoj kave, deforestacija te promjene u povezanosti ekosustava što može ugroziti opstojnost nekih životinjskih i biljnih vrsta.

Poduzeća koja nabavljaju kavu imaju materijalan utjecaj na bioraznolikost koristeći usluge ekosustava, osobito u regijama gdje se kava uzgaja. Tradicionalni uzgoj kave često podrazumijeva krčenje šuma kako bi se stvorio prostor za plantaže, što dovodi do gubitka staništa za brojne biljne i životinjske vrste. Monokulturni uzgoj kave smanjuje raznolikost biljaka i tla, čineći ekosustave osjetljivijima na bolesti i štetnike. Također, korištenje pesticida i kemijskih gnojiva može zagađivati tlo i vodne resurse, negativno utječući na okoliš i lokalne ekosustave.

Ovisnost o prirodnim resursima rezultat je korištenja različitih resursa i utjecaja na bioraznolikost i ekosustave. Resursi poput vode, energije, sirovina i biološki resursi mogu utjecati na operativne troškove i dostupnost proizvoda, kao i na usklađenost s regulativama koje se odnose na zaštitu okoliša.

Politike i mjere upravljanja učincima na bioraznolikost i ekosustave u lancu vrijednosti

S druge strane, održivi uzgoj kave, poput inovativnih poljoprivrednih metoda, može pomoći očuvanju bioraznolikosti i zaštiti prirodnih resursa. Stoga Franck već dugi niz godina djeluje unutar organizacije **International Coffee Partners** te inicijative **coffee&climate**, u cilju edukacije malih obiteljskih farmi koje uzgajaju kavu o održivim poljoprivrednim praksama.

Za naše proizvode Franck Superiore espresso te čajeve Indijski, Zeleni čaj i English breakfast prošli smo certifikaciju i ishodili **Rainforest Alliance certifikat**. Taj certifikat označava da su sirovine nabavljene s certificiranih plantaža koje vode brigu o zaštiti okoliša. Time smo i svojim kupcima omogućili kupnju kvalitetne i održive kave i čaja. Ovakav pristup smanjuje negativan utjecaj na okoliš i potiču očuvanje staništa i vrsta. Potrošači također igraju ključnu ulogu, birajući kavu iz održivih izvora, čime potiču ekološki odgovorne prakse.

Nova Uredba Europske unije o deforestaciji i obveza za Franck

Održivost u nabavi kave postaje sve važnija za očuvanje bioraznolikosti i dugoročno zdravlje planeta. Stoga u sklopu usklađivanja s novom Uredbom Europske unije o deforestaciji (EUDR), planiramo uspostaviti procese vođenja i prikupljanja sljedive dokumentacije od trgovaca kavom, kako bi i na taj način imali mogućnost pozitivno utjecati na očuvanje bioraznolikosti i ekosustava na lokacijama lanca vrijednosti.

Nova Uredba Europske unije o deforestaciji utvrđuje obvezujuća pravila za gospodarske subjekte i trgovce Europske unije koji na tržište EU-a stavljaju ili iz EU-a izvoze drvo, gumu, goveda, kavu, kakao, palme uljarice i soju u cilju smanjenja na najmanju moguću mjeru doprinosa EU-a globalnoj deforestaciji i degradaciji šuma te smanjenja doprinosa EU-a emisijama stakleničkih plinova i globalnom gubitku bioraznolikosti. Uredba je dio Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030., strategije EU-a za šume do 2030. te dio europskog zelenog plana. Kako bi se osiguralo da gore navedeni proizvodi te lanci opskrbe ne dolaze s područja zahvaćenih deforestacijom, Uredba propisuje obveznu provedbu dužne pažnje za gospodarske subjekte i trgovce koji na tržište EU-a stavljaju ili s tržišta EU-a izvoze palmu uljaricu, goveda, drvo, kavu, kakao, gumu i soju. Pritom su gospodarski subjekti dužni imati sljedivu dokumentaciju za robu koju prodaju sve do zemljišne čestice na kojoj je proizvedena.

Pokazatelji povezani s bioraznolikosti i ekosustavima

Prikupljanjem sljedive dokumentacije dobit ćemo priliku za prikupljanje i drugih informacija o učincima u lancu vrijednosti te ćemo na temelju istih moći preciznije postaviti ciljeve i isplanirati mjere za ublažavanje negativnih učinaka na bioraznolikost i ekosustave. Provedbom mjera bit ćemo u mogućnosti doći do pokazatelja za praćenje i objavu.

UPOTREBA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO

Primjenom načela kružnog gospodarstva može se utjecati na ublaživanje negativnih utjecaja proizvodnje. To uključuje:

- komponente proizvoda koje mogu ući u ponovnu upotrebu (ambalaža)
- optimizaciju korištenja vode i energije
- poticanje održive poljoprivrede.

Učinci, rizici i prilike

Kao proizvodno poduzeće u prehrambenoj industriji, pridajemo veliku pažnju kružnom gospodarstvu, posebno kada je riječ o ambalaži, koja može biti uključena u ponovnu uporabu.

U svom poslovanju i lancu vrijednosti suočavamo se s izazovima nabave materijala poput aluminijske ambalaže, čije crpljenje i proizvodnja znatno štete okolišu, a aluminij ima jedan od najvećih otisaka CO₂. Uz to, suočavamo se s problemima u nabavi elektroničke opreme koja nije dizajnirana s naglaskom na ekološki dizajn, servisiranje, popravke i ponovnu uporabu. Dobavljači često ne vode računa o odgovornoj uporabi materijala i njihovom utjecaju na okoliš. Identificirani rizici uključuju zastarjelu opremu koja nije kompatibilna s novim tehnologijama reciklabilne ambalaže, ograničenu dostupnost komercijaliziranih reciklabilnih rješenja te smanjenje trajnosti proizvoda bez aluminijske ambalaže. Također, postoje ograničene mogućnosti upravljanja otpadom i visoki troškovi tog procesa. Usprkos svemu navedenom kompanija konstantno surađuje s različitim dobavljačima pakirnog materijala na razvoju specifikacije reciklabilnih materijala prilagođenih za rad na našim strojevima. Dodatno je u izradi plan zamjene svih strojeva na kojima smo iscrpili mogućnosti razvoja reciklabilnih rješenja.

S druge strane, prilike uključuju smanjenje potrošnje materijala, što donosi uštede, kao i mogućnost prodaje nusproizvoda poput briketa od otpada kave i komposta. Prilika je i nabava materijala i ulaznih proizvoda od dobavljača koji primjenjuju načela kružnosti i ekološkog dizajna te imaju certificirane proizvode u skladu s načelima kružnog gospodarstva.

Politike i mjere u odnosu na korištenje resursa i kružno gospodarstvo

Politike i mjere – Priljev resursa

Priljev materijala i sirovina u našem poduzeću uključuje kavu, cikoriju, celulozu, krupicu, šećer, željezo, čelik, aluminij te razne vrste ambalaže poput plastične, drvene, staklene i kompozitne. Podatke o korištenim materijalima, robi i tvarima bilježimo prema količinama u jedinicama navedenima u ugovorima s našim dobavljačima. Razvijamo pristup prema dobavljačima od kojih potencijalno možemo tražiti dostavu podataka vezanih za kritične tvari, materijale, sirovine, proizvode i robu koji bi mogli iscrpiti resurse u okolišu te uzrokovati prekide u dobavljačkim lancima za Franck Grupu.

Politike i mjere – Odljevi resursa povezani s Franckovim proizvodima

Ulažemo velike napore u korištenje ekološki prihvatljive ambalaže te imamo **Strategiju razvoja ambalažnog materijala**. Ova Strategija uključuje mjere poput stanjivanja stretch folije, limenki i termoskupljajuće folije, što rezultira stvaranjem manje količine ambalažnog otpada. Primjerice, uveden je filter-papir za čaj izrađen od čiste celuloze koji je 100 % reciklabilan.

Unatoč implementiranim promjenama, ambalažni materijali ostaju u potpunosti funkcionalni te osiguravaju:

- optimalan rad proizvodnih linija
- maksimalnu zaštitu proizvoda tijekom cijelog vijeka trajanja
- očuvanje vrhunske kvalitete proizvoda.

Dugoročni cilj strategije je uvođenje reciklabilnih materijala za sva pakiranja Franckovih proizvoda, čime se dodatno smanjuje utjecaj na okoliš i osigurava održivost poslovanja. Reciklabilna rješenja koja bi zamijenila troslojne folije, kao ni državna infrastruktura za prikupljanje reciklabilne ambalaže, nisu točno definirani što je dodatna prepreka za efektivniji prijelaz na održive alternative. Izazov predstavlja i mogućnost korištenja reciklabilnih materijala u proizvodnom procesu na strojevima koji nemaju predispozicije za rad s materijalima nove generacije čime se teže postiže formiranje pakiranja kao i osiguravanje kapaciteta rada linija. Stoga Franck unutar kompanije ima tim koji u suradnji s dobavljačima ambalažnih materijala rade i na razvoju i na pronalasku reciklabilnih rješenja za proizvode koje stavljamo na tržište.

Plan za budućnost je nastaviti rad na optimizaciji primarnih i transportnih pakiranja do granica tehnoloških mogućnosti, pronalazak reciklabilnih materijala prilagođenih našim tehnološkim procesima, kao i ulaganje u moderniju tehnološku opremu koja će osigurati mogućnost korištenja reciklabilnih ambalažnih materijala, a sve u svrhu smanjenja utjecaja na okoliš i osiguravanja održivosti poslovanja.

Najvišu razinu u organizaciji poduzeća, koja je odgovorna za provedbu Strategije razvoja ambalažnih materijala, predstavlja Služba istraživanja, razvoja i kontrole kvalitete.

Zamjenom termoskupljajuće folije kartonskom ambalažom u transportnim pakiranjima te zamjenom plastičnih žličica drvenim u *Coffee to go* segmentu, u posljednje smo tri godine smanjili količinu plastike na tržištu za 58,1 t. Također, konstantno radimo na optimizaciji folija i limenki kroz smanjenje gramature i veličine ambalažnog materijala, zbog čega smo u zadnje tri godine na tržište stavili 14 t limenog ambalažnog otpada manje, dok smo u zadnje dvije i pol godine stavili 25,8 t plastičnog otpada manje.

Transportne kutije za sve gotove proizvode prebačene su na tzv. natur kutije (bez boje), što ih čini potpuno reciklabilnima, a uz to posjeduju i FSC certifikat. FSC (Forest Stewardship Council) je neprofitna organizacija osnovana s ciljem promoviranja odgovornog upravljanja šumama diljem svijeta. FSC certifikat predstavlja međunarodno priznat standard koji potvrđuje da drvo i proizvodi od njega potječu iz šuma kojima se upravlja ekološki odgovorno, društveno korisno i ekonomski održivo. FSC simbol, poznat širom svijeta, označava odgovorno šumarstvo i jamči da proizvod s tom oznakom udovoljava standardima održivog upravljanja šumama.

Pratimo količinu ambalaže koja dolazi s proizvodima na tržište koristeći poslovni sustav SAP za praćenje prodanih količina u Republici Hrvatskoj. Količine otpadne ambalaže prijavljuju se Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, što omogućuje transparentno i odgovorno upravljanje otpadom. Sva ambalaža označena je oznakama materijala prema zakonskim regulativama, omogućujući potrošačima pravilno razvrstavanje ambalažnog otpada nakon korištenja proizvoda. Ambalaža korištena u proizvodnim procesima usklađena je s nacionalnim i europskim pravilnicima i uredbama. Redovito se provode provjere i analize zdravstvene ispravnosti ambalaže. Uz sve implementirane promjene, ambalažni materijali koji se upotrebljavaju i dalje su u potpunosti funkcionalni s ciljem osiguravanja definiranih kapaciteta rada naših proizvodnih linija te su proizvodi maksimalno zaštićeni kroz cijeli vijek trajanja i čuvaju svoju vrhunsku kvalitetu.

Politike i mjere – upravljanje otpadom

Društva Franck Grupe gospodare otpadom u skladu s redom prvenstva gospodarenja otpadom, usvajajući pristup koji daje prednost izbjegavanju nastanka otpada gdje god je to moguće i primjenjivo. U praksi to znači da se kontinuirano ulažu naponi za optimizaciju procesa kako bi se smanjila količina otpada već u fazi proizvodnje, a materijali i predmeti koji još uvijek imaju korisnu vrijednost ne proglašavaju se otpadom, već se traže mogućnosti za njihovu ponovnu uporabu, reciklažu ili oporabu. Operativne mjere za gospodarenje otpadom uključuju razdvajanje neopasnog otpada, koji se prikuplja i odvozi na deponij unutar lokacije (zeleni/eko otoci na svim proizvodnim lokacijama Franck Grupe na kojima nastaje otpad), dok opasni otpad skladištimo u označenom skladištu te ga preuzima ovlašteni sakupljač za zbrinjavanje. Na ovaj način, Franck Grupa aktivno doprinosi kružnom gospodarstvu i smanjenju negativnog utjecaja na okoliš.

Materijali i predmeti koji se mogu ponovno upotrijebiti ne smatraju se otpadom, već se pronalaze načini za njihovu ponovnu uporabu. Otpad se odvojeno prikuplja na mjestu nastanka prema vrsti otpada, odnosno ključnom broju, te se predaje uz odgovarajuću dokumentaciju ovlaštenim tvrtkama koje posjeduju dozvole za gospodarenje otpadom ili su registrirane u relevantnim očevidnicima za gospodarenje otpadom. Predajom otpada ovlaštenim tvrtkama, odgovornost proizvođača otpada za daljnje postupanje s predanim otpadom prestaje. U slučajevima u kojima je to potrebno, otpad se skladišti u privremenim skladištima, najduže do jedne godine, nakon čega se obvezno predaje ovlaštenim tvrtkama za daljnje gospodarenje. Ovakvim pristupom Franck Grupa osigurava odgovorno postupanje s otpadom.

Pokazatelji – Odljev resursa uključujući otpad

Franck d.d. emitira neopasan otpad kao što su glomazni otpad, papir i karton, smola, masti i ulja, metali, željezo i čelik, plastika, tekstilna ambalaža, staklena ambalaža, višeslojna kompozitna ambalaža, drvena ambalaža, plastična ambalaža, papirna i kartonska ambalaža, materijali neprikladni za potrošnju ili preradu. Sav se neopasni otpad iz 2022. i 2023. oporabljuje.

Franck d.d. emitira opasan otpad kao što su električna i elektronička oprema, baterije i akumulatori, fluorescentne cijevi, filtri za ulje, ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari, neklorirana motorna, strojna i maziva ulja, otpadna ljepila i sredstva za brtvljenje, otpadni tiskarski toneri, otpadne boje i lakovi, klorovodična kiselina. Većina se opasnog otpada iz 2022. i 2023. zbrinjava.

Količina po vrstama neopasnog otpada i način zbrinjavanja otpada u Franck d.d. u 2022. i 2023.

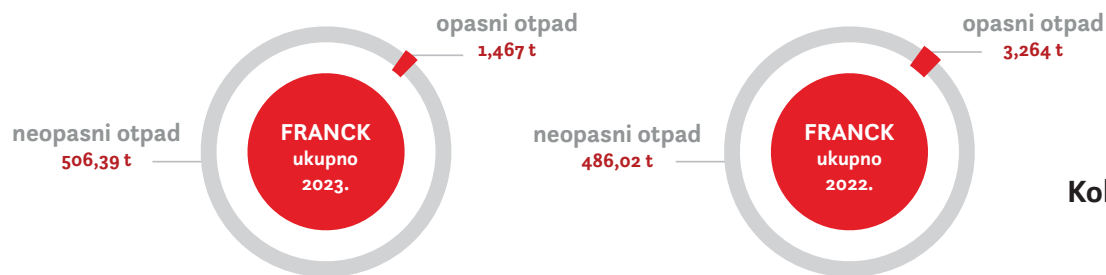
Franck d.d. Neopasni otpad	2023. količina (t)	2022. količina (t)	Način zbrinjavanja otpada
materijali neprikladni za potrošnju ili preradu	227,4	223,4	o
papirna i kartonska ambalaža	131,6	115,89	o
plastična ambalaža	14,0	12,0	o
drvena ambalaža	0,0	0,07	o
višeslojna (kompozitna) ambalaža	85,1	103,3	o
staklena ambalaža	0,6	0,0	o
tekstilna ambalaža	11,8	13,8	o
plastika	3,0	1,5	o
željezo i čelik	27,9	3,4	o
miješani metali	0,0	0,7	o
mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda, koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće	3,5	6,7	o
zasićene ili istrošene smole od ionske izmjene	0,0	0,1	o
papir i karton	7,1	5,3	o
glomazni otpad	15,9	1,8	o

Legenda: z - zbrinjavanje, o - uporaba

Količina po vrstama opasnog otpada i način zbrinjavanja otpada u Franck d.d. u 2022. i 2023.

Franck d.d. Opasni otpad	2023. količina (t)	2022. količina (t)	Način zbrinjavanja otpada
klorovodična kiselina	1,67	3,514	z
otpadne boje i lakovi	0,338		z
otpadni tiskarski toneri	0,136		z
otpadna ljepila i sredstva za brtvljenje	0,178		z
neklorirana motorna, strojna i maziva ulja, na bazi minerala	0,450		o
ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari	0,090		z
filtri za ulje	0,010		z
fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	0,058		z
baterije i akumulatori	0,007		o
odbačena električna i elektronička oprema	4,74		o

Količina ukupnog neopasnog i opasnog otpada u Franck d.d. u 2022. i 2023.

Količina ukupnog neopasnog i opasnog otpada u Elle Gi d.o.o.

Elle Gi d.o.o. Koper	2023.	2022.
UKUPNI NEOPASNI OTPAD (t)	7,1	7,1
UKUPNI OPASNI OTPAD (t)	0,2	0,2

Količina ukupnog neopasnog i opasnog otpada u Franck d.o.o. Sarajevo

Franck d.o.o. Sarajevo	2023.	2022.
UKUPNI NEOPASNI OTPAD (m3)	47,3	70,6
UKUPNI OPASNI OTPAD (m3)	203	149

VLASTITA RADNA SNAGA

Vlastita radna snaga su zaposlenici koji su u radnom odnosu s poduzećem („zaposlenici”) i radnici koji nisu u radnom odnosu, a koji mogu biti pojedinačni ugovaratelji koji obavljaju radove za poduzeće („samozaposlene osobe”) ili osobe koje upućuju poduzeća koja se prvenstveno bave djelatnostima zapošljavanja.

Predanost našoj radnoj snazi sastavni je dio naše strategije održivosti. Svjesni smo da su naši zaposlenici naš najvrjedniji resurs, a njihova dobrobit izravno utječe na naš operativni uspjeh.

Interesi, stajališta i prava osoba iz vlastite radne snage

Interesi, stajališta i prava osoba iz vlastite radne snage, uključujući poštivanje njihovih ljudskih prava, utječu na našu strategiju i poslovni model. Vlastita radna snaga poduzeća ključna je skupina pogođenih dionika.

Svi zaposlenici aktivno sudjeluju u radu poduzeća. Kako bismo razmotrili stajališta vlastite radne snage, svake dvije godine provodimo istraživanje koje se fokusira na mišljenja, angažman i zadovoljstvo zaposlenika. Zadnje istraživanje o angažmanu i zadovoljstvu zaposlenika provedeno je u razdoblju od 16. svibnja do 1. lipnja 2022., u suradnji s partnerom Moj Posao, na razini Franck Grupe. Odaziv je bio iznimno visok, s 81 % ispunjenih upitnika, što je na razini istraživanja iz 2020. i znatno iznad prosjeka ispunjenosti za velika poduzeća (65 %). Ovi rezultati ukazuju na to da su zaposlenici Franck Grupe spremni aktivno sudjelovati u daljnjem razvoju i unapređenju poduzeća. Temeljem dobivenih rezultata, ukupna ocjena zadovoljstva i angažmana Franck Grupe iznosila je 3.15 od maksimalna 4 boda. Navedeni rezultat predstavlja poboljšanje u odnosu na istraživanje koje je provedeno 2020., kada je ukupna ocjena zadovoljstva bila 3.08. Istraživanje se fokusiralo na dvije ključne kategorije: lojalnost i angažman zaposlenika. Lojalnost, odnosno spremnost zaposlenika da preporuče svoje poduzeće kao dobrog poslodavca, iznosila je 48,98 %, što predstavlja blago povećanje u odnosu na 47,5 % zabilježenih 2020. S druge strane, angažman zaposlenika, koji se odnosi na postotak onih koji kontinuirano ulažu dodatni trud i rad, porastao je s 15,8 % u 2020. na 20,94 %. Povratne informacije poslužile su nam da se usredotočimo na područja u kojima postoji prostor za promjene, poboljšanje i unapređenje.

Osim toga, predstavnici poslodavca redovito komuniciraju s članovima Radničkog vijeća na mjesečnoj razini, razmjenjujući potrebne informacije. Uprava se barem jednom godišnje sastaje s predstavnicima radničkog vijeća kako bi razgovarali o planovima, strategijama i drugim važnim pitanjima. Također, kvartalno se organiziraju sastanci za sve zaposlenike na kojima se predstavljaju rezultati poslovanja i ostale ključne informacije.

Učinci, rizici i prilike te način njihove interakcije sa strategijom i poslovnim modelom

Kako bismo učinkovito razumjeli svoje materijalne učinke, rizike i prilike te način na koji oni djeluju na našu strategiju i poslovni model, proveli smo temeljitu procjenu materijalnosti kojom smo identificirali najznačajnije učinke na okoliš, društvo i upravljanje (ESG), rizike i prilike povezane s poslovanjem i lancem vrijednosti. U procesu procjene obuhvatili smo dionike, uključujući zaposlenike, te smo tako prikupili njihova mišljenja i povratne informacije.

Kako bismo smanjili negativne učinke i poduzeli pravovremene radnje za rješavanje materijalnih utjecaja, Franck ima otvorenu adresu e-pošte (info@franck.eu) i besplatan broj telefona (0800 33 44 33) na koji se može javiti i dostaviti upit ili pritužbu. Za prikupljanje pritužbi, upita i pohvala koristimo vanjsku uslugu, tj. poduzeće, s kojim je sklopljen ugovor s definiranim obvezama i daljnjim načinom upravljanja istima. U Francku ne posluje u uvjetima poput dječjeg, prisilnog ili obveznog rada u određenim državama ili regijama izvan EU-a, a ne postoji ni povezanost s izoliranim incidentima, poput industrijskih nesreća ili izlivanja nafte.

Već dugi niz godina promoviramo i uz podršku zaposlenika u svojim prostorijama tri puta godišnje organiziramo akciju dobrovoljnog darivanja krvi u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Zagreb i Hrvatskim zavodom za transfuzijsku medicinu. Svim darivateljima osiguravamo besplatan obrok i piće te pravo na jedan plaćeni slobodan dan.

Za učinkovito otkrivanje materijalnih rizika i prilika koje proizlaze iz učinaka i ovisnosti o određenim skupinama pojedinaca unutar svoje radne snage, slijedimo sljedeće korake:

Identifikacija specifičnih skupina	Procjena rizika i mogućnosti	Mehanizmi angažmana i povratne informacije
Radnici u proizvodnji i održavanju specifične su skupine unutar radne snage koje su pogođene	Radnici u proizvodnji i održavanju susreću se s rizicima poput izlaganja opasnim materijalima ili fizički zahtjevnim zadacima koji mogu dovesti do ozljeda. Kako bismo smanjili rizik od ozljeda, provodimo ciljane obuke za poboljšanje vještina i sigurnosti za ranjive skupine.	Provođenje redovitih anketa dovodi do lakšeg razumijevanja specifičnih izazova s kojima se suočavaju različite skupine zaposlenika.

Politike vezane za upravljanje materijalnim učincima na vlastitu radnu snagu

U Francku imamo objavljene politike koje se odnose na utvrđivanje, procjenu, upravljanje i sanaciju materijalnih učinaka na vlastitu radnu snagu, kao i politike koje obuhvaćaju materijalne učinke, rizike i prilike povezane s vlastitom radnom snagom.

Za provedbu politika koje se odnose na upravljanje materijalnim učincima na vlastitu radnu snagu odgovorna je Uprava društva.

Svi zaposlenici imaju jednake uvjete i pogodnosti. Privremeni zaposlenici imaju podjednake pogodnosti kao stalno zaposleni, odnosno ne postoji razlika između zaposlenika na puno radno vrijeme i zaposlenika sa skraćenim radnim vremenom ili privremenih zaposlenika. U Francku su jednake plaće za jednako vrijedan rad, ne ugrožava se pitanje ravnopravnosti po spolnoj, starosnoj ili bilo kojoj drugoj diskriminatornoj osnovi. U 2022. i 2023. nije bilo slučajeva diskriminacije. Pravilnikom o zaštiti na radu utvrdili smo osnovne smjernice i propise usmjerene na zaštitu zdravlja i sigurnost zaposlenika. Također, izrađujemo procjenu opasnosti kako bismo osigurali zdravlje zaposlenika i zaštitu. Navedena procjena opasnosti izrađuje se temeljem metoda AUVA (Allgemeine Unfallversicherungsanstalt) i austrijske metode WKO. Detaljnom procjenom rizika navedene su sve opasnosti, potencijalne štete i naponi za njihovo ublažavanje na radnom mjestu.

U Francku, u skladu s odredbama Zakona o radu, redovito održavamo sastanke s predstavnicima radničkog vijeća vezano za rješavanje zahtjeva radnika. Na sjednicama Odbora za zaštitu na radu sudjeluje predstavnik radnika za zaštitu na radu koji obavještava prisutne o mogućim opasnim situacijama.

Omogućavamo zapošljavanje i povećavanje kvalitete života osobama s invaliditetom. U Francku imamo Program zapošljavanja osoba s invaliditetom: u 2022. ispunjena je kvota od 2,1 % , a u 2023. od 1,9 % radne snage koju čine osobe s invaliditetom. Prilikom zapošljavanja surađuje se s Centrom za rehabilitaciju Zagreb (CRZ) kako bi se podržala pozitivna praksa unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom kroz uključivanje u radnu sredinu.

Raznolikost i ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije

Politikom o ravnopravnosti spolova promičemo različitosti, jednakost i uključenost unutar radne snage. Promiču se jednake mogućnosti za rad žena i muškaraca te zabrana direktne i indirektna diskriminacije na temelju spola. Navedenom politikom pokazala se učinkovitost u poboljšanju kulture radnog mjesta i zadovoljstva zaposlenika. U Francku se zalažemo za izgradnju rodno uravnotežene radne snage na svim razinama, uključujući menadžment.

Opći postupci za suradnju s osobama iz vlastite radne snage i predstavnicima radnika

Redovitom suradnjom sa svojim zaposlenicima i predstavnicima radnika informiramo o svojim odlukama i aktivnostima usmjerenima na upravljanje stvarnim i potencijalnim učincima na vlastitu radnu snagu. Ova suradnja uključuje mjesečne sastanke s predstavnicima Radničkog vijeća/sindikata te izravnu suradnju Uprave društva s predstavnicima radnika jednom mjesečno ili češće po potrebi kako bi raspravljali o tekućim pitanjima i izazovima. Na tim sastancima, kojima prisustvuju direktorica Ljudskih resursa i direktor Lanca opskrbe, kao i predsjednik i zamjenik Radničkog vijeća, raspravlja se o važnim temama za poslodavca i radnike, uključujući rezultate, planove, potrebe radnika. Razgovara se i o uvođenju novih tehnologija u Lanac opskrbe (proizvodnju), o edukacijama i angažmanu radnika, o zaštiti na radu, radnoj obući, odjeći, dodatnim zaštitnim mjerama i sl. te se uzimaju u obzir i komentari i zahtjevi Radničkog vijeća. Primjer je uvođenje video nadzora u pogonima, u čemu sudjeluju i predstavnici Radničkog vijeća i sindikata, kako bi se posebno pazilo na pozicije video nadzora tako da to nema utjecaj na rad zaposlenika. Primjer perspektiva vlastite radne snage i predstavnika radnika koje su utjecale na određene odluke ili inicijative za izvještajno razdoblje su fleksibilizacija radnog vremena gdje su radnici tražili uvođenje rada od kuće te uvođenje fleksibilnog početka i završetka radnog vremena.

Na godišnjoj razini organizira se sastanak s predstavnicima radnika i Upravom društva na kojem se razgovara o rezultatima poslovanja, planovima, izazovima i strategijama kompanije u kontekstu njihovog utjecaja na zaposlenike. Kroz redovitu komunikaciju i suradnju, nastojimo uključiti zaposlenike i njihove predstavnike u proces donošenja odluka koje se tiču upravljanja učincima na radnu snagu. Ova izravna suradnja sa zaposlenicima i njihovim predstavnicima ključna je za nas kako bismo razumjeli i adresirali stvarne i potencijalne učinke svojih poslovnih aktivnosti na radnu snagu. Redoviti dijalog i uključenost zaposlenika omogućuju nam da donosimo informirane odluke i provodimo aktivnosti usmjerene na poboljšanje radnih uvjeta i angažmana zaposlenika.

Uprava društva ima funkciju i najvažniju ulogu u poduzeću te operativnu odgovornost osigurati da se suradnja s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika ostvari i da se njezini rezultati uzmu u obzir u pristupu poduzeća.

Vlastitu učinkovitost suradnje s vlastitom radnom snagom ocjenjujemo na način da provodimo istraživanja o angažmanu i zadovoljstvu svojih zaposlenika unutar društva (i Grupe) svake dvije godine u koja su uključena pitanja o transparentnosti komunikacije poslodavca, koliko su radnici uključeni u donošenje odluka i slično, te se kroz ocjene i komentare zaposlenika dobiva uvid u kvalitetu komunikacije.

Osposobljavanje i razvoj

Edukacija i obrazovanje zaposlenika poboljšavaju kvalitetu života i povećavaju njihove mogućnosti za zadržavanje radnog mjesta i napredovanje. Osobni i profesionalni razvoj naših zaposlenika od velike nam je važnosti. Također, posebnu pažnju posvećujemo osposobljavanju pripravnika za samostalan rad i preuzimanje odgovornosti.

Pripravnički program Franck StartUp

U želji da mladima pružimo priliku za stjecanje vrijednog radnog iskustva, u Francku smo 2019. pokrenuli **pripravnički program Franck StartUp**. Program traje dvije godine, namijenjen je mladima koji su tek završili studij te im pruža priliku da se afirmiraju u nove stručne snage na koje će se Franck moći osloniti u razvoju organizacije. Cilj je programa priprema ključnih kadrova u kontekstu razvoja kompetencija, znanja i vještina.

Kandidati moraju ispunjavati sljedeće uvjete kako bi se prijavili:

- završen preddiplomski ili diplomski studij iz područja ekonomije
- manje od jedne godine radnog iskustva
- aktivno korištenje engleskog jezika u govoru i pismu
- izvrsno znanje rada na računalu (Microsoft Office alata)

Polaznici programa dobivaju svog mentora koji im pruža savjete i podršku tijekom trajanja pripravništva. Tijekom programa polaznici stječu duboko razumijevanje poslovnih procesa i prilika unutar društva. Također, osigurana su im mjesečna primanja koja su konkurentna na tržištu. Nakon završetka pripravničkog programa, postoji mogućnost sklapanja ugovora na neodređeno vrijeme.

Broj pripravnika:

2023. – 17 pripravnika

2022. – 15 pripravnika

Ulaganje u razvoj mladih ljudi

(udio generacije milenijalaca u Franck timu):

Daljnji razvoj

Svojim zaposlenicima nudimo mogućnost razvoja i potičemo ih na samostalno učenje kroz sljedeće dostupne edukacije:

- Financije za nefinancijase
- Excel – formule i funkcije, pivot tablice
- Od zrna do šalice
- Upravljanje kvalitetom i sigurnošću hrane
- Barističke vještine
- Obilazak proizvodnje i upoznavanje s proizvodnim procesima
- Cikorija – funkcionalna namirnica
- Proces obrade ulaznih računa od zaprimanja do plaćanja
- Upravljanje generacijama

Edukacije zaposlenika (sati): 816 / 2023. 572 / 2022

Model kompetencija

Projekt pod nazivom FrancKompetencije pokrenuli smo 2021. s ciljem definiranja modela kompetencija koji obuhvaća cijelo poduzeće i sve njegove zaposlenike. Ovaj model temelji se na stavovima i prijedlozima zaposlenika iz različitih odjela, uz podršku i koordinaciju vanjskih konzultanata. Model kompetencija prilagođen je vrijednostima i potrebama Francka, a očekuje se da će se nastaviti razvijati i mijenjati kako bi se prilagodio novim trendovima i generacijama koje dolaze. Uvođenje modela kompetencija ima više ciljeva, pri čemu je jedan od najvažnijih jasno definiranje očekivanih znanja, vještina, vrijednosti i stavova zaposlenika u Francku, u skladu s opisima radnih mjesta, njihovim ulogama i očekivanim radnim učinkom. Osim toga, od ključne je važnosti planirati edukacije, razvoj zaposlenika, mogućnosti napredovanja i sustave nagrađivanja, temeljeći se na objektivnoj procjeni postavljenih standarda kompetencija i radnog učinka. Jedan je od ciljeva i identificirati kompetencije specifične za pojedina radna mjesta kako bi se omogućilo dodatno ulaganje u edukaciju i razvoj zaposlenika. Također, nastoji se kvalitetnije prepoznati talente i definirati smjer razvoja karijere u skladu s očekivanjima zaposlenika i potrebama organizacije. To uključuje razvoj stručnih, upravljačkih, organizacijskih i osobnih kompetencija, kao i podizanje razine samosvijesti svih sudionika u procesima procjene i samoprocjene kompetencija. Ovaj model omogućava svakom zaposleniku da predstavi svoje talente i preferencije, čime se osigurava njihovo prepoznavanje i uključivanje u različite projekte, što pozitivno utječe na svakodnevni rad. S druge strane, fokusiranjem na kompetencije ističemo područja koja zahtijevaju dodatni razvoj, angažman i trud.

Upravljanje individualnim radnim učinkom

Zaposlenici prepoznaju svoj doprinos društvu što je vidljivo u povećanoj motivaciji, predanosti i produktivnosti, poistovjećuju se s ciljevima i vizijom organizacije. Sustavno se ulaže u razvoj ključnih vještina i kompetencija te se nagrađuje vrijedan rad i doprinos poduzeću. U Francku gradimo kulturu povratnih informacija i otvorene komunikacije kojom želimo poticati rast i razvoj naših zaposlenika.

Ostali benefiti

Što se tiče dodatnih benefita, naši zaposlenici imaju pravo na božićnice, uskrsnice, jubilarne nagrade, godišnje nagrade za radne rezultate, dar djetetu za Božić, potporu za rođenje djeteta, otpremninu za umirovljenje, osiguran parking, plaćen mjesečni prijevoz, dodatak za topli obrok. Osim toga, svi zaposlenici kojima dijete kreće u prvi razred osnovne škole imaju pravo na slobodan dan.

Kanali za komunikaciju s vlastitom radnom snagom

Uspostavili smo posebne kanale putem kojih naša vlastita radna snaga može izraziti svoju zabrinutost ili potrebe. Ti kanali su sljedeći: intranet, istraživanje zadovoljstva, predstavnici radnika, town hall izvješćivanje zaposlenika.

U Francku smo kao mehanizam za rješavanje žalbi/pritužbi svojih zaposlenika postavili „sandučić” u sklopu ureda te imenovali osobu za dostojanstvo radnika (usmeno i pismeno).

Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe primjenjuje se na sve zaposlenike Društva, bez obzira na mjesto obavljanja rada. Pravilnik se primjenjuje i na sve osobe koji obavljaju poslove za Društvo, uključujući osobe koje rade izvan radnog odnosa, volontiraju, vrše dužnosti, obavljaju poslove temeljem ugovora o djelu, studentske poslove, sudjeluju u postupcima zapošljavanja u svojstvu kandidata te na bilo koji drugi način sudjeluju u radu Društva. Povjerljivoj osobi (HR) dostavlja se pritužba i ta osoba u roku od 60 dana od dostave prijave nepravilnosti treba ispitati prijavu i poduzeti sve mjere u skladu s Pravilnikom o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe te Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.

Naši zaposlenici po zaposlenju imaju mogućnost pristupiti Radničkom vijeću i sindikatu, svi imaju osigurane e-mail adrese i pristupe internoj mreži kako bi primali sve relevantne informacije. Osim toga, svi zaposlenici imaju priliku kvartalno prisustvovati grupnim sastancima za sve zaposlenike na kojima Uprava prezentira relevantne informacije. Imenovali smo i osobe koje su zadužene za zaštitu dostojanstva radnika, a njihov izbor potvrdili su predstavnici radnika. Unutarnje nepravilnosti regulirane su Pravilnikom o prijavljivanju nepravilnosti unutar kompanije, čime se omogućuje sigurno i odgovorno postupanje u svim slučajevima prijavljenih povreda pravila ili neetičkog ponašanja unutar okruženja.

Ključna obilježja zaposlenika u vlastitoj radnoj snazi

Podatci o strukturi zaposlenika prikupljeni su interno iz odjela Ljudskih resursa preko programskog sustava SAP na zadnji dan kalendarske godine na temelju matičnih podataka zaposlenika.

**Pregled ukupnog broja zaposlenika (Franck d.d.)
rašćlanjenog po spolu i dobnoj skupini**

	2023.	2022.
Ukupno	471	479
Žene	198 (42 %)	196 (41 %)
Muškarci	273 (58 %)	283 (59 %)
Mlađi od 30	75 (16 %)	59 (12 %)
Osobe od 30 do 50 godina	264 (56 %)	301 (63 %)
Stariji od 50 godina	132 (28 %)	119 (25 %)

**Pregled ukupnog broja zaposlenika (Franck d.o.o. Sarajevo
– društvo kćer) raščlanjenog po spolu i dobnoj skupini**

	2023.	2022.
Ukupno	94	94
Žene	11 (12 %)	11 (12 %)
Muškarci	83 (88 %)	83 (88 %)
Mlađi od 30	12 (13 %)	10 (11 %)
Osobe od 30 do 50 godina	68 (72 %)	68 (72 %)
Stariji od 50 godina	14 (15 %)	16 (17 %)

Franck Makedonija, Franck Slovačka i Elle Gi imaju manje od 50 zaposlenika u 2022 i 2023.

**Pregled ukupnog broja stalnih i privremenih zaposlenika
rašćlanjenog prema spolu u Franck d.d.**

	2023.	2022.
Ukupan broj zaposlenih	471	479
Stalno zaposleni	421	435
Žene	183	177
Muškarci	238	257
Udio stalno zaposlenih u ukupnom broju zaposlenih	89,4 %	90,8 %
Privremeno zaposleni	50	45
Žene	15	19
Muškarci	35	26
Udio privremeno zaposlenih u ukupnom broju zaposlenih	10,6 %	9,4 %

**Ukupan broj zaposlenika prema vrsti ugovora (puno radno
vrijeme i nepuno radno vrijeme), prema spolu u Franck d.d.**

	2023.	2022.
Ukupan broj zaposlenih	471	479
Puno radno vrijeme	467	476
Žene	197	195
Muškarci	270	281
Nepuno radno vrijeme	4	3
Žene	1	1
Muškarci	2	2

U 2022. i 2023. nije bilo agencijskih radnika.

Zapošljavanje novih zaposlenika i fluktuacija zaposlenika

U budućnosti želimo jačati reputaciju sigurnog poslodavca, s nižom fluktuacijom radnika u odnosu na industriju, što pozitivno utječe na privlačenje novih talenata te zadržavanje postojećih. Time se doprinosi produktivnosti i profitabilnosti poduzeća te smanjuju troškovi čestih promjena radnika.

U usporedbi s prethodnim godinama, u 2022. i 2023. zabilježili smo znatnu promjenu u broju novozaposlenih. Kao rezultat tih kretanja, fluktuacija zaposlenika također je bila znatna.

Novozaposleni

Pregled ukupnog broja novozaposlenih raščlanjenog po spolu kao udio u ukupnom broju zaposlenih u Franck d.d.

	2023.	2022.
Ukupno	90	70
Žene	35	33
Muškarci	55	37
Udio u ukupnom broju zaposlenih (Stopa dolazaka)	19,1 %	14,6 %

Fluktuacija zaposlenika

Pregled ukupnog broja fluktuacije zaposlenih raščlanjenog po spolu kao udio u ukupnom broju zaposlenih u Franck d.d.

	2023.	2022.
Ukupno	90	70
Žene	35	33
Muškarci	55	37
Udio u ukupnom broju zaposlenih (Stopa dolazaka)	19,1 %	14,6 %

Za izračun stope fluktuacije vlastitih zaposlenika upotrijebili smo sljedeći izračun:

Za brojnik stope fluktuacije Franck d.d. uzima ukupan broj odlazaka u **2022.** (74), a za nazivnik uzima ukupan broj zaposlenih na 31.12.2022. (479) te možemo raščlaniti stopu fluktuacije prema sljedećim kriterijima:

- Stopa dobrovoljne fluktuacije = 47,3
- Stopa fluktuacije zbog otkaza = 29,73
- Stopa fluktuacije zbog smrti radnika = 1,35
- Stopa fluktuacije zbog umirovljenja = 21,62

Za brojnik stope fluktuacije Franck d.d. uzima ukupan broj odlazaka u **2023.** (88), a za nazivnik uzima ukupan broj zaposlenih na 31.12.2023. (471) te možemo raščlaniti stopu fluktuacije prema sljedećim kriterijima:

- Stopa dobrovoljne fluktuacije = 73,86
- Stopa fluktuacije zbog otkaza = 15,91
- Stopa fluktuacije zbog umirovljenja = 10,23

Rodna i dobna raspodjela na najvišoj rukovodećoj razini

Pregled rodne i dobne raspodjele u broju i postotku na razini najvišeg rukovodstva:

	2023.	2022.
Broj zaposlenih na rukovodećim pozicijama	37	38
Udio zaposlenika na rukovodećim pozicijama u ukupnom broju zaposlenika	8%	8%
Žene	15	13
Muškarci	22	25
Mlađi od 30	0	0
Osobe od 30 do 50 godina	22	25
Stariji od 50 godina	15	13

Vlastita radna snaga s invaliditetom

Podaci o osobama s invaliditetom prikupljeni su temeljem osobno dostavljenih Rješenja o statusu invalida pojedine osobe s invaliditetom.

	žene		muškarci		ukupno	
	broj	%	broj	%	broj	% udio u ukupnoj radnoj snazi
2023.	4	40	5	60	9	1,9 %
2022.	5	50	5	50	10	2,1 %

Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću

Ozljeđe na radu predstavljaju ozbiljan problem koji može utjecati na zdravlje zaposlenika, produktivnost i ukupne poslovne rezultate. U Francku su sigurnost i zdravlje zaposlenika prioriteta. Aktivno se bavimo smanjenjem rizika od ozljeda na radu kroz različite preventivne mjere.

Unutar društva nije bilo smrtnih slučajeva uzrokovanih ozljedama i lošim zdravljem povezanim s radom.

U Francku se trudimo prilagoditi svoje metode upravljanja kako bismo omogućili našim zaposlenicima pravilnu ravnotežu između poslovnog i privatnog života.

Zdravlje zaposlenika i sigurnost na radnom mjestu za nas je ključan prioritet poslovanja. Svi su radnici uključeni u izradu procjene opasnosti na radu te svaki zaposlenik ima pravo i obvezu svojem neposrednom rukovoditelju prijaviti sve moguće opasne situacije. Organiziramo sistematske preglede jednom godišnje i edukacije po pitanju zdravlja (npr. nošenje sa stresom) te omogućavamo potpore za bolovanje duže od 90 dana.

Pravilnikom o zaštiti na radu utvrdili smo osnovne smjernice i propise o zaštiti zdravlja i sigurnosti zaposlenika. Također, izrađujemo procjenu opasnosti kako bismo osigurali zdravlje zaposlenika i zaštitu. Navedena procjena opasnosti izrađuje se temeljem metode AUVA (Allgemeine Unfallversicherungsanstalt) i austrijske metode WKO. U skladu s detaljnom procjenom rizika navedene su sve opasnosti, potencijalne štete i naponi za njihovo ublažavanje na radnom mjestu.

Kako bismo informirali zaposlenike o njihovim pravima, uključujući zaštitu zviždača i načine za prijavu pritužbi, donesene su sljedeće odluke:

- Odluka o imenovanju povjerljive osobe kojom se imenovala povjerljiva osoba za zaprimanje i rješavanje nepravilnosti u skladu sa Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti
- Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe
- Odluka o imenovanju povjerenika za zaštitu dostojanstva radnika kojom se imenovala osoba koja je osim Društva ovlaštena primiti i rješavati pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva radnika
- Odluka o imenovanju povjerenika za zaštitu osobnih podataka kojom se imenovala osoba koja je osim Društva ovlaštena nadzirati prikupljaju li se, obrađuju, koriste i dostavljaju trećim osobama osobni podaci radnika u skladu sa zakonom

Broj zabilježenih nesreća (ozljeda) povezanih s radom

6

2023.

17

2022.

Socijalna zaštita

Osiguravamo da su svi naši zaposlenici obuhvaćeni sveobuhvatnim sustavom socijalne zaštite, koji pruža financijsku sigurnost u slučaju gubitka prihoda zbog važnih životnih događaja, poput mirovine, roditeljskog dopusta, ozljeda ili drugih nepredviđenih situacija. Ovaj sustav zaštite pruža našim zaposlenicima sigurnost i podršku kroz različite faze života, jamčeći im stabilnost i zaštitu njihovih prava.

Rodiljni i roditeljski dopust

U Francku prepoznajemo važnost obitelji i podržavamo naše zaposlenike u njihovim najvažnijim životnim trenucima te je naš cilj osigurati da naši zaposlenici imaju sve potrebne resurse i podršku tijekom ovog razdoblja. Svi naši zaposlenici imaju pravo na korištenje roditeljskog i/ili roditeljskog dopusta. Tijekom korištenja dopusta naši zaposlenici imaju pravo na naknadu u iznosu od 100 % bruto plaće prvih 6 mjeseci, dok preostalih 6 mjeseci isplaćuje država.

Pregled zaposlenika koji imaju pravo na roditeljski dopust, koji su iskoristili roditeljski dopust, koji su se vratili na posao nakon roditeljskog dopusta te koji su se zadržali 12 mjeseci nakon povratka na posao nakon završetka roditeljskog dopusta, raščlanjeno po spolu.

	2023.	2022.
Pravo na roditeljski dopust	27	23
Žene	16 (59 %)	17 (74 %)
Muškarci	11 (41 %)	6 (26 %)
Udio u ukupnom broju zaposlenih	5,7 %	4,8 %
Roditeljski dopust iskoristilo	27	23
Žene	16	17
Muškarci	11	6
Udio u ukupnom broju zaposlenih	5,7 %	4,8 %
Povratak na posao	9	10
Žene	4	4
Muškarci	5	6
Zadržavanje	7	10
Žene	3	4
Muškarci	4	6
Stopa povratka	2 %	2 %
Stopa zadržavanja	1 %	2 %

ULOGA RADNIKA U LANCU VRIJEDNOSTI

Radnici u lancu vrijednosti su svi zaposlenici u višim i nižim razinama lanca vrijednosti na koje poduzeće ima ili može imati materijalan utjecaj. To uključuje sve radnike izvan vlastite radne snage, poput pojedinačnih ugovaratelja i zaposlenika iz tvrtki koje se bave zapošljavanjem. Lanac vrijednosti obuhvaća naše aktivnosti, resurse i odnose koje Franck koristi i na koje se oslanjamo za razvoj vlastitih proizvoda, od početnog osmišljanja do isporuke, potrošnje i kraja životnog ciklusa. U taj lanac uključeni su sudionici na različitim razinama, poput dobavljača, poddobavljača, distributera i kupaca.

Naš proizvod Superiore espresso izrađen je od pažljivo odabranih zrna kave s Rainforest Alliance certificiranih plantaža koje su obvezne brinuti o svojim radnicima, osigurati im pravedne plaće, zdravstveno osiguranje i omogućiti obrazovanje za njihovu djecu. Kroz sudjelovanje u coffee&climate inicijativi, stekli smo iskustvo u primjeni dobrih praksi, što možemo integrirati u naš dobavljački lanac. Također, planiramo uspostaviti sustav sljedivosti i praćenja podrijetla sirovina kroz primjenu Uredbe o deforestaciji.

Radnici u odjelima kontrole kvalitete imaju najvažniju ulogu u održavanju standarda. Oni provode testiranja i osiguravaju da svi proizvodi ispunjavaju zakonske i interne norme kvalitete. Radnici u logistici i distribuciji osiguravaju pravovremenu isporuku proizvoda kupcima. Njihova koordinacija i organizacijske vještine ključne su za učinkovito upravljanje zalihama i distribucijskim procesima. U odjelima marketinga i prodaje, radnici doprinose razvoju strategija koje povećavaju prepoznatljivost brenda i potiču prodaju. Njihova interakcija s kupcima pomaže u razumijevanju tržišnih potreba i preferencija.

U Francku naglašavamo važnost svojih radnika kroz različite programe obuke i razvoja kojima se trudimo stvoriti pozitivno radno okruženje koje potiče inovacije i timski rad. Potičemo radnike na sudjelovanje u unapređenju procesa i donošenju odluka, čime se dodatno jača njihova angažiranost i motivacija. Radnici u Francku su ključni članovi lanca vrijednosti, a njihovo znanje, vještine i predanost direktno utječu na uspjeh društva.

SOCIJALNO POGOĐENE ZAJEDNICE

Pogođene zajednice ključna su skupina pogođenih dionika.

U Francku, pod pogođenom zajednicom podrazumijevamo lokalno stanovništvo budući da se naši proizvodni kapaciteti nalaze u naseljenom području, u središtu grada, zbog čega smo mi kao društvo i proizvodni pogon u direktnom doticaju s pogođenom zajednicom.

Rizici povezani s vlastitim poslovanjem moguće su pobune i protesti lokalne zajednice u odnosu na vlasništvo nad zemljištem koje poduzeće koristi ili planira koristiti u budućnosti, što ometa poslovanje i planirane projekte i dovodi do povećanih troškova. Također, moguće su žalbe stanovništva iz lokalne zajednice vezane za brigu o njihovoj osobnoj sigurnosti s obzirom na emisije poduzeća.

Što se tiče lanca vrijednosti, pojavljuje se povećanje troškova koji proizlaze iz tranzicije prema provedbi postupaka dužne pažnje prilikom sklapanja ugovora s dobavljačima proizvoda u svrhu osiguravanja da nema materijalnih negativnih učinaka na pogođene zajednice na područjima proizvodnje sirovina.

Pod prilikama za poslovanje koje proizlaze iz učinaka i ovisnosti o pogođenim zajednicama podrazumijevamo povećanje donacija prehrambenih namirnica, povećanje novčanih donacija i sponzorstva programa pogođene (lokalne) zajednice te ulaganje u društvene programe koji će doprinijeti smanjenju cenzure i slobodi okupljanja. Unutar lanca vrijednosti unaprjeđenje dobavljačkih praksi i odabir dobavljača koji nude certificirane sirovine koje garantirano nemaju materijalne negativne učinke na kvalitetu života pogođenih zajednica na lokacijama uzgoja sirovina može u dugom roku ostvariti uštede za poduzeće, a u kratkom roku reputacijski pozicionirati poduzeće i otvoriti prilike za povoljnije financiranje.

Uredba Europske unije o deforestaciji (EUDR) znatno utječe na pogođene zajednice, posebice u regijama koje ovise o robi povezanoj s krčenjem šuma. Za rješavanje složenosti koju uredba propisuje te za postizanje usklađenosti bit će potrebno angažiranje lokalnih dionika u procesu provedbe i osiguravanju resursa. Izazovi s kojima se suočavaju pogođene zajednice su ekonomski izazovi (dokaz da proizvodi ne potječu od krčenja šuma), socijalne implikacije (socioekonomski problemi) i potreba za podrškom i edukacijom (manjak znanja o zahtjevima EUDR-a).

Učinci, rizici i prilike

Kada je riječ o pozitivnim materijalnim učincima, sudjelujemo u raznim donacijama i sponzorstvima. Naša predanost društvenoj odgovornosti potiče nas da podupiremo inicijative koje pozitivno utječu na društvo i okoliš. Kroz naša sponzorstva i donacije, cilj nam je osnažiti lokalne zajednice, promicati održive prakse i poboljšati kvalitetu života za one kojima je to potrebno.

Posvećeni smo suradnji s organizacijama i projektima koji su u skladu s našim vrijednostima, bilo da se radi o podršci obrazovanju, društveno korisnom radu, očuvanju okoliša ili inicijativama za zdravlje i dobrobit. Ulaganjem u ove svrhe ne samo da pridonosimo dobrobiti naših zajednica, već i inspiriramo druge da nam se pridruže u stvaranju promjene.

U 2022. organizirali smo radnu akciju s ciljem pomoći ugroženim pčelinjim zajednicama. U godini nakon toga proveli smo volontersku akciju tijekom koje smo očistili dio parkinga i šetnice uz Zelenu magistralu, kao i područje oko planinarskog doma Glavica. Tijekom ove akcije posjetili smo i špilju Veternicu, koja je od 1979. zaštićena kao geomorfološki spomenik prirode.

Povodom Dana dobrovoljnih darivatelja krvi, 25. listopada 2023., u Starogradskej vijećnici održana je svečanost u čast jubilarnih darivatelja. Tom je prigodom direktor Ivan Artuković preuzeo zlatnu medalju zahvalnosti od Gradskog društva Crvenog križa, u znak priznanja za 70 godina darivanja krvi.

S brendom Jubilara smo 2022. nastavili s komunikacijskom platformom koja je obogaćena društveno odgovornom kampanjom. Tako smo u okviru kampanje „Mali rituali ostvaruju velike snove” donirali 50 lipa od prodaje popularne Ciglice, odnosno vakuumiranog pakiranja Jubilarne kave od 250 grama humanitarnoj akciji „Korak u život”. Prikupljena sredstva donirana su u fond za osiguravanje stipendija za fakultetsko obrazovanja mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi.

Suradnja s pogođenim zajednicama i njihovim predstavnicima

Nastojimo sustavno ulagati u zajednicu u kojoj poslujemo, a tu je primjer nagrađivani projekt Beestro u sklopu kojeg smo iskoristili lidersku tržišnu poziciju u kategoriji čaja s ciljem podizanja svijesti javnosti o važnosti pčela za život kakav poznajemo na Zemlji i očuvanja prirodnih resursa. Uz suradnju s predstavnicima lokalne zajednice i potrošačima kojima smo se izravno obraćali, postigli smo impresivne rezultate, a to se u konačnici pozitivno odrazilo i na reputaciju kompanije, ali i vrijednost brenda Franck čaja. Ovu poziciju kompanije i brenda dodatno smo potkrijepili prelaskom na reciklabilnu ambalažu vrećica čaja, kao i pokretanjem novog projekta plant-based cappuccina koji također dolazi u 100 % reciklabilnoj ambalaži.

Pokrenuli smo sveobuhvatan program edukacije ugostiteljskog osoblja kroz Franck barističku akademiju. Baristička akademija djeluje više od dvadeset godina. Cilj je cjelovito upoznavanje zaposlenika sa svim aspektima kave - od uzgoja na plantaži do pripreme napitka u šalici. Program je usmjeren na usavršavanje vještina i umijeća pripreme savršenog espressa te ostalih napitaka na bazi kave i čaja. Akademija se nalazi na adresi Vodovodna ulica 20 u Zagrebu.

2023.

- 400 edukacija
- 2600 educiranih osoba

2022.

- 370 edukacija
- 2200 educiranih osoba

Akademija provodi poseban program „Franck Barista Coffee Inspiration” namijenjen učenicima i nastavnicima srednjih ugostiteljsko-turističkih škola te regionalnih centara kompetentnosti. Program obuhvaća razne obrazovne module za profesionalne bariste, pružajući mladim talentima čvrstu osnovu za daljnje usavršavanje i karijeru. Njegovu vrijednost prepoznalo je i podržalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Organiziramo regionalno barističko natjecanje s ciljem podizanja svijesti među konobarima o važnosti pripreme kvalitetnog napitka na bazi espressa.

Ovim natjecanjem potičemo razvoj vještina uz nagrađivanje najboljih barista. Prvi smo predstavili ovakvu vrstu natjecanja stručnoj zajednici i javnosti, čime smo motivirali i ostatak tržišta da pokrene slične projekte.

Mjere za rješavanje pitanja materijalnih učinaka na pogođene zajednice

Mjeru za rješavanje materijalnih učinaka na pogođene zajednice te za upravljanje materijalnim rizicima i ostvarivanje materijalnih prilika povezanih s pogođenim zajednicama i djelotvornošću tih djelovanja predstavlja članstvo u društvu International Coffee Partners (ICP).

12,4 milijuna malih obitelji koje uzgajaju kavu diljem svijeta suočava se s nekoliko izazova:

- niska dostupnost stručnosti i usluga podrške
- ograničeno poljoprivredno znanje
- relativno niske razine produktivnosti
- suočavanje s izazovima kao pojedinci bez podrške organizacija
- otežana dostupnost tržišta
- volatilnost cijena
- učinci klimatskih promjena i degradacije okoliša

Načela rada ICP-a su:

- dugogodišnje partnerstvo
- praćenje, ocjenjivanje i učenje
- suradnja
- ravnopravni uvjeti za sve
- poštivanje neovisnosti poljoprivrednih obitelji

ICP-jeva vizija ide dalje od same provedbe pojedinačnih razvojnih projekata: ICP želi doprinijeti održivoj transformaciji sektora kave u cijelosti. Inovativni regionalni programi u Srednjoj Americi (Honduras), Brazilu, Ugandi, Tanzaniji, Etiopiji i Indoneziji rezultirali su znatnim pogodnostima za obitelji uzgajivača, kao i cjelokupni opskrbeni lanac.

- Od 2001. ICP je implementirao 23 projekta u 13 zemalja
- Zaključno s prosincem 2023., ukupno 118 582 obitelji malih uzgajivača imalo je izravnu korist od ICP-evih intervencija
- ICP-jev rad utjecao je na 60 984 hektara kave u cijelom svijetu 2022.
- Više detalja o utjecaju ICP projekata i rezultatima možete pronaći u godišnjem izvješću ICP-a.

Inicijativa coffee&climate

ICP je utemeljio inicijativu coffee&climate (c&c) i jedna je od njezinih pokretačkih snaga. Inicijativa c&c bavi se utjecajem klimatskih promjena na obitelji malih poljoprivrednika i proizvodnju kave u svim ICP regijama:

- pruža se obuka o praktičnim alatima i znanju za povećanje otpornosti sredstava za život od kave na klimatske promjene
- c&c aktivnosti podupiru obitelji malih posjednika kako bi poboljšale svoju cjelokupnu životnu situaciju.

POTROŠAČI I KRAJNJI KORISNICI

Cilj nam je u ovome poglavlju omogućiti uvid u materijalne učinke na potrošače i krajnje korisnike povezane s poslovanjem i lancem vrijednosti poduzeća, među ostalim putem proizvoda i poslovnih odnosa te povezane materijalne rizike i prilike.

Inflacija je utjecala na pad ukupne potrošnje te samim time potrošači svoje odluke o kupnji sve više prilagođavaju brendu održivog razvoja. U Francku se trudimo prilagođavati tim promjenama transparentnošću u skladu s kojom gradimo povjerenje i stvarnu predanost održivim praksama. Sustavno pratimo potrebe i očekivanja potrošača, a na temelju tih informacija kontinuirano razvijamo i obogaćujemo naš asortiman i ponudu. Zahvaljujući takvoj viziji Franck uspijeva opravdati njihovo povjerenje i zadržati status lidera u segmentu inovacija i vrhunske kvalitete svojih proizvoda.

U 2020. pokrenuli smo webshop za hrvatsko tržište i tržište Bosne i Hercegovine. Webshop nam je omogućio izravniji odnos s potrošačima budući da nam potrošač može lakše dati povratne informacije putem recenzija te je lakše prikupljanje podataka o preferencijama. Sama mogućnost pregledavanja, usporedbe i kupnje proizvoda pruža potrošačima praktičnost i lakšu dostupnost.

Također, razvili smo mobilnu aplikaciju Snogoo koja je povezana sa samoposlužnim aparatima Franck Snogoo. Povezivanje aplikacije i samoposlužnog aparata odvija se putem bluetootha. Aparat podržava sve oblike plaćanja, uključujući beskontaktno plaćanje (kartično) te plaćanje putem aplikacije. Unutar aplikacije postoji program lojalnosti za sve kupce.

Učinci, rizici i prilike

Zahtjevi tržišta te potrošači, odnosno njihove sklonosti i potrebe, su pokretači razvoja novih proizvoda i kategorija. Vodimo se podacima istraživanja i navikama potrošača te se u slučaju potrebe savjetujemo s nadležnim i mjerodavnim institucijama. Dodatno, od samog pokretanja projekta, naglasak je na osiguravanju sirovina i ambalaže, a samim tim i gotovih proizvoda, vrhunske kvalitete. Naglasak je stavljen i na osiguravanje kontinuirane kvalitete kod svake iduće proizvodnje novog proizvoda. Prilikom razvoja proizvoda nužno je odgovoriti i na sve zahtjeve zakonskih regulativa svih zemalja u kojima naše proizvode stavljamo na tržište. Razvoj proizvoda je konstantan balans između želja, potreba potrošača, zakonskih okvira i vrhunskih okusa naših proizvoda.

Stvarni i potencijalni učinci procjenjuju se prilikom razvoja novih proizvoda procjenjuju se mogući utjecaji na kvalitetu i zdravstvenu ispravnost proizvoda uzimajući u obzir cijeli proizvodni proces od odabira dobavljača, nabave sirovina i ambalažnog materijala do razmatranja mogućih utjecaja tijekom cijelog proizvodnog procesa kao i skladištenja proizvoda. Prije uvođenja novog proizvoda u skladu s propisanim procedurama, saziva se HACCP tim koji uključuje predstavnike različitih sektora gdje se procjenjuju mogući utjecaji na kvalitetu i zdravstvenu ispravnost proizvoda do trenutka njegova plasiranja na tržište. Kvaliteta i zdravstvena ispravnost proizvoda mora biti osigurana do njegova isteka roka trajanja.

Franck posvećuje posebnu pažnju informiranju potrošača o svojim proizvodima. Na pakiranjima, kao i putem digitalnog i medijskog sadržaja, osiguravaju se sve potrebne informacije o: **sastavu proizvoda, uvjetima čuvanja, načinu pripreme, roku trajanja, oznakama materijala.**

Ove informacije pomažu potrošačima da pravilno rukuju proizvodom i pravilno zbrinjavaju ambalažni otpad koji nastaje nakon konzumacije proizvoda.

U Francku vodimo računa da se plasiraju isključivo zdravstveno ispravni proizvodi koji odgovaraju postavljenim standardima kvalitete. U slučaju odstupanja postoje mjere informiranja potrošača koje su zakonski regulirane.

Svaki naš proizvod prolazi validacijski proces u svrhu postizanja konstantne kvalitete tijekom cijelog roka trajanja. Također, imamo implementiran IFS sustav i korake za sprječavanje patvorenja hrane. Tijekom lansiranja proizvoda prati se kampanja u kojoj naglašavamo prilike potrošaču, a istovremeno potrošač dobiva sve potrebne informacije o proizvodu.

Potrošači imaju dostupno nekoliko kanala za komunikaciju putem kojih se mogu predati upiti, pritužbe, pohvale ili prijedlozi. Putem svih kanala potrošačima se komuniciraju koraci poduzeti za zaštitu njihove privatnosti. Dodatnu sigurnost predstavlja i ograničeni broj korisnika koji imaju pristup podacima, kao i imenovani povjerenik za zaštitu osobnih podataka. Nema zabilježenih incidenata po pitanju narušavanja privatnosti zaposlenika i dosadašnjih potrošača.

Do podataka potrošača dolazi se i putem webshopa te društvenih mreža u sklopu kojih su postavljene sve sigurnosne mjere protiv narušavanja privatnosti. Osim toga, svi prikupljeni podatci brišu se nakon propisanog perioda. Potrošači imaju priliku dostaviti pritužbe putem maila, telefona, društvenih mreža. Sustav odgovaranja potrošačima reguliran je u zakonskom roku i propisan je standardni postupak obrade i odgovora. Obrada i odgovori na reklamacije redovito se kontroliraju te je uspostavljen sustav redovitog analiziranja i izvješćivanja. Osim toga, sve reklamacije zaprimljene putem Margona imaju dodatnu kontrolu odgovora. Franck ima propisane standarde i odgovornosti za praćenje zakonske regulative, edukaciju djelatnika, kao i osiguranog vanjskog partnera za zemlje gdje postoji jezična barijera. Svi proizvodi za koje je potrebna preporuka u konzumaciji (UVA, Funkcionalni čajevi) imaju tu preporuku navedenu na pakiranju kako bi potrošač imao uvid u ispravnu konzumaciju. U sastavu proizvoda koji sadrže alergene isti su dodatno istaknuti na pakiranju, kako bi bili uočljiviji i dali jasnu informaciju potrošaču. Poduzeće ima RFA certificirane proizvode, kao i FSC certifikaciju kutija. U društvu postoje zaposlenici koji vode računa da se pridržavamo zakonskih propisa ispravnog označavanja i zbrinjavanja pakirnih materijala. Održava se suradnja sa znanstvenim institucijama i nadležnim tijelima kako bi se osigurala ispravnost odrade.

U Francku imamo implementiranu proceduru koja definira proces povlačenja proizvoda s tržišta i/ili lokacija u vlasništvu Franck d.d. kad je utvrđena nesukladnost proizvoda koja može na bilo koji način uzrokovati negativan učinak proizvoda na krajnjeg potrošača, te kako bi se spriječila njegova nenamjerna, nekontrolirana upotreba ili isporuka, sukladno zahtjevima zakonske regulative i referentnih normi.

Postupak je neposredno vezan za postupak upravljanja nesukladnostima i postupak upravljanja reklamacijama. Također, ako se ukaže potreba, postupak se primjenjuje na izvanredne situacije opisane u Priručniku sustava upravljanja.

Tim za povlačenje proizvoda educiran je sukladno implementiranoj proceduri. Procedura se primjenjuje ukoliko postoji opravdana sumnja u kvalitetu ili zdravstvenu ispravnost proizvoda koji se nalaze u skladištu i nisu distribuirani na prodajno mjesto (withdrawal = povlačenje proizvoda) i kada su distribuirani na prodajno mjesto (recall = opoziv). Također, prema ovoj proceduri, minimalno jednom godišnje odrađuje se i testiranje povlačenja te se prati učinkovitost.

Svrha opoziva proizvoda je sljedeća:

- zaustaviti distribuciju i prodaju nesukladnih proizvoda što je prije moguće
- informirati zakonodavno tijelo, kupce kod kojih je nesukladan proizvod i po potrebi javnost
- djelotvorno i učinkovito ukloniti nesiguran proizvod s tržišta.

Aktivnosti koje nas dovode do pozitivnih učinaka su deklariranje sastava proizvoda, ali i pakiranje materijala, kao i samo oglašavanje istih u skladu sa zakonskom regulativom svih zemalja u kojima plasiramo proizvod na tržište.

Upravljanje materijalnim rizicima, učincima i prilikama

U Politici kvalitete i sigurnosti hrane naglašava se važnost stalnog podizanja svijesti o važnosti kvalitete i sigurnosti hrane, osiguravanju zadovoljstva potrošača te prepoznavanju sadašnjih i budućih potreba potrošača. Osiguravanje najviših standarda kvalitete, zdravstvene ispravnosti proizvoda i sigurnosti potrošača temelji se na sustavnoj evaluaciji rizika, sustavu mjerenja, redovitih provjera i uzorkovanja, izradi studija i procedurama postupanja. Najviše standarde zaštite zdravlja i osiguranja naših proizvoda potvrđuju i brojni certifikati i oznake. Primjenjuju se i najstroži standardi higijene prostora i površina vezanih za proizvodnju. Obvezni smo osigurati sigurne i zdravstveno ispravne proizvode duž cijelog lanca opskrbe hranom. Osiguranje kvalitete i zdravstvene ispravnosti iznimno je strogo regulirano te su svi proizvodi pod stalnim nadzorom Državnog inspektorata i moraju zadovoljiti sve zdravstvene regulatorne zahtjeve. Posvećeni smo održivom prehranbenom sustavu koji osigurava sigurnost hrane i prehranu za sve, uz očuvanje ekonomskih, društvenih i ekoloških temelja kako bi i buduće generacije imale pristup sigurnoj i kvalitetnoj hrani. Politika se odnosi i na naše zaposlenike, naše potrošače i na lanac vrijednosti kako bi se spriječili, ublažili i sanirali stvarni i potencijalni rizici te kako bi se iskoristile prilike.

Usmjereni smo na ispunjavanje posebnih zahtjeva kupaca i potrošača te svih zahtjeva vezanih za kvalitetu, zdravstvenu ispravnost i sigurnost proizvoda prema načelima HACCP-a i međunarodnih standarda kvalitete, sukladno važećim zakonskim propisima RH i EU-a. Evidentiraju se svi posebni zahtjevi naših kupaca privatnih marki te se sukladno navedenom provode dodatna testiranja proizvoda. Također, ako postoji zahtjev za implementaciju novih standarda kvalitete i sigurnosti hrane, takav zahtjev uzima se u obzir i planira se implementacija za tekuće razdoblje. Isto tako, godišnje se provodi upitnik zadovoljstva naših kupaca u oba kanala (trgovina i HoReCa) te se sve primjedbe i sugestije razmatraju na razini menadžmenta i donosi se odluka o daljnjim koracima. Svi potrošači imaju mogućnost dati svoje sugestije, primjedbe i pohvale putem društvenih mreža i ostalih komunikacijskih kanala.

Kad je riječ o lancu vrijednosti, prilikom odabira novih dobavljača, zahtjev je da dobavljači ispune upitnik vezan za kvalitetu i sigurnost hrane kako bismo dobili što bolji uvid u njihove poslovne procese i mogućnost zadovoljavanja naših propisanih standarda. Također, temeljem procjene rizika izrađuje se plan revizije dobavljača te se na toj osnovi revidiraju svi novi i postojeći dobavljači. Izvješće revizije prosljeđuje se dobavljaču te se u slučaju evidentirane nesukladnosti prilikom audita prati odrada korektivnih radnji.

Odgovorne osobe na godišnjoj razini provode evaluaciju dobavljača na temelju specifičnih kriterija, odnosno ocjenjivanje dobavljača sirovina, dobavljača ambalažnog materijala, dobavljača usluga te dobavljača outsourcanih proizvoda. Na temelju dodijeljene ocjene donosi se odluka o nastavku suradnje s dobavljačem. Svaki dobavljač je dužan na godišnjoj razini proslijediti dokumentaciju o kvaliteti i sigurnosti proizvoda koji isporučuje, važeće certifikate te Food Fraud izjavu. Također, vjerujemo da je snažna kultura sigurnosti hrane, koja je duboko ukorijenjena u korporativnu strukturu, bitan i nezaobilazan dio predanosti sigurnoj i kvalitetnoj hrani i proizvodima.

Uvjereni smo da je razumijevanje kulture sigurnosti hrane ključno za poticanje kontinuiranog poboljšanja i sprječavanje odstupanja u procesima koji utječu na sigurnost, kvalitetu i zakonitost proizvoda. Na godišnjoj razini, procjenjuje se zrelost kulture sigurnosti hrane, te se temeljem rezultata procjene dodjeljuju ciljevi za kontinuirano poboljšanje. Korporativna kultura Francka podržava i promovira načela održivog razvoja, odgovornosti prema okolišu, politiku energetske učinkovitosti, poštuje ljudska prava te podržava ostala životna opredjeljenja i različitosti.

Viša razina u organizaciji razvila je, implementirala i održava politiku koja uključuje:

- sigurnost hrane, kvalitetu proizvoda, zakonitost i autentičnost proizvoda
- fokus na kupca i zadovoljavanje njegovih potreba
- kulturu sigurnosti hrane
- procjenjivanje zrelosti
- praćenje dobavljača
- održivost.

Politika je prezentirana svim zaposlenicima i dodijeljeni su specifični ciljevi za relevantne odjele.

Ciljevi o kulturi sigurnosti hrane uključuju komunikaciju o politici sigurnosti hrane i odgovornosti, edukacije, povratne informacije zaposlenika o pitanjima vezanima za sigurnost hrane i mjerenje performansi. Najviša razina u organizaciji odgovorna je za provedbu politike kvalitete i sigurnosti hrane i njezinih ciljeva.

Prioritet nam je plasiranje kvalitetnih i zdravstveno ispravnih proizvoda što dokazujemo implementacijom i certifikacijom standarda u skladu s trendovima na tržištu i zahtjevima kupaca na temelju pozitivnih ishoda neovisnih revizora. Sve provjere provedene 2023. rezultirale su potvrdom postojećih Franckovih certifikata. Nositelji smo certifikata (high level) sustava upravljanja kvalitetom i sigurnošću hrane prema IFS Food. Sigurnost i zdravlje osiguravaju se visokim standardima higijene svih prostora te strogim procedurama povezanim s rukovanjem hranom. Zaposlenici se redovito educiraju. Zadržavanje visokih standarda potvrđuju HACCP certifikat, ISO 14001 certifikat, ISO 50001 certifikat i Rainforest Alliance certifikat. HACCP certifikatom potvrđujemo da kontroliramo kritične točke u procesu proizvodnje i distribucije hrane kako bi se spriječile moguće opasnosti za zdravlje ljudi. Također, identificiramo i analiziramo rizike u cijelom procesu proizvodnje te implementiramo kontrolne mjere kako bi se rizici minimizirali. Imenovali smo HACCP timove koji provode, prate i redovito ažuriraju sve potrebne izmjene. Franck je subjekt u poslovanju s hranom te je stoga pod stalnim nadzorom Državnog inspektorata čiji izvještaji o provjeri sukladnosti proizvoda i proizvodnih procesa sukladno HACCP načelima zadovoljavaju na svim razinama.

Vezano za opći pristup suradnji sa svojim potrošačima u pogledu učinaka na ljudska prava, odgovorni smo za poštivanje zakonskih propisa i uredba o zdravstvenoj ispravnosti proizvoda, označavanju proizvoda i stavljanju na tržište.

Suradnja s potrošačima

U Francku se kontinuirano trudimo posvetiti suradnji s potrošačima u vezi s materijalnim, stvarnim i potencijalnim, pozitivnim i/ili negativnim učincima koji na njih utječu ili koji će vjerojatno utjecati, uzimajući perspektive potrošača u obzir u procesima donošenja odluka poduzeća.

Franck ima propisane standarde i odgovornosti za praćenje zakonske regulative, edukaciju djelatnika, kao i osiguranog vanjskog partnera za zemlje gdje postoji jezična barijera. Članovi poduzeća sudionici su radnih skupina i udruženja stručnih savjetodavnih tijela za donošenje zakonskih dokumenata, propisa ili odluka. Prilikom razvoja novih proizvoda vodimo se podacima istraživanja te se u slučaju potrebe savjetujemo s nadležnim i mjerodavnim institucijama. Najviše rukovodstvo u društvu ima operativnu odgovornost osigurati da se ostvari suradnja s potrošačima i krajnjim korisnicima i njihovim predstavnicima o stvarnim i potencijalnim učincima na njih.

Istražuju se tržišni trendovi, navike potrošača, prati se konkurencija te se na temelju dobivenih inputa radi plan razvoja proizvoda. U nekim situacijama nakon razvijenog koncepta odrađuje se istraživanje receptura i dizajna vanjskim ispitivanjem potrošača. Nakon dobivenih podataka isti se koriste za unapređenje koncepta proizvoda. Svaki proizvod stavljen na tržište prati se kroz definirani period: distribucija, volumeni, ostvarena dobit, te se na temelju dobivenih podataka procjenjuje prihvaćenost na tržištu.

Da je pozitivna reputacija Francka jedan od ključnih faktora konkurentnosti kompanije potvrđuje i istraživanje Valicona o korporativnoj reputaciji tvrtki u Hrvatskoj za 2023. Istraživanje, koje je provedeno krajem prošle godine na nacionalno reprezentativnom uzorku od 1000 ispitanika starijih od 16 godina, obuhvatilo je ukupno 60 kompanija iz sektora Financija, Trgovine, Tehnoloških tvrtki, Korporacija (npr. HEP, INA, Adris), Proizvodnje hrane te Proizvodnje pića.

Potrošači su skloniji kupnji proizvoda i/ili usluga kompanija sa snažnom reputacijom, a cilj ovog istraživanja bio je ustanoviti kako građani Hrvatske ocjenjuju reputaciju tvrtki. Od TOP 30 tvrtki s najboljom reputacijom, Franck je zauzeo visoko 7. mjesto.

U istraživanju indeksa reputacije TOP 30 tvrtki, pojedinačno su se ocjenjivale kategorije emocionalne i racionalne komponente gdje je Franck među prvih 10, odnosno 6. je po emocionalnoj i 8. po racionalnoj komponenti. Istraživanje je pokazalo da imamo visoku razinu prepoznatljivosti (Brand awareness) – oko 90 % – što je u skladu s očekivanjima poduzeća koja imaju izravan kontakt s potrošačima i čiji su proizvodi zastupljeni u njihovoj svakodnevici. Prema Indeksu reputacije poduzeća iz sektora Proizvodnje pića, zauzeli smo visoko drugo mjesto te smo posebno istaknuti po kriteriju „Kvaliteta proizvoda”, što su građani naglasili u svojim spontanim odgovorima.

Gotovo 60 % ispitanih građana samoinicijativno ističe da imamo dobar ugled, a kao razloge navode kvalitetu proizvoda i tradiciju kompanije, dok je znatan dio istaknuo i pouzdanost koju vezuju uz Franckove proizvode i općenito povjerenje u kompaniju. Također smo u TOP 3 po „Kvaliteti proizvoda”, „Omjeru cijene i kvalitete”, „Pouzdanosti” i „Fleksibilnosti” (u prilagođavanju potrebama kupca). Jednako smo pozicionirani i u kategorijama „Menadžment” (percepcija organiziranosti tvrtke i uspješnosti uprave s jasnom vizijom za budućnost), „Poslovanje” (uspješnost na izvoznim tržištima i stabilnost u poslovanju, profitabilnost i izgledi za dobar rast), a jednako smo dobro pozicionirani i u kategorijama „Inovativnost”, „Ispred konkurencije” i „Brzo uvodi nove tehnologije” te „Omogućuje zaposlenicima rast i razvoj” i „Privlači kvalitetne stručnjake”. U odnosu na naše aktivnosti u području održivosti i odgovornosti prema lokalnoj zajednici, također smo svrstani u TOP 3 i to u kategorijama „Vodi računa o okolišu” i „Doprinosi dobrobiti zajednice”. Jednake pozicije zauzeli smo i u kategorijama „Posluje otvoreno i transparentno”, „Poštuje kupce/klijente”, „Neovisna o politici” i „Gradi dugoročne odnose”. Važno je napomenuti kako su ovi odlični rezultati istraživanja odnosno vrlo pozitivna slika Francka u javnosti temeljeni na svemu onome što svakodnevno radimo gradeći kvalitetne dugoročne odnose temeljene na poštovanju s našim kupcima i potrošačima, suradnicima i kolegama, poslovnim partnerima i zajednicom u kojoj djelujemo.

Kanali za komunikaciju s potrošačima

Kako bi potrošači mogli izravno izraziti svoje zabrinutosti ili potrebe poduzeću razvili smo specifične kanale.

U 2022. potrošači su mogli dostaviti pritužbe putem maila, telefona i/ili društvenih mreža. Sustav odgovaranja potrošačima reguliran je u zakonskom roku i propisan je standardni postupak obrade i odgovora. Obrada i odgovori na reklamacije redovito se kontroliraju te je uspostavljen sustav redovitog analiziranja i izvješćivanja. Osim toga, sve reklamacije zaprimljene putem Margona imaju dodatnu kontrolu odgovora.

U Francku je 2023. uspostavljena procedura koja definira na koji način se upravlja reklamacijama/pritužbama kupaca i krajnjih potrošača, od zaprimanja reklamacije, prosljeđivanja do odgovornih osoba, obrade i analiziranja reklamacija/pritužba kupaca. Ovim postupkom omogućujemo unaprjeđenje i lakšu komunikaciju s kupcima, u svrhu neprekidnog poboljšavanja kroz analiziranje uzroka koji dovode do reklamacije/pritužbe. Zaprimanje reklamacija/pritužbi kupaca, kao i njihovih primjedbi te pritužbi potrošača, odvija se preko putnih komercijalista, društvenih mreža te preko web-stranice društva. Također, preko vanjske agencije centralizirali su se postojeći kanali za prikupljanje upita i odgovaranje korisnicima. Kad odgovor nije jasan/poznat, pitanje se upućuje odgovornoj osobi u Francku prema definiranoj listi te se nakon dobivenog odgovora isti prosljeđuje potrošaču. Analizira se i izvješćuje o vrsti, trajanju i broju prikupljenih upita na kraju svakog mjeseca.

Na pritužbe se odgovara u pisanom obliku, putem e-maila, najkasnije 10 dana do primitka pritužbe. Upravljanjem reklamacija želimo postići da se ne ponavljaju isti uzorci reklamacije. Podaci se analiziraju svakih mjesec dana, a korektivne radnje se određuju odmah nakon obrade zaprimljene reklamacije, a jednako se na mjesečnoj bazi prati i učinkovitost odrađenih korektivnih radnji. Ovaj dokumentirani postupak primjenjuje se na isti način na svim lokacijama društva Franck d.d.

Analizom i izvješćivanjem o vrsti i broju prikupljenih upita na kraju svakog mjeseca pratimo i nadziremo postavljenja pitanja. Temeljem istog, po potrebi se poduzimaju potrebne korektivne mjere za poboljšanje procesa. Dobavljač usluge za prihvrat pritužba, upita i pohvala ocjenjuje se na godišnjoj razini vezano za kvalitetu usluge.

Odgovorne marketinške prakse

Za nas u Francku ključno je zadržati visoku kvalitetu proizvoda i ulagati u daljnji razvoj brendova te održavati snažnu komunikaciju s potrošačima. Unatoč dramatičnom rastu cijena sirove kave, nismo odustali od vrhunske kvalitete, koja je strateška odrednica našeg poslovanja i temelj povjerenja generacija potrošača. Osim toga, kontinuirano smo radili na razvoju noviteta te oblikovanju tržišta kroz praćenje trendova i inovacije, što smo jasno komunicirali kroz naše brend aktivnosti. Održavanje interesa i entuzijazma potrošača te zadržavanje njihove lojalnosti ostali su nam važni prioriteti.

Povodom 130 godina poslovanja, predstavili smo Franck Experience Store u zagrebačkoj Tesloj 7 s ciljem dodatnog približavanja potrošačima, kao i u centru Sarajeva (Strossmayerova br. 1), koji uz trgovinu objedinjuje i ugostiteljski dio te Barističku akademiju namijenjenu edukaciji osoblja u HORECA kanalu. U ovom dijelu izravne komunikacije s našim potrošačima kroz Franck Experience Store lokacije, cilj je bio nastaviti razvoj kulture konzumacije vrhunske kave, čaja i ostalih toplih napitaka te tržištu ponuditi nove načine pripreme i uživanja u njima. Povodom obljetnice organizirana je i nacionalna nagradna igra u Hrvatskoj kojom smo nagradili naše vjerne potrošače te im zahvalili što su uvijek uz nas. Posebno za naše zaposlenike organizirali smo i ručak koji su pripremili vrhunski chefovi, članovi prestižne udruge mladih restauratera i chefova JRE-HRVATSKA.

Rastući interes za visokokvalitetnim single-origin kavama uz personalizirani pristup, poput edicije specialty kava po izboru naših master cuppera, nadopunili smo novitetom Franck Specialty 130, a potrošačima smo ponudili i autentično iskustvo ispijanja čaja uz liniju Franck Specialty čajeva koju čini šest novih proizvoda.

Na Danima komunikacija, festivalu tržišnih komunikacija, sa svojim marketinškim projektima osvojili smo mnoštvo nagrada kojima smo potvrdili učinkovitost i dobar marketinški smjer za razvoj i unapređenje svojih brendova.

Priznanje za učinkovitost marketinške komunikacije, i to u kategoriji Pića, koja je ujedno i jedna od najzahtjevnijih kategorija, osvojili smo za projekte Jubilarne kave i Franck Creme, kao i za projekt Franck Cappuccina te Franck Beestro u kategoriji čaja, koji je naknadno osvojio dodatna regionalna i međunarodna priznanja i to u kategorijama marketinške učinkovitosti, komunikacije i društveno odgovornog poslovanja. Dodatna potvrda kreativnosti i učinkovitosti marketinške komunikacije stigla je i s prestižnom nagradom za oglašivača godine odnosno marketinškog Oscara.

U kategoriji čaja, nakon uspjeha Franck Beestroa u Hrvatskoj, projekt smo predstavili i u Bosni i Hercegovini, što je podrazumijevalo i povezivanje s relevantnim lokalnim partnerima i zajednicom. U razvojnom smislu, našoj liniji funkcionalnih čajeva dodali smo novitet Franck Beauty koji, obogaćen biotinom i cinkom, doprinosi održavanju zdravlja kose, kože i noktiju.

Nastavno na trend snažnog rasta single-serve espressa kod kuće, uz već postojeći odgovor u vidu našeg Easy Serve Espresso te Dolce Gusto® kompatibilnih kapsula pod brendom Franck Nota, na tržištu smo predstavili i Nespresso® kompatibilne kapsule naših provjerenih brendova Superiore, Stretto, 125 Years Edition i Classic.

Od najznačajnijih marketinških aktivnosti u 2023., istakli bismo uspješnu implementaciju alata marketinške automatizacije na Salesforce Marketing Cloud platformi, realiziranu u sklopu Franck Loyalty Cluba. Time smo postali jedan od prvih FMCG (Roba široke potrošnje) brendova u regiji koji je u svoju marketinšku strategiju uključio *direct to customer* komunikaciju. Također, predstavili smo liniju proizvoda *@home espresso zrno* kao odgovor na promjene navika potrošača koji sve češće konzumiraju espresso kavu u udobnosti svog doma.

U skladu s našom pozicijom tržišnog lidera, inovatora i predvodnika trendova u kategoriji cappuccina, predstavili smo novu liniju plant-based cappuccina u tri okusa na bazi zobi, bez laktoze i s dodatkom prirodnih aroma.

Upravljanje učincima, rizicima i mogućnostima povezanima s potrošačima

Pružamo uvid u sve mjere i inicijative kojima nastojimo spriječiti, ublažiti i sanirati negativne materijalne učinke i postići pozitivne materijalne učinke na potrošače. Također, nastojimo omogućiti razumijevanje načina na koje rješavamo materijalne rizike i ostvarujemo materijalne prilike u vezi s potrošačima.

Za upravljanje svojim materijalnim učincima, rizicima i mogućnostima povezanima s potrošačima provodimo analize rizika (IFS Food), imamo uspostavljene planove za slanje proizvoda, sirovina i pakirnih materijala na vanjske analize zdravstvene ispravnosti te surađujemo s akreditiranim laboratorijima i mjerodavnim institucijama.

Kako bi se spriječili negativni materijalni učinci na potrošače koji mogu biti izazvani našim proizvodima, imamo uspostavljen tim za upravljanje u kriznim situacijama. Temeljem odluke tima vrši se iniciranje povlačenja proizvoda. Odluka o povlačenju proizvoda donosi se na temelju analize opasnosti po krajnjeg potrošača, uočene nesukladnosti te zajedničkog stava tima, a konačnu odluku o povlačenju donosi Uprava.

Ako je povlačenje inicirano na temelju naloga zakonodavnih tijela, tada se postupa u skladu sa zakonskim propisima u kojima su opisane obveze i dužnosti subjekta u poslovanju s hranom.

Subjekt u poslovanju s hranom dužan je:

- obavijestiti regulatorno tijelo
- prikupiti sve potrebne informacije o proizvodu
- utvrditi razinu rizika, a sukladno tome i vrstu opoziva ili povlačenja s tržišta
- obavijestiti sve kupce prema kojima je distribuiran proizvod, uključujući i izvozna tržišta
- preuzeti nesukladne proizvode s tržišta i ukloniti ih iz prodaje
- zbrinuti vraćeni proizvod
- pratiti učinkovitost povlačenja ili opoziva
- staviti zapise na raspolaganje
- izvijestiti o povlačenju ili opozivu, uključujući poduzete akcije kako bi se preveniralo ponavljanje problema.

Također, subjekt je odgovoran po završenom postupku analizirati uspješnost procesa povlačenja proizvoda. Odgovoran je minimalno jednom godišnje provjeriti uspješnost procesa simulacijom na slučajnom uzorku, što je i jedan od ulaznih podataka za ocjenu Uprave. Svake godine simulacija povlačenja mora biti iz druge grupe proizvoda ili proizvodnog procesa. U slučaju da se pregledom utvrdi da je proces izvan kritičnih granica tj. nije sukladan propisanoj proceduri, potrebno je pokrenuti popravnu radnju / utvrditi uzrok nepoštivanja procedure kako bi se izbjeglo ponavljanje. Simulacija povlačenja proizvoda provodi se bez obzira na to je li tijekom godine inicirano povlačenje proizvoda s tržišta od strane Franck d.d. i/ili nadzornih službi državnih tijela.

POSLOVNO PONAŠANJE

Učinci, rizici i prilike

Tijekom identifikacije učinaka, rizika i prilika u postupku procjene dvostruke materijalnosti utvrdili smo da su korporativna kultura, zaštita zviždača, upravljanje odnosom s dobavljačima te politički angažman i lobiranje materijalne teme za naše poslovanje.

Korporativna kultura usmjerena na etiku i transparentnost potiče povjerenje među zaposlenicima i partnerima te doprinosi boljim rezultatima. Robustan okvir korporativne kulture koji je implementiran u cjelokupno poslovanje poduzeća otvara prilike vezane za moguće pozicioniranje poduzeća na tržištu, s jedne strane u smislu radne snage, a s druge strane u odnosu na poslovne partnere i izvore financiranja.

Odnosi s dobavljačima zahtijevaju odgovorno nabavljanje resursa, s naglaskom na održivosti i etičkim standardima, što smanjuje reputacijske rizike.

Zaštita zviždača ključna je za osiguravanje mehanizama za prijavu neetičnog ponašanja, čime se smanjuju rizici od nezakonitih aktivnosti i štite interesi zaposlenika i poduzeća. Prilike uključuju jačanje reputacije kroz transparentne prakse, što može povećati povjerenje kupaca i investitora te omogućiti dugoročni rast i održivost.

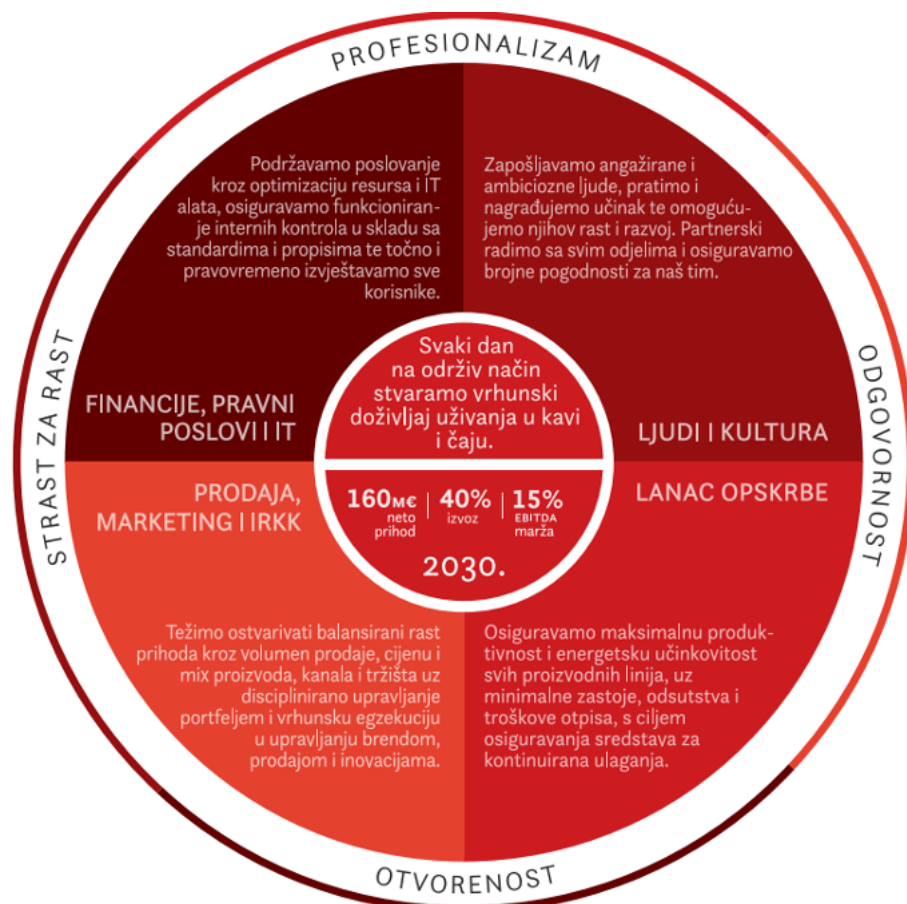
Politički angažman društva može generirati brojne rizike, ali i prilike. Rizik su potencijalne optužbe za sukob interesa ili percepcija neetičnog lobiranja, što može narušiti reputaciju. Transparentnost u lobiranju ključna je kako bi se izbjegle sumnje u neprikladan utjecaj na političke procese. S druge strane, prilike leže u jačanju položaja industrije kroz suradnju s vladama i institucijama na promoviranju održivih politika i inicijativa, što može dovesti do dugoročnih koristi za poslovanje, industriju i širu zajednicu.

Mjere i politike u odnosu na poslovno ponašanje

Upravljačka tijela uključena su u provedbu aktivnosti, mjera i/ili nadzor provedbe mjera i aktivnosti povezanih s poslovnim ponašanjem. Uprava je redovito informirana o mjerama i aktivnostima vezanima za poslovno ponašanje.

Korporativna kultura

Korporativna kultura izražava ciljeve na temelju vrijednosti i uvjerenja, a naša korporativna kultura iskazana je u Franckovom kompasu. Kompas upravo zato što kompas simbolizira usmjerenje i navigaciju, a čak i u izazovnim trenucima pomaže nam da ostanemo na pravom putu.

Baš kao što nam kompas pokazuje pravi put, tako i naš korporativni kompas usmjerava na ispravno postupanje i donošenje odluka. Četiri temeljne vrijednosti koje promoviramo u Francku i na kojima počiva naša korporativna kultura su: profesionalizam – jer u svakom trenutku poštujemo poslovni kodeks ponašanja i međusobno uvažavamo i podržavamo jedni druge; odgovornost – jer istražujemo i primjenjujemo nova ekološki odgovorna rješenja; otvorenost – jer nagrađujemo i potičemo međusobno dijeljenje znanja; i strast za rast – jer stremimo kontinuiranom napretku naših proizvoda, usluga, znanja i kompetencija.

Sve novozaposlene upoznajemo s korporativnom kulturom, te sve nove politike koje uvodimo komuniciramo prema zaposlenicima putem intraneta.

Dalje razvijamo i ocjenjujemo korporativnu kulturu putem istraživanja o zadovoljstvu i stavovima zaposlenika. Ovisno o ishodu anketa, korporativna kultura se prilagođava. Više informacija o istraživanju zadovoljstva i stavova zaposlenika možete pronaći u poglavlju Vlastita radna snaga.

Zaštita zviždača

U poduzeću je donesen Pravilnik o unutarnjem prijavljivanju nepravilnosti te su donesene sljedeće odluke o imenovanju: povjerljive osobe, povjerenika za zaštitu dostojanstva radnika, povjerenika za zaštitu osobnih podataka, službenika za zaštitu osobnih podataka na razini organizacije.

Upravljanje odnosima s dobavljačima

Imamo personalizirani pristup prema svojim dobavljačima. Sa svakim dobavljačem pregovaramo individualno kako bismo osigurali najpovoljnije uvjete za obje strane. Stoga nemamo standardizirane uvjete plaćanja, već se oni prilagođavaju ovisno o dobavljaču.

Poštujemo zakonske rokove plaćanja, što je regulirano našim internim procedurama, te bez obzira na nedostatak standardiziranih uvjeta plaćanja, nismo imali sudske postupke zbog zakašnjelih plaćanja ili nepodmirenih plaćanja u izvještajnom razdoblju ni ranije.

Jednaku politiku plaćanja provodimo neovisno o veličini dobavljača, a preferiramo dobavljače s domaćeg tržišta za sirovine i proizvode koji su dostupni na hrvatskom tržištu. Većina dobavljača prepoznaje nas kao poželjnog poslovnog partnera.

Sprječavanje korupcije i podmićivanja

Vjerujemo u etički odgovorno poslovanje te se strogo pridržavamo svih važećih zakona u svim zemljama u kojima poslujemo. Potpisivanjem izjave o zabrani korupcije ili ugovora s ovom klauzulom, Franck jamči svim poslovnim partnerima koji zatraže takav potpis da u svom poslovanju ne podržava niti potiče korupciju. Sljedeće godine planiramo ići korak dalje i donijeti politiku borbe protiv korupcije koja će biti u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije. Politika će uključivati mehanizam zaštite zviždača, uspostavljanje internih kanala za prijavljivanje, kao i imenovanje te osposobljavanje osoblja koje će zaprimati prijave.

Politički angažman i lobiranje

Tijekom izvještajnog razdoblja, nismo donirali sredstva nijednoj političkoj stranci.

PRILOG IZVJEŠĆU

Izvori podataka za grafički prikazane podatke (grafikone) u poglavljima o okolišu

Tablica 1. Ugljični otisak iz opsega 1 Franck Grupe za 2022. i 2023.

Opseg 1 – izravne/direktne emisije - t	CO ₂ / t	CH ₄ /t	N ₂ O/t	CO ₂ (e)/t
Emisije iz procesa – 2022.	1.789,99	0,02	0,00	1.790,59
Nepokretni izvori – 2022.	16,29	0,00	0,00	16,29
Pokretni izvori – 2022.	1.201,57	0,06	0,06	1.219,27
Difuzne emisije – 2022.	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno – Opseg 1 – Franck Grupa – 2022. – t	3.007,85	0,08	0,06	3.026,15
Emisije iz procesa – 2023.	1.609,47	0,02	0,00	1.610,07
Nepokretni izvori – 2023.	29,86	0,00	0,00	29,86
Pokretni izvori – 2023.	1.232,38	0,06	0,06	1.250,08
Difuzne emisije – 2023.	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno – Opseg 1 – Franck Grupa – 2023. – t	2.871,71	0,08	0,06	2.890,01

Tablica 1. Ugljični otisak iz opsega 1 Franck Grupe za 2022. i 2023.

Opseg 2 – neizravne/indirektne emisije – t	CO ₂ / t	CH ₄ /t	N ₂ O/t	CO ₂ (e)/t
Emisije od kupljene električne energije na tržištu – 2022.	494,55	0,00	0,00	494,55
Emisije od kupljene industrijske pare na tržištu – 2022.	871,75	0,00	0,00	871,75
Ukupno Opseg 2 neizravne/indirektne emisije 2022. – t	1.366,30	0,00	0,00	1.366,30
Emisije od kupljene električne energije na tržištu – 2023.	452,92	0,00	0,00	452,92
Emisije od kupljene industrijske pare na tržištu – 2023.	831,75	0,00	0,00	831,75
Ukupno Opseg 2 neizravne/indirektne emisije 2023. – t	1.284,66	0,00	0,00	1.284,66

Tablica 3. Ugljični otisak za opseg 1 i 2 Franck Grupe za 2022. i 2023.

Opseg 1 izravne emisije i Opseg 2 neizravne/indirektne emisije – t	CO ₂ / t	CH ₄ /t	N ₂ O/t	CO ₂ (e)/t
Ukupno – ugljični otisak Franck Grupe – 2022. – t	4.374,15	0,08	0,06	4.392,45
Ukupno – ugljični otisak Franck Grupe – 2023. – t	4.156,37	0,08	0,06	4.174,67

Tablica 4. Potrošnja goriva i energije u 2022. i 2023. u društvima Franck Grupe

Društvo	Mjesto potrošnje	Vrsta goriva i energije	Potrošnja goriva i energije		Potrošnja goriva i energije/ MWh		Fosilna goriva/ MWh	Obnovljivi izvori/ MWh	Nuklearna energija/ MWh	Fosilna goriva/ MWh	Obnovljivi izvori/ MWh	Nuklearna energija/ MWh
Franck d.d.	Potrošnja goriva za vlastite proizvodne i poslovne procese (nepokretni izvori)	Prirodni plin/ m3	700.786,00	614.465,00	6.773,84	5.939,46	6.773,84	0,00	0,00	5.939,46	0,00	0,00
	Potrošnja goriva – Osobna vozila	Eurodizel/ l	72.212,00	74.920,00	724,50	751,67	724,50	0,00	0,00	751,67	0,00	0,00
	Potrošnja goriva – Dostavna vozila	Eurodizel/ l	202.413,00	205.356,00	2.030,81	2.060,34	2.030,81	0,00	0,00	2.060,34	0,00	0,00
	Potrošnja goriva – Viličari	Eurodizel/ l	380,00	360,00	3,81	3,61	3,81	0,00	0,00	3,61	0,00	0,00
	Potrošnja goriva – Viličari	Propan/ kg	6.970,00	7.080,00	82,76	84,06	82,76	0,00	0,00	84,06	0,00	0,00
	Potrošnja električne energije kupljene od opskrbljivača – Petrol/ HEP-Opskrba	Električna energija/ kWh	3.488.235,00	3.237.303,00	3.488,24	3.237,30	2.807,33	436,38	244,53	2.681,46	366,79	189,06
	Potrošnja industrijske pare kupljene od opskrbljivača – HEP-Toplinarstvo	Industrijska para/ t	3.672,00	3.467,00	3.058,78	2.888,01	3.058,78	0,00	0,00	2.888,01	0,00	0,00
Ukupno Franck d.d.					16.162,73	14.964,46	15.481,83	436,38	244,53	14.408,61	366,79	189,06

Tablica 1. Ugljični otisak iz opsega 1 Franck Grupe za 2022. i 2023.

Društvo	Mjesto potrošnje	Vrsta goriva i energije	Potrošnja goriva i energije		Potrošnja goriva i energije/ MWh		Fosilna goriva/ MWh	Obnovljivi izvori/ MWh	Nuklearna energija/ MWh	Fosilna goriva/ MWh	Obnovljivi izvori/ MWh	Nuklearna energija/ MWh
Elle Gi d.o.o. Koper	Potrošnja goriva za vozila (tako je dostavljen podatak)	Eurodizel/ l	80.878,00	68.671,00	811,45	688,98	811,45	0,00	0,00	688,98	0,00	0,00
	Ukapljeni naftni plin – (tako je dostavljen podatak – opskrbljivač Istrabenzin)	UNP/ m3	5.179,00	4.666,00	242,84	218,79	242,84	0,00	0,00	218,79	0,00	0,00
	Potrošnja prirodnog plina – prženje kave		n/a									
	Potrošnja električne energije kupljene od opskrbljivača – E3, ENERGETIKA, EKOLOGIJA, EKONOMIJA D.O.O.	Električna energija/ kWh	63.214,00	59.198,00	63,21	59,20	63,21	0,00	0,00	59,20	0,00	0,00
Ukupno Elle Gi d.o.o. Koper					1.117,51	966,96	1.117,51	0,00	0,00	966,96	0,00	0,00
Franck d.o.o. Sarajevo	Potrošnja goriva za vlastite proizvodne procese (nepokretni izvori)	Propan/ butan/l	105.758,00	119.261,00	707,87	798,25	707,87	0,00	0,00	798,25	0,00	0,00
	Potrošnja goriva – Osobna vozila	Eurodizel/ l	6.631,00	11.387,00	66,53	114,25	66,53	0,00	0,00	114,25	0,00	0,00
	Potrošnja goriva – Dostavna vozila	Eurodizel/ l	84.153,00	89.796,00	844,31	900,92	844,31	0,00	0,00	900,92	0,00	0,00

Društvo	Mjesto potrošnje	Vrsta goriva i energije	Potrošnja goriva i energije		Potrošnja goriva i energije/ MWh		Fosilna goriva/ MWh	Obnovljivi izvori/ MWh	Nuklearna energija/ MWh	Fosilna goriva/ MWh	Obnovljivi izvori/ MWh	Nuklearna energija/ MWh
Franck d.o.o. Sarajevo	Potrošnja električne energije kupljene od opskrbljivača – JP “EP HZ MB” Mostar	Električna energija/ kWh	87.726,00	78.171,00	87,73	78,17	0,00	87,73	0,00	0,00	78,17	0,00
					1.706,44	1.891,59	1.618,71	87,73	0,00	1.813,42	78,17	0,00
Ukupno Franck Grupa					18.986,68	17.823,01	18.218,05	524,10	244,53	17.189,00	444,96	189,06
Udio u potrošnji goriva i energije/ %							95,95	2,76	1,29	96,44	2,50	1,04

Napomena:

Franck d.d.

Franck d.d. je u 2022. od 1. do 6. mjeseca kupovao energiju od Petrola. Petrol je uz račun kao opskrbljivač trebao dostaviti dokument pod nazivom „Izvjeshće o strukturi električne energije”. Od 6. do 12. mjeseca opskrbljivač je bila HEP-Opskrba. Franck d.d. nije kupovao električnu energiju iz sustava jamstva podrijetla, pa se primjenjuje energetska miks za Strukturu električne energije u tarifnim modelima bez zajamčene strukture.

Za 2022. na str. 16. <https://www.hep.hr/opskrba/UserDocsImages/Dokumenti%202023/Izvjeshce%20o%20strukturi%20elektricne%20energije%20za%202022%20HEP%20Opskrba%20d.o.o..pdf>

Za 2023. na str. 21. <https://www.hep.hr/opskrba/UserDocsImages/dokumenti/izvjestaji/Izve%C5%A1%C4%87e%20o%20strukturi%20elektri%C4%8Dne%20energije%20za%202023%20godinu%20HEP%20Opskrba%20d.o.o..pdf>

Petrol nije objavio strukturu električne energije u tarifnim modelima bez zajamčene strukture, ali je isto morao dostaviti kupcu. Za točniji izračun za 2022. trebalo bi zbrojiti energiju kupljenu od Petrola i raspodijeliti po energetsom miksu te energiju od HEP-Opkrbe i primijeniti energetski miks. Budući da nema podataka o strukturi električne energije u tarifnim modelima bez zajamčene strukture, cijela 2022. izračunata je kao da je Franck d.d. kupovao energiju od HEP-Opkrbe. U 2023. opskrbljivač je bila samo HEP-Opkrba, pa je prikaz točan. Pritom se u fosilna goriva ubrajaju kameni ugljen, lignit, tekuća fosilna goriva, prirodni plin i ostali nespecificirani izvori fosilnih goriva. Podatak dostavljen uz razliku u ukupnoj potrošnji plina i plina koji je utrošen za proizvodne procese i upisan u PI-Z obrasce Registra onečišćavanja okoliša ROO: plin se još koristi za kuhanje u restoranu, a 2022. i 2023. imali smo peć za grijanje u automehaničarskoj radionici i protočni bojler za toplu vodu u skladištu sirovine i ambalaže, pa je vjerojatno riječ o toj razlici.

Elle Gi d.o.o. Koper

Opskrbljivač društva Elle Gi d.o.o. Koper u 2022. i 2023. bio je E3, ENERGETIKA, EKOLOGIJA, EKONOMIJA D.O.O. Nedostaje podatak je li kupovana energija iz obnovljivih izvora s jamstvom podrijetla tj. E3 Zeleni: <https://www.e3.si/dom/elektrika/e3-zeleni>. Također nedostaje „Izvešće o strukturi električne energije” koju opskrbljivači dostavljaju kupcima, pa se pretpostavlja da je sva električna energija bila iz fosilnih goriva. Za točan izračun potrebno je dostaviti prethodno navedene podatke.

U Izvešćima o mjerenju emisija Načrt meritev emisijskih snovi v zrak št. LOM 20220633-N i Prilog 2.: Poročilo o meritvah št. 20220633-M koje je napravio Zavod za varstvo pri delu, Center za fizikalne meritve, Laboratorij za okoljske meritve, kao gorivo se navodi zemeljski plin tj. prirodni plin. U izvešćima nema podataka o potrošnji prirodnog plina, a Elle Gi d.o.o. Koper dostavio je tablicu s podacima o potrošnji UNP-a (ukapljenog naftnog plina) za 2022. i 2023. koju je pružilo društvo ISTRABENZ PLINI d.o.o. Potrebno je dostaviti podatke o potrošnji prirodnog plina za 2022. i 2023.

Franck d.o.o. Sarajevo

Opskrbljivač društva Franck d.o.o. Sarajevo je JP „EP HZ MB” Mostar. Sva proizvedena i prodana električna energija je iz obnovljivih izvora (HE, RHE i VE) – <https://www.ephzhh.ba/o-nama/profil-drustva/>

Podatak dostavljen u litrama – propan/butan preračunat u m³

105.758,00 l = 105,76 m³

199.261,00 l = 119,26 m³

Podatak o gustoći propan-butana (drugi nazivi LPG, autoplina) pružila je STL INA d.d. – raspon 513,8 – 593,2 kg/m³

<https://www.ina.hr/app/uploads/2023/04/Ukapljeni-naftni-plin-Propan-butan-smjesa-smjesa-obogacena-propanom-autoplina.pdf>

U izračun je uzeta gustoća od 513,8 kg/m³.

Tablica 5. Emisije onečišćujućih tvari u vode Franck Grupe

Vrste otpadnih voda	2022.	2023.
	Količine otpadnih voda/ m3	
Tehnološke (industrijske otpadne vode)	6.171,50	3.308,44
Sanitarne otpadne vode	3.323,01	1.781,47
Oborinske onečišćene vode	11.998,00	17.556,80

Tablica 6. Količina isporučene/zahvaćene (kupljene) vode iz vodoopskrbnih sustava i količina ispuštene vode u sustave javne odvodnje u Franck Grupi 2022. i 2023.

Društvo	Isporučena voda	Jedinica	Ispuštena voda	Jedinica	Potrošnja = Isporučeno-Ispušteno	Jedinica
Franck d.d. – 2022.	10.264,60	m3	10.264,60	m3	0,00	m3
Elle Gi d.o.o. – 2022.	156,00	m3	156,00	m3	0,00	m3
Franck d.o.o. Sarajevo – 2022.		m3	0,00	m3	0,00	m3
Franck d.d. – 2023.	5.089,91	m3	5.089,91	m3	0,00	m3
Elle Gi d.o.o. – 2023.	156,00	m3	156,00	m3	0,00	m3
Franck d.o.o. Sarajevo – 2023.		m3	0,00	m3	0,00	m3
Ukupno Franck Grupa – 2022.	10.420,60		10.420,60		0,00	
Ukupno Franck Grupa – 2023.	5.245,91		5.245,91		0,00	

Tablica 7. Ukupne emisije onečišćujućih tvari u zrak (osim CO2) Franck Grupe

	Ukupne emisije Franck Grupa (t)	
	2023.	2022.
ugljikov monoksid – CO	0,71	0,78
dušikovi oksidi – NOx	1,22	1,41
sumporov dioksid – SO2	0,04	0,04
krute čestice – PM10	1,50	1,75
TOC	0,05	0,05

Tablica 8. Količina ukupnog neopasnog i opasnog otpada u Franck d.d. u 2022. i 2023.

Franck d.d.	2023.	2022.
UKUPNI NEOPASNI OTPAD (t)	527,9	488
UKUPNI OPASNI OTPAD (t)	7,7	3,5

